

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี

(แบบ 56 – 1)

สำหรับปีการเงิน สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551

สารบัญ

	หน้า	
ส่วนที่ 1	ข้อมูลสรุป (Executive Summary)	1
ส่วนที่ 2	บริษัทที่ออกหลักทรัพย์	1
	1. ปัจจัยความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง	2
	2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ	9
	3. การประกอบธุรกิจของแต่ละสายผลิตภัณฑ์	15
	4. การวิจัยและพัฒนา	52
	5. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ	53
	6. โครงการดำเนินงานในอนาคต	55
	7. ข้อพิพาททางกฎหมาย	56
	8. โครงสร้างเงินทุน	61
	9. การจัดการ	65
	10. การควบคุมภายใน	87
	11. รายการระหว่างกัน	88
	12. ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน	89
	13. ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง	109
ส่วนที่ 3	การรับรองความถูกต้องของข้อมูล	
เอกสารแนบ 1	รายละเอียดเกี่ยวกับผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท	
เอกสารแนบ 2	รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการของบริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง	
เอกสารแนบ 3	อื่นๆ	

ส่วนที่ 1

ข้อมูลสรุป (Executive Summary)

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ดำเนินธุรกิจธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการทางการเงินหลากหลายครบวงจร ได้แก่ การให้บริการด้านเงินออม ทั้งในรูปแบบของเงินฝากและหุ้นกู้ การให้สินเชื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ และสินเชื่อเพื่อการอุปโภคและบริโภค การให้บริการด้านการเงินสำหรับธุรกิจและสำหรับลูกค้าบุคคล เช่น บริการเพื่อธุรกิจส่งออกและนำเข้า บริการโอนเงิน บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ บริการรับชำระและการจ่ายเงินในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีการนำเสนอผ่านช่องทางบริการ ทั้งสาขา ศูนย์โทรศัพท์มือถือ โทรทัศน์ โฟน เอทีเอ็ม และอินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้ ธนาคารดำเนินธุรกิจด้านการเป็นที่ปรึกษาทางการเงินและการประกอบธุรกิจด้านหลักทรัพย์ ในขณะที่เดียวกันธนาคารยังมีการร่วมมือกับบริษัทในเครือและพันธมิตรทางการค้า นำเสนอบริการเพิ่มเติม ได้แก่ การเสนอการออมเงินโดยการลงทุนในตราสารอื่น ๆ เช่น กองทุนรวม พันธบัตรออมทรัพย์ และหุ้นกู้ภาคเอกชน รวมทั้งการเสนอบริการออมเงินควบประกันชีวิต

ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2551 สถาบันการเงินมีการแข่งขันกันอย่างเข้มข้นเพื่อขยายสินเชื่อและบริการทางการเงิน โดยมีการขยายตัวด้านการลงทุนของภาคเอกชนเป็นสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลต่อเนื่องให้ภาคธุรกิจและบริษัทขนาดใหญ่มีความต้องการบริการทางการเงินเพิ่มขึ้น สถานการณ์ในช่วงครึ่งปีหลังได้รับผลกระทบจากวิกฤติการเงินโลก เศรษฐกิจไทยชะลอการขยายตัว ความต้องการสินเชื่อของภาคเอกชนชะลอตัวลง ในขณะที่ธนาคารดำเนินนโยบายด้านสินเชื่อที่เข้มงวดขึ้นและให้ความสำคัญกับคุณภาพของสินทรัพย์มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ธนาคารยังคงมุ่งมั่นสนับสนุนลูกค้าด้วยผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่มีคุณภาพเสมอมา โดยในด้านบริการสำหรับลูกค้าขนาดใหญ่และการเงินธุรกิจ ธนาคารมุ่งสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูงในภูมิภาคสำคัญทั่วประเทศ และเนื่องด้วยการระดมทุนของภาคเอกชนด้วยตราสารหนี้มีบทบาทสำคัญมากขึ้น ในปี 2551 ธนาคารได้รับมอบหมายให้เป็นที่ปรึกษาทางการเงิน และ/หรือผู้รับประกันการจำหน่ายหุ้นกู้ให้แก่บริษัทชั้นนำของประเทศถึง 9 ราย ซึ่งออกหุ้นกู้รวม 19 โครงการ คิดเป็นมูลค่ารวมกว่า 24,600 ล้านบาท ส่งผลให้ธนาคารกรุงเทพเป็นหนึ่งในสามผู้นำด้านการรับประกันการจัดจำหน่ายหุ้นกู้ของประเทศ อีกทั้งยังได้รับรางวัล Deal of the Year จากสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยติดต่อกันถึง 5 ปี ในช่วงปี 2546 ถึง 2550 และเป็นธนาคารเดียวที่ประสบความสำเร็จในด้านนี้อย่างโดดเด่นและต่อเนื่อง

ด้านบริการสำหรับลูกค้าธุรกิจรายกลางและรายปลีก ธนาคารได้ขยายธุรกิจได้ดีในภาคอุตสาหกรรมการผลิต การเกษตร และการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการสนับสนุนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ธนาคารได้ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้บริการสินเชื่อในโครงการสนับสนุนการปรับปรุงและฟื้นฟูสภาพเครื่องจักรแก่ธุรกิจเอสเอ็มอี (Machine Fund) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในการปรับปรุงประสิทธิภาพของเครื่องจักรและความสามารถในการผลิต นอกจากนี้ ธนาคารยังให้บริการสินเชื่อบัวหลวงกรีนเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการเอสเอ็มอีที่มีความประสงค์ที่จะลงทุนในโครงการประหยัดพลังงาน นอกจากนี้ เพื่อให้ธุรกิจเอสเอ็มอีมีการปรับตัวเพื่อรองรับภาวะวิกฤติเศรษฐกิจโลก ธนาคารได้เปิดตัวโครงการความร่วมมือพันธมิตรนวัตกรรมและการเรียนรู้ เป็นความร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยธนาคารสนับสนุนเงินทุนในการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการผลิตและใช้ความรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมสำหรับธุรกิจเอสเอ็มอี

ด้านบริการสำหรับลูกค้าบุคคล ธนาคารได้เสนอผลิตภัณฑ์เพื่อการลงทุนเพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงิน เช่น บัญชีเงินฝากพิเศษ ตัวแตกเงิน พันธบัตรออมทรัพย์ของรัฐบาล และกองทุนรวม ซึ่งธนาคารมีการนำเสนอกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์เป็นอีกทางเลือกเพื่อการลงทุน และนำเสนอกองทุนรวมตราสารหนี้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกัน บริการ

แบงก์เอสซีวีรันส์มีการเติบโตในอัตราสูง และได้แนะนำบริการประกันชีวิตสะสมทรัพย์แบบใหม่ ได้แก่ เกนเฟิสต์ 200 ที่เป็นทั้งกรมธรรม์ประกันชีวิตและเป็นแผนการออมที่มีอายุ 10 ปี นอกจากนี้ ธนาคารได้พัฒนาบริการบัวหลวง ไอแบงก์กิ้ง ให้มีความสามารถรองรับการทำธุรกรรมทางการเงินได้หลากหลายขึ้น เช่น ขยายบริการโอนเงินไปยังบัญชีทุกธนาคารหลักในประเทศไทย บริการหักบัญชีเงินฝากเพื่อชำระค่าสินค้าและบริการ และยังเพิ่มประสิทธิภาพของบริการโดยให้ลูกค้าสามารถทำธุรกรรมทางอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือ ส่วนด้านบริการบัตรเครดิต ในปี 2551 ธนาคารได้ออกบัตรเครดิตวีซ่า บลูเวฟ โดยเป็นธนาคารแรกที่ใช้บริการบัตรเครดิตที่ใช้เทคโนโลยีไร้การสัมผัส ช่วยให้ผู้ใช้บัตรสามารถชำระเงินได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยรวมเอาคุณสมบัติของบัตรเครดิตวีซ่า บัตรโดยสารรถไฟฟ้าย่านใจกลางเมือง และเทคโนโลยีเฉพาะของวีซ่า (การแตะบัตรที่เครื่องอ่านบัตร แล้วรับเซลล์สลิปได้ทันที) ไว้ในบัตรเดียวกัน ในช่วงปลายปี ธนาคารเริ่มทดลองให้บริการชำระหนี้ด้วยโทรศัพท์มือถือ ซึ่งเป็นธนาคารแรกที่ใช้เทคโนโลยีการชำระเงินล่าสุดของโลก โดยลูกค้าเพียงแตะโทรศัพท์มือถือที่เครื่องรับชำระหนี้ก็สามารถชำระค่าสินค้าและบริการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

ด้านกิจการธนาคารต่างประเทศ ธนาคารอยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งธนาคารท้องถิ่นในประเทศจีนซึ่งจะเอื้ออำนวยให้ธนาคารได้รับประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจีน รวมทั้งโอกาสใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศจีนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การบริหารความเสี่ยง ธนาคารได้พัฒนาเครื่องมือใหม่สำหรับการจัดอันดับความเสี่ยงสินเชื่อ ซึ่งครอบคลุมหลากหลายภาคอุตสาหกรรมของลูกค้า และให้ความสำคัญในการกำกับติดตามและสร้างความสมดุลในการอำนวยสินเชื่อแก่ภาคอุตสาหกรรมให้เหมาะสม โดยมีอัตราผลตอบแทนที่ธนาคารได้รับจากสินเชื่อให้สอดคล้องกับความเสี่ยงด้วย เมื่อปลายปี 2551 ธนาคารสามารถดำเนินการตามระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุน ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของ Basel II ได้อย่างครบถ้วน

ผลประกอบการของธนาคารในปี 2551 มีการขยายตัวต่อเนื่อง โดยธนาคารและบริษัทย่อยมีกำไรก่อนภาษีและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 36,068 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 เทียบกับปี 2550 และมีกำไรสุทธิจำนวน 20,324 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้น 986 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.1 จาก 19,338 ล้านบาทในปี 2550

ในปี 2551 เศรษฐกิจไทยเผชิญกับปัจจัยลบที่สำคัญ คือ การปรับตัวสูงขึ้นมากของราคาน้ำมันและสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลก วิกฤติการเงินโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อการส่งออกของไทยในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี และการขาดเสถียรภาพทางการเมือง ส่งผลให้การลงทุนของรัฐบาลและการใช้จ่ายของภาคเอกชนขยายตัวในอัตราร้อยละ

ภายใต้สภาวะประกอบการดังกล่าวข้างต้น สินเชื่อของธนาคารและบริษัทย่อยยังคงขยายตัวในอัตราร้อยละ 13.4 เทียบกับปีก่อนหน้า ทำให้ธนาคารมียอดสินเชื่อรวม ณ สิ้นปี 2551 เพิ่มขึ้นเป็น 1,181,217 ล้านบาท ส่วนการแก้ไขสินเชื่อด้วยคุณภาพของธนาคารมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยยอดสินเชื่อด้วยคุณภาพลดลงเป็น 55,085 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.6 ของสินเชื่อรวม ส่วนด้านเงินฝากขยายตัวร้อยละ 3.5 เป็น 1,322,287 ล้านบาท และส่วนของผู้ถือหุ้นสุทธิเพิ่มขึ้นเป็น 175,603 ล้านบาท และอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงตามหลักเกณฑ์ใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งนำแนวทาง Basel II มาบังคับใช้แล้วนั้น อยู่ในระดับที่มั่นคงที่อัตราร้อยละ 14.57¹

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ธนาคารและบริษัทย่อยมีผลประกอบการที่ดีในปี 2551 เป็นไปในทิศทางเดียวกับปีที่ผ่านมา กล่าวคือ ธนาคารมีความสามารถในการขยายสินเชื่อและความก้าวหน้าในการแก้ไขสินเชื่อด้วยคุณภาพ ซึ่งมีผลให้รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิมีการขยายตัวร้อยละ 12.6 รวมทั้งความสำเร็จของกลยุทธ์การจัดแบ่งลูกค้าตามลักษณะ

¹ กรณีนับรวมกำไรสุทธิงวดครึ่งปี สิ้นสุด ธันวาคม 2551 เข้าเป็นเงินกองทุน

บริการทางการเงินที่ต้องการ (Segment approach) และการเสนอบริการต่อเนื่อง (Cross selling) ซึ่งมีผลให้รายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 9.9

ในปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีกำไรต่อหุ้น 10.60 บาท และได้จ่ายเงินปันผลหุ้นสามัญระหว่างกาลในอัตราหุ้นละ 1.00 บาท และจะเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นจ่ายเงินปันผลงวดสุดท้ายอีก 2.00 บาทต่อหุ้น รวมเป็น 3.00 บาทต่อหุ้น คิดเป็นอัตราร้อยละ 28.29 ของกำไรสุทธิประจำปี

ในท่ามกลางปัจจัยแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยรอบด้าน ในช่วงเวลาข้างหน้า ธนาคารจะดำเนินธุรกิจด้วยความรอบคอบระมัดระวัง พร้อมทั้งรักษาเสถียรภาพทางการเงิน ควบคู่ไปกับการสนับสนุนลูกค้าด้วยความรู้ ความเชี่ยวชาญ และผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มีคุณภาพ เพื่อให้สามารถก้าวผ่านวิกฤตการณ์ไปได้ การดำเนินธุรกิจตามแนวทางดังกล่าวจะช่วยให้ธนาคารยังคงเป็นธนาคารชั้นนำและเป็นธนาคารที่ให้บริการอย่างมีคุณภาพและมีความมั่นคงมากขึ้น

ส่วนที่ 2

บริษัทที่ออกหลักทรัพย์

บริษัทที่ออกหลักทรัพย์	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
ประกอบธุรกิจ	การธนาคารพาณิชย์
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	เลขที่ 333 ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500
เลขทะเบียนบริษัทเลขที่	0107536000374 (เดิมเลขที่ บมจ. 111)
เว็บไซต์	http://www.bangkokbank.com
โทรศัพท์	0-2231-4333
โทรสาร	0-2231-4890

1. ปัจจัยความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง

ธนาคารตระหนักดีว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการประกอบธุรกิจของธนาคาร จึงได้มีการกำหนดแนวทางในการบริหารความเสี่ยงแต่ละด้านเพื่อให้แน่ใจได้ว่าธนาคารมีกลไกกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ โดยในช่วงที่ผ่านมา ธนาคารได้วิเคราะห์ถึงปัจจัยแห่งความเสี่ยงที่สำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อ การประกอบธุรกิจการเงิน และได้ดำเนินการทบทวน ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและกระบวนการในการบริหาร ความเสี่ยงด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ระบบการบริหารความเสี่ยงของธนาคารได้มาตรฐานเทียบเคียง ระดับสากล และมีความพร้อมในการรองรับการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของหลักเกณฑ์ Basel II

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของธนาคารมีบทบาทที่สำคัญในการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง ทบทวนความเพียงพอของนโยบาย ระบบการบริหารความเสี่ยง และการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนดูแลและติดตามปริมาณความเสี่ยงของธนาคารให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการ บริหารความเสี่ยงของธนาคารที่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้นำเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการธนาคาร โดยมีเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ ให้อยู่ภายในขอบเขตที่กำหนด มีเงินกองทุนเพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยง ภายหลังจากนำหลักเกณฑ์ Basel II มาใช้ตั้งแต่สิ้นปี 2551 และสามารถดำเนินธุรกิจให้อัตราผลตอบแทนที่ เหมาะสม

ระบบการบริหารความเสี่ยงของธนาคารประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญคือ การระบุความเสี่ยงที่สำคัญที่ จะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคาร การประเมินความเสี่ยงแต่ละประเภท กระบวนการติดตาม ความเสี่ยงให้อยู่ภายในระดับที่เหมาะสมภายใต้ นโยบายที่ธนาคารกำหนดและการรายงานความเสี่ยงประเภทต่างๆให้ผู้ ที่เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อให้สามารถบริหารและหรือจัดการความเสี่ยงได้ทันต่อเหตุการณ์

ความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคารที่สำคัญ ได้แก่ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านความเพียงพอของเงินกองทุน และความเสี่ยงด้าน ปฏิบัติการ โดยธนาคารมีแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงแต่ละด้าน ดังนี้

▪ การบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ หมายถึง หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกหนี้อาจไม่สามารถหรือไม่ประสงค์ จะชำระสินเชื่อคืนให้กับธนาคารหรือปฏิบัติตามภาระข้อผูกพันอื่นตามสัญญา

ปัจจัยความเสี่ยงด้านสินเชื่อ หมายถึง ประเด็นความเสี่ยงต่างๆ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อความสามารถใน การชำระคืนอย่างครบถ้วนของลูกหนี้ รวมถึงปัจจัยอื่นอันอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคาร

ปัจจัยความเสี่ยงด้านสินเชื่อที่สำคัญ คือ วิกฤติเศรษฐกิจของโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อความต้องการสินค้า ส่งออกของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมบางกลุ่มลดลงอย่างมีนัยสำคัญ จนทำให้อุตสาหกรรมเหล่านั้นต้องลดกำลัง การผลิต และปลดคนงาน ก่อให้เกิดภาวะการว่างงานที่เพิ่มขึ้นและกำลังซื้อในประเทศที่ลดลง ธนาคารจึงต้องติดตาม ความเคลื่อนไหวของอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ดังกล่าว

จากปัจจัยความเสี่ยงด้านสินเชื่อที่เปลี่ยนแปลงในทางลบอย่างมีนัย ธนาคารเล็งเห็นถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น ในปี 2552 จึงได้กำหนดมาตรการต่างๆ โดยมุ่งเน้นที่การเพิ่มความระมัดระวังและติดตามคุณภาพสินเชื่อในกลุ่ม อุตสาหกรรมต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบแล้วและคาดว่าจะได้รับผลกระทบอย่างใกล้ชิด

การบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ธนาคารได้กำหนดกระบวนการอำนวยการสินเชื่อไว้อย่างชัดเจน โดยครอบคลุมถึงนโยบายสินเชื่อ การจัดระดับความเสี่ยงด้านสินเชื่อของลูกค้า ตลอดจนกำหนดเงื่อนไขและอำนาจในการอนุมัติสินเชื่อเป็นอำนาจระดับต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับประเภทธุรกิจและหรือขนาดของวงเงิน เป็นต้น ในการพิจารณาสินเชื่อธุรกิจโดยทั่วไป ธนาคารจะพิจารณาวัตถุประสงค์ในการขอกู้ ประเมินความสามารถในการชำระคืนเงินกู้จากกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ความเป็นไปได้ทางธุรกิจ ความสามารถของผู้บริหาร ตลอดจนหลักทรัพย์ค้ำประกัน และจัดให้มีการทบทวนสินเชื่อ รวมถึงระดับความเสี่ยงของสินเชื่อเป็นประจำ นอกจากนี้ ธนาคารได้จัดตั้งสายงานเพื่อติดตามดูแล และบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- **สายบริหารความเสี่ยง** เพื่อทำหน้าที่วิเคราะห์และนำเสนอสถานะความเสี่ยงของธนาคารในด้านต่าง ๆ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงนโยบายด้านความเสี่ยงโดยรวมของธนาคารเพื่อรองรับกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ รวมทั้งมาตรฐานสากล Basel II ตลอดจนดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

- **สายบริหารสินเชื่อ** ที่มีความเป็นอิสระจากหน่วยงานอื่น ๆ ในองค์กร เพื่อทำหน้าที่บริหารความเสี่ยงในการอำนวยการสินเชื่อ โดยกำกับดูแลและติดตามการอำนวยการสินเชื่อให้เป็นไปตามนโยบายสินเชื่อของธนาคาร สายงานดังกล่าวประกอบด้วย หน่วยงานต่าง ๆ กล่าวคือ หน่วยงานนโยบายสินเชื่อ หน่วยงานกลั่นกรองสินเชื่อ หน่วยงานบริหาร Portfolio หน่วยงานสอบทานสินทรัพย์เสี่ยง หน่วยงานบริหารสินเชื่อพิเศษ หน่วยงานประเมินหนี้และกฎหมาย และหน่วยงานทรัพย์สิน ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่และความรับผิดชอบพอสังเขป ดังต่อไปนี้

- หน่วยงานนโยบายสินเชื่อ มีหน้าที่ดูแลโครงสร้างนโยบายสินเชื่อ ประสานงานในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และเผยแพร่นโยบายมาตรฐานและกระบวนการสินเชื่อ ติดตามดูแลกรณีไม่เข้าเกณฑ์ของนโยบายสินเชื่อ และรวบรวมความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงนโยบายสินเชื่อ
- หน่วยงานกลั่นกรองสินเชื่อ มีหน้าที่กลั่นกรองสินเชื่อที่นำเสนอโดยสายธุรกิจต่าง ๆ ดูแลให้การอำนวยการสินเชื่อเป็นไปตาม นโยบายและมาตรฐานการพิจารณาสินเชื่อ ทบทวนผลการจัดระดับความเสี่ยงสินเชื่อของลูกค้า รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดวัฒนธรรมสินเชื่อที่ดี มีกระบวนการอำนวยการสินเชื่อที่เป็นระบบและเชื่อถือได้
- หน่วยงานบริหาร Portfolio มีหน้าที่วิเคราะห์และเสนอแนะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของ Portfolio การกำหนดสัดส่วนที่เหมาะสมของ Portfolio และการตั้งสำรองหนี้สูญในระดับ Portfolio พัฒนาและดูแลเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ สร้างฐานข้อมูลด้านสินเชื่อ ตลอดจนควบคุมดูแลมาตรฐานการจัดการที่เกี่ยวข้อง
- หน่วยงานสอบทานสินทรัพย์เสี่ยง มีหน้าที่สอบทานกระบวนการบริหารสินเชื่อและคุณภาพสินเชื่อ ประเมินความเพียงพอของการตั้งสำรองหนี้สูญ และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย กฎ ระเบียบ และมาตรฐานการพิจารณาสินเชื่อ
- หน่วยงานบริหารสินเชื่อพิเศษ มีหน้าที่ดูแลบริหารจัดการหนี้ด้อยคุณภาพ กำหนดกลยุทธ์พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไขและการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
- หน่วยงานประเมินหนี้และกฎหมาย มีหน้าที่ดำเนินการให้มีการฟ้องร้องหรือประนีประนอมยอมความ หรือยึดทรัพย์ขายทอดตลาด และบริหารทรัพย์สินรอการขายของธนาคาร
- หน่วยงานทรัพย์สิน ทำหน้าที่บริหารและขายทรัพย์สินรอการขายที่ได้รับมาจากกระบวนการประนีประนอมหนี้ และการฟ้องร้อง

■ การบริหารความเสี่ยงด้านตลาด

ความเสี่ยงด้านตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน และราคาราคาตราสารในตลาดเงินและตลาดทุน ที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ทางการเงินของธนาคาร

- **ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย** อัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยจากสินทรัพย์ และรายจ่ายดอกเบี้ยจากหนี้สินของธนาคาร ธนาคารมีความเสี่ยงจากการที่สินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวมีรอบระยะเวลาการปรับอัตราดอกเบี้ยหรือการครบกำหนดสัญญาไม่ตรงกัน หรือเมื่ออัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของสินทรัพย์และหนี้สินมีการเปลี่ยนแปลงโดยไม่สอดคล้องกัน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิของธนาคาร

ปัจจัยความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญ ได้แก่ การดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกับเสถียรภาพด้านราคา รวมถึงการพิจารณาระดับอัตราดอกเบี้ยของไทยที่เหมาะสมในภาวะเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งกำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์สินเชื่อเคหะแก่ผู้ที่มีความน่าเชื่อถือต่ำ (Subprime Mortgage) และ Structure Products และธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงอย่างมากโดยภาวะดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อตลาดการเงินทั่วโลกได้อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้การแข่งขันเพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งการตลาดโดยเฉพาะด้านเงินฝากซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของธนาคารและการขยายสินเชื่อ อาจส่งผลกระทบต่อส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อและเงินฝากแคบลง และกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิของธนาคาร

- **ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน** ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเกิดจากการที่ธนาคารมีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศ ซึ่งอาจก่อให้เกิดฐานะเกินดุลหรือขาดดุลในเงินตราต่างประเทศสกุลใดสกุลหนึ่ง เช่น การทำธุรกรรมปริวรรตเงินตรา การลงทุน การให้สินเชื่อ การกู้ยืม การก่อภาระผูกพัน รวมถึงการใช้เงินทุนทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น และเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนมีการเปลี่ยนแปลงก็จะก่อให้เกิดผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนได้

ปัจจัยความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน ได้แก่ ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีแนวโน้มสูงขึ้น จากการแข่งขันของค่าเงินบาท และแนวโน้มการอ่อนค่าของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อค่าเงินสกุลในทวีปเอเชีย ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการลดอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐอเมริกา เพื่อหลีกเลี่ยงหรือชะลอภาวะเศรษฐกิจถดถอยจากปัญหาวิกฤตสินเชื่อเคหะแก่ผู้ที่มีความน่าเชื่อถือต่ำ (Subprime Mortgage) และ Structure Products

การบริหารความเสี่ยงด้านตลาด วัตถุประสงค์หลักของธนาคารคือ การจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของตลาดให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ยอมรับได้และสอดคล้องกับนโยบายความเสี่ยงรวมของธนาคาร โดยทั่วไปธนาคารมีนโยบายในการบริหาร โครงสร้างของสินทรัพย์และหนี้สินทั้งสกุลเงินบาทและสกุลเงินต่างประเทศให้มีความสมดุลกัน ในกรณีที่เกิดความไม่สมดุล (Mismatch) ธนาคารอาจใช้วิธีป้องกันความเสี่ยงโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้า (Cross Currency Interest Rate Swap) หรือสัญญาซื้อขายเงินล่วงหน้า (Forward) หรือการใช้เครื่องมืออนุพันธ์ในการป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยและหรืออัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น คณะกรรมการบริหารของธนาคารเป็นผู้อนุมัติขอบเขตฐานะเงินตราต่างประเทศที่เหมาะสมให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ตามที่กำหนดโดย คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและ คณะกรรมการธนาคาร โดยมีคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน สายบริหารการเงินและหน่วยงานบริหารความเสี่ยงด้านตลาดเป็นผู้ติดตาม บริหารและนำเสนอการปรับปรุงนโยบายและหรือการกำหนดมาตรการวัดที่เหมาะสมตามสภาพการณ์ของตลาด

คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน มีหน้าที่กำหนดแนวทางการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน ตลอดจนติดตามและควบคุมความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ มีความผันผวนน้อยที่สุด และสอดคล้องกับนโยบายที่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการธนาคารกำหนด โดยมีหน่วยงานความเสี่ยงด้านตลาด สังกัดสายบริหารความเสี่ยง ให้การสนับสนุน และทำหน้าที่บ่งชี้ ประเมิน ติดตาม รายงานและควบคุมความเสี่ยงดังกล่าวของธนาคาร

สายบริหารการเงิน ทำหน้าที่ควบคุมดูแลธุรกรรมการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศประจำวัน ตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการบริหาร Portfolio สภาพคล่องของธนาคารตามนโยบาย โดยมีหน่วยงานความเสี่ยงด้านตลาด เป็นผู้ติดตามให้ระดับความเสี่ยงอยู่ภายใต้มาตรวัดที่กำหนด และรายงานนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์ และหนี้สินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของฐานะและมาตรวัดต่างๆเป็นระยะ ๆ นอกจากนี้ ธนาคารอาจทำธุรกรรมเกี่ยวกับอนุพันธ์ทางการเงินด้านอัตราดอกเบี้ยและสกุลเงิน เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากสภาวะไม่สมดุลของฐานะอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ย หรือเพื่อเป็นการให้บริการอนุพันธ์ทางการเงินในขอบเขตที่จำกัดแก่ลูกค้าธุรกิจรายใหญ่ที่เลือกสรรแล้วบางรายและหรือสถาบันการเงินขนาดใหญ่ในประเทศและต่างประเทศ เครื่องมืออนุพันธ์ทางการเงินดังกล่าวข้างต้นครอบคลุมถึงสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Foreign Exchange Forward) สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินต่างสกุลเงิน (Cross Currency Interest Rate Swap) เป็นต้น

▪ การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หมายถึง ความเสี่ยงที่ธนาคารอาจไม่สามารถชำระเงินตามภาระผูกพันภายในระยะเวลาที่กำหนด วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของธนาคารคือ การมีเงินทุนที่เหมาะสม และเพียงพอที่จะชำระภาระผูกพันทั้งในปัจจุบันและอนาคต ในขณะเดียวกัน ยังสามารถนำเงินทุนไปบริหารเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสมในภาวะที่ตลาดเอื้ออำนวยด้วย

ปัจจัยความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ที่สำคัญของธนาคาร ได้แก่ โครงสร้างของแหล่งเงินทุนและการใช้ไปของเงินทุนของธนาคาร การแข่งขันระหว่างธนาคารพาณิชย์เพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดด้านเงินฝาก สถานการณ์การเมืองและความไม่สงบในประเทศ ความผันผวนของค่าเงินบาท ตลอดจนนโยบายของทางการซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การเคลื่อนย้ายของเงินทุนระหว่างประเทศ รวมถึงสภาพตลาดการเงินในต่างประเทศ โดยเฉพาะจากปัญหาวิกฤตทางการเงินซึ่งกำลังส่งผลกระทบต่อตลาดเงินทั่วโลกและอาจมีผลต่อสภาพคล่องของเงินตราต่างประเทศของธนาคาร

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ธนาคารดำเนินการบริหารเพื่อให้มีแหล่งเงินทุนที่หลากหลาย โดยมีการบริหารสภาพคล่องผ่านตลาดการเงินและตลาดทุนภายในประเทศซึ่งรวมถึงตลาดซื้อขายล่วงหน้าและตลาดซื้อคืน (Swap and Repurchase Markets) และการบริหารสภาพคล่องผ่านตลาดเงินและตลาดทุนต่างประเทศ โดยอาจดำเนินการลงทุนในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐและสกุลเงินยูโร เป็นต้น ธนาคารมุ่งดำเนินการให้มีต้นทุนและความเสี่ยงในการบริหารสภาพคล่องที่ต่ำและเหมาะสมตามสภาพตลาด โดยมีการบริหารฐานะสภาพคล่องอย่างใกล้ชิดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งรวมถึงการพิจารณาความเหมาะสมในการกู้ยืมเงินระยะสั้นและระยะเวลาปานกลางจากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการอำนวยความสะดวกสกุลเงินตราต่างประเทศแก่ลูกค้าของธนาคารทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนวางแผนการระดมเงินทุนระยะยาวตามความเหมาะสมของสภาพตลาด

▪ การบริหารความเสี่ยงด้านความเพียงพอของเงินกองทุน

ความเสี่ยงด้านความเพียงพอของเงินกองทุน หมายถึง ความเสี่ยงที่ธนาคารไม่มีเงินกองทุนสำรองเพียงพอในการประกอบธุรกิจรวมถึงเพื่อการรองรับผลขาดทุนที่มีได้คาดหมาย ทั้งจากความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ด้านตลาดและด้านปฏิบัติการ

ปัจจัยความเสี่ยงด้านความเพียงพอของเงินกองทุน ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนใหม่ภายใต้หลักเกณฑ์ Basel II ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่สิ้นปี 2551 ภายใต้หลักเกณฑ์ดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงน้ำหนักความเสี่ยงของสินทรัพย์ประเภทต่างๆ รวมถึงการดำรงเงินกองทุนสำหรับความเสี่ยงด้านตลาดและด้านปฏิบัติการ ซึ่งจะมีผลต่ออัตราส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ตลอดจนการดำรงสำรองเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของธนาคาร ซึ่งธนาคารได้เริ่มเตรียมการตั้งแต่ปี 2550 และสามารถนำเสนอรายงานการดำรงเงินกองทุนรายไตรมาสตามหลักเกณฑ์ Basel II ขนานไปกับหลักเกณฑ์ Basel I ได้ตามกำหนดระหว่างปี 2551 ทั้งนี้ธนาคารมีเงินกองทุนเพียงพอที่จะรองรับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นพร้อมทั้งสามารถจัดส่งรายงานการดำรงเงินกองทุนรายเดือนเมื่อประกาศหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เป็นต้นไป

การบริหารความเสี่ยงด้านความพอเพียงของเงินกองทุน เป้าหมายของนโยบายการบริหารเงินกองทุนของธนาคารคือ การดำรงฐานะของเงินกองทุนในระดับเพียงพอที่จะสนับสนุนยุทธศาสตร์การขยายธุรกิจภายใต้กรอบความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของธนาคาร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของทางการ ตลอดจนความคาดหวังของตลาด แผนการดำเนินการเพิ่มทุนต่างๆ จะต้องนำเสนออย่างน้อยต่อคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณา และนำเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ ธนาคารได้ประเมินและคำนวณความเพียงพอของเงินกองทุนภายใต้สถานการณ์สมมุติต่างๆ ล่วงหน้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประกอบการวางแผนการดำเนินการด้านเงินกองทุนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมตามสภาพของธุรกิจ

▪ การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ หมายถึง ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่าง ๆ อันมีสาเหตุมาจากความไม่เพียงพอหรือความบกพร่อง ของกระบวนการปฏิบัติงานภายใน บุคลากร และระบบงานของธนาคาร หรือจากเหตุการณ์ความเสี่ยงภายนอกธนาคาร และรวมไปถึงความเสี่ยงด้านกฎหมาย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงความเสี่ยงด้านกลยุทธ์และความเสี่ยงด้านชื่อเสียง

ปัจจัยความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ที่สำคัญของธนาคาร ได้แก่

ปัจจัยภายในธนาคาร

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของกระบวนการต่างๆภายในองค์กรและระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) ซึ่งรวมทั้งกระบวนการปฏิบัติงานต่างๆเพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจ และกระบวนการในการดูแลบุคลากรของธนาคาร

ปัจจัยด้านบุคลากรของธนาคาร ทั้งด้านความเพียงพอของจำนวนบุคลากร ด้านคุณสมบัติและประสิทธิภาพของบุคลากร

ปัจจัยด้านระบบงานต่าง ๆ ของธนาคาร ทั้งด้านความสามารถในการรองรับการดำเนินธุรกิจของธนาคาร ด้านความซับซ้อนซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงได้ ด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ด้านความถูกต้องแม่นยำของการประมวลผล และการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีต่างๆ

ปัจจัยภายนอกธนาคาร

ปัจจัยจากเหตุการณ์ภายนอกองค์กร ทั้งจากบุคคลภายนอกซึ่งอาจโจรกรรมหรือฉ้อโกง ทรัพย์สินหรือข้อมูลของธนาคาร และจากเหตุการณ์สาธารณภัยและภัยธรรมชาติต่างๆที่มีผลทำให้ทรัพย์สินของธนาคารเสียหายได้

ธนาคารตระหนักดีว่า การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่ดี เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินธุรกิจให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานการณ์แวดล้อมปัจจุบันทั้งภายในและภายนอกประเทศซึ่งมีความไม่แน่นอนและทวีความรุนแรงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจซึ่งปัจจุบันเศรษฐกิจโลกกำลังเข้าสู่ภาวะถดถอย ปัจจัยทางการเมือง การก่อการร้าย ภัยธรรมชาติ รวมถึงโรคระบาดร้ายแรงต่างๆ ธนาคารจึงยังคงให้ความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมการดำเนินการต่างๆทั่วทั้งธนาคารได้อย่างเพียงพอ อันเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ต่างๆดังกล่าวได้อย่างทันกาล เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้กับองค์กรอย่างยั่งยืน

การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคาร ครอบคลุมถึงการนิยามความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การดูแลติดตามความเสี่ยง ตลอดจนการบริหารและควบคุมความเสี่ยง โดยทุกหน่วยงานมีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของหน่วยงานตนและกำหนดมาตรการบริหารและควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่กำหนด โดยเน้นการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม และสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการภายในองค์กร

หลักการสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคารเริ่มจากการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการแก่พนักงานของธนาคารให้เข้าใจตรงกันอย่างทั่วถึง เพื่อให้สามารถระบุความเสี่ยงด้านปฏิบัติการได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง และดำเนินการประเมินความสำคัญของแต่ละความเสี่ยง วิเคราะห์ในรายละเอียดเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยง และดำเนินการลดความเสี่ยงตามแนวทางที่เลือกแล้ว โดยมีการติดตามความคืบหน้าและระดับความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งให้มีการทบทวนกระบวนการทั้งหมดอย่างสม่ำเสมอ

ธนาคารได้มีการจัดตั้งหน่วยงานความเสี่ยงด้านปฏิบัติการสังกัดสายบริหารความเสี่ยงเพื่อดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และดำเนินการต่างๆเพื่อเสริมสร้างให้ธนาคารมีระบบการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการตามมาตรฐานเทียบเคียงระดับสากล ได้แก่ การกำหนดนิยามที่ชัดเจนของความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและสร้างความรู้ความเข้าใจให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร การให้ทุกหน่วยงานดำเนินกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการภายในหน่วยงานตน รวมถึงการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการในระดับภาพรวมองค์กร การเตรียมความพร้อมในการคำนวณการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่เพียงพอ และเป็นไปตามแนวทาง Basel II การบันทึกข้อมูลเหตุการณ์ความเสียหายที่เกิดจากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Loss Data) การเตรียมการต่างๆเกี่ยวกับการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management) และแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan) เป็นต้น

ธนาคารได้ดำเนินการต่างๆในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ให้สอดคล้องกับแนวทางพึงปฏิบัติที่ดีตามมาตรฐานระดับสากล โดยมีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตาม Basel II ครอบคลุมทั้ง 3 หลักการ กล่าวคือ การเตรียมความพร้อมด้านการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ การเตรียมความพร้อมด้านการจัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงที่ดี โดยได้มีการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการไปใช้ครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร และการเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลเพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถใช้อ้างอิงข้อมูลดังกล่าวในการประเมินความเสี่ยงของธนาคารได้อย่างเพียงพอ

นอกจากการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการภายในธนาคารแล้ว ธนาคารจะได้มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของกลุ่มต่อไปด้วย

ธนาคารกำหนดให้มีการติดตามและดำเนินการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคารต่อไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ทั้งภายในและภายนอกของธนาคารที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และเพื่อดำรงความเป็นธนาคารชั้นนำทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

2.1 ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการที่สำคัญ

2.1.1 ประวัติความเป็นมา

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2487 และเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเมื่อปี 2518 ตามข้อมูลที่ได้มีการรายงานให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารเป็นธนาคารพาณิชย์ที่ใหญ่อันดับหนึ่งของประเทศเมื่อพิจารณาจากมูลค่าสินทรัพย์ เงินฝาก และสินเชื่อ โดยธนาคารมีสินทรัพย์รวม 1,659.8 พันล้านบาท เงินฝากรวม 1,311.5 พันล้านบาท และสินเชื่อรวม 1,171.7 พันล้านบาท และตามข้อมูลตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2551 ธนาคารเป็นบริษัทจดทะเบียนที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) มากที่สุดเป็นอันดับที่สี่ และเป็นสถาบันการเงินที่มีมูลค่าตลาดเป็นอันดับแรก นอกจากนี้ในปี 2551 ธนาคารได้รับการเลือกให้เป็นธนาคารแห่งปีจากวารสารการเงินธนาคาร ธนาคารยอดเยี่ยมในประเทศไทยด้านบริการรับฝากหลักทรัพย์จากวารสาร โกลเบิลไฟแนนซ์ ธนาคารยอดเยี่ยมในประเทศไทยด้านบริการเพื่อการค้าต่างประเทศจากวารสารอัลฟาเซาธ์อีสต์เอเชียและวารสารดิเอสเสท และยังเป็นธนาคารที่ได้รับความเชื่อถือสูงสุดในประเทศไทย เป็นปีที่ 5 ติดต่อกัน จากผลสำรวจโดยนิตยสารรีดเดอร์ไดเจสต์

2.1.2 พัฒนาการที่สำคัญในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

2 เมษายน 2547	ธนาคารได้ดำเนินการไถ่ถอนหลักทรัพย์ทุนทวี (CAPS) บางส่วนจำนวน 28,446 ล้านบาท และปรับปรุงเงื่อนไขสำหรับ CAPS ส่วนที่เหลือจำนวน 17,554 ล้านบาท โดยจ่ายผลตอบแทนขั้นต่ำเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนของธนาคาร บวกด้วยร้อยละ 1.75 ต่อปี และหากธนาคารมีการจ่ายเงินปันผล ธนาคารจะจ่ายผลตอบแทนเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 0.5025 ต่อปี และธนาคารได้มีการปรับปรุงเงื่อนไขวันครบกำหนดและการไถ่ถอนด้วย
12 เมษายน 2548	ที่ประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 12 ได้มีมติให้จ่ายเงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานประจำปี 2547 สำหรับหุ้นสามัญ ในอัตราหุ้นละ 1.75 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 3,340.2 ล้านบาท ซึ่งธนาคารได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2547 ในอัตราหุ้นละ 0.75 บาท และได้จ่ายเงินปันผลงวดสุดท้ายอีกในอัตราหุ้นละ 1.00 บาท เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2548
23 สิงหาคม 2548	ที่ประชุมคณะกรรมการธนาคารครั้งที่ 7/2548 ได้มีมติให้จ่ายเงินปันผลหุ้นสามัญระหว่างกาล จากเงินกำไรของผลการดำเนินงานงวดมกราคม - มิถุนายน 2548 ในอัตราหุ้นละ 0.75 บาท ในวันที่ 23 กันยายน 2548
29 กันยายน 2548	จากการที่ฐานะเงินกองทุนของธนาคารได้มีการปรับตัวดีขึ้นจากผลการดำเนินการ ดังนั้นธนาคารจึงได้ไถ่ถอนหลักทรัพย์ทุนทวี ส่วนที่เหลือทั้งหมดจำนวน 17,554 ล้านบาท

- ในปี 2549 มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูง คือ นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ ประธานกรรมการบริหาร ลาออกจากธนาคาร เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2549 นายปิติ สิทธิอำนวย กรรมการธนาคาร ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2549 และนายสิงห์ ตังทตส์สวัสดิ์ กรรมการธนาคารและประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้อำนวยการ เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2549
- ในปี 2550 ธนาคารได้รับอนุมัติจากธนาคารแห่งประเทศไทยตามหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม (Consolidated Supervision) ให้จัดตั้งกลุ่มธุรกิจการเงินประกอบด้วย บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมบัวหลวง จำกัด บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน) บริษัทบริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด บางกอกแบงก์ เบอริฮาด BBL Nominees (Tempatan) Sdn. Bhd. และ บริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด ทั้งนี้การจัดตั้งกลุ่มธุรกิจการเงินตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะเอื้อต่อการพัฒนาธุรกิจธนาคารไปสู่ Universal Banking ที่นำเสนอผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายแก่ลูกค้าของธนาคารมากขึ้น
- ในปี 2551 มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูง คือ
- นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการธนาคารและประธานกรรมการบริหารอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2551
  - นายปิติ สิทธิอำนวย ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการบริหารร่วม เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2551
  - นายเดชา ตูลานันท์ กรรมการรองผู้จัดการใหญ่ ได้รับการแต่งตั้งเป็นรองประธานกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2551
  - นายวิระ รมยะรูป ลาออกจากกรรมการธนาคาร เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2552

2.2 ภาพรวมการประกอบธุรกิจของกลุ่มบริษัท

2.2.1 ภาพรวมการประกอบธุรกิจของธนาคาร

ธนาคารให้บริการทางการเงินทั้งในและต่างประเทศ แก่ลูกค้าบุคคลและลูกค้าธุรกิจ โดยมีประเภทของผลิตภัณฑ์ ได้แก่ บริการสินเชื่อธุรกิจการค้า บริการเงินฝาก บริการที่ปรึกษาการเงิน บริการธุรกิจหลักทรัพย์ บริการธุรกิจการค้าต่างประเทศ บริการโอนชำระ และแลกเปลี่ยนเงิน บริการอิเล็กทรอนิกส์ บริการบัตรเครดิต บริการสินเชื่อปัจเจก บริการธนบดี บริการผู้ดูแลทรัพย์สิน และบริการอื่น ๆ ธุรกิจหลักของธนาคารดำเนินการโดยกิจการธนาคารนครหลวง กิจการธนาคารต่างจังหวัด กิจการธนาคารต่างประเทศ และกิจการการเงินชนกิจ อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากิจการด้านต่างประเทศเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของธุรกิจโดยรวม แต่รายได้หลักและผลกำไรก่อนภาษีส่วนใหญ่จะมาจากการค้าเงินธุรกิจภายในประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารมีเครือข่ายสาขาจำนวน 896 แห่งครอบคลุม 76 จังหวัด พร้อมให้บริการลูกค้าเงินฝากกว่า 16 ล้านบัญชี นอกจากนี้ ยังมีสาขาต่างประเทศอีก 19 แห่งใน 12 ประเทศ ประกอบด้วยฮ่องกง ไต้หวัน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สิงคโปร์ มาเลเซีย และจีน เป็นต้น ธนาคารมักเป็นผู้นำในการริเริ่มผลิตภัณฑ์ใหม่ และการพัฒนาระบบเทคโนโลยี ตัวอย่างเช่น การนำระบบ On-line มาใช้ในกิจการธนาคารเมื่อปี 2513 และการให้บริการบัตรเครดิตของธนาคารในปี 2531 รวมทั้งธนาคารอยู่ในกลุ่มผู้ริเริ่มให้บริการผ่านธนาคารอัตโนมัติทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง ได้แก่ บริการ บัตรหลวงเอทีเอ็ม บัตรหลวงโฟน บัตรหลวงไอแบงก์กิ้ง เพื่อการทำธุรกรรมการเงินผ่านโทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ ธนาคารดำเนินธุรกิจด้านการเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน และการประกอบธุรกิจด้านหลักทรัพย์ ในขณะที่เดียวกันธนาคารยังมีการร่วมมือกับบริษัทในเครือและพันธมิตรทางการค้า นำเสนอบริการเพิ่มเติม ได้แก่การเสนอการออมเงินโดยการลงทุนในตราสารอื่น ๆ เช่น กองทุนรวม พันธบัตรออมทรัพย์ และหุ้นกู้ภาคเอกชน รวมทั้งการเสนอบริการออมเงินควบประกันชีวิต

ธนาคารได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ด้านการเงินในภูมิภาคเอเชียเมื่อปี 2540 ส่งผลให้ยอดสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในไตรมาสสองของปี 2542 สูงสุดคิดเป็นร้อยละ 52.1 ต่อยอดสินเชื่อรวม ธนาคารได้พยายามแก้ไขปัญหที่เกิดจากวิกฤตการณ์ดังกล่าวโดยการปรับปรุงระบบการบริหารความเสี่ยง และปรับโครงสร้างหนี้สำหรับสินเชื่อที่มีปัญหา ทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารลดสัดส่วนของสินเชื่อด้วยคุณภาพที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวมลงเหลือร้อยละ 4.6 ในด้านของเงินทุน ธนาคารได้ทำการปรับโครงสร้างทุนให้แข็งแกร่งขึ้น โดยในเดือนเมษายน 2541 ได้ออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 43.2 พันล้านบาท และในเดือนเมษายน 2542 ได้ออกหลักทรัพย์ทุนทวี (Capital Augmented Preferred Securities หรือ “CAPS”) จำนวน 46.0 พันล้านบาท ซึ่งหลักทรัพย์ทุนทวีนี้สามารถนับรวมเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ได้จำนวน 34.5 พันล้านบาท และในเดือนธันวาคม 2546 ธนาคารได้ทำการเพิ่มทุนอีกจำนวน 36.8 พันล้านบาท ต่อมาในเดือนเมษายน 2547 ธนาคารได้ไถ่ถอนหลักทรัพย์ทุนทวี (CAPS) จำนวน 28,446 ล้านบาท และในเดือนกันยายน 2548 ธนาคารได้ดำเนินการไถ่ถอนหลักทรัพย์ทุนทวี (CAPS) ส่วนที่เหลือทั้งหมดจำนวน 17,554 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ฐานะเงินกองทุนของธนาคารยังคงแข็งแกร่ง โดยมีอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยงเท่ากับร้อยละ 11.2 และอัตราส่วนเงินกองทุนรวมต่อสินทรัพย์เสี่ยงเท่ากับร้อยละ 13.8 ซึ่งธนาคารได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนของธนาคารแห่งประเทศไทยตามแนวทาง Basel II ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2551 แล้ว

2.2.2 ภาพรวมการประกอบธุรกิจของบริษัทย่อย และบริษัทร่วม

จากการที่ธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ที่มีความหลากหลายและสลับซับซ้อนมากขึ้น และมีการดำเนินธุรกิจที่เป็นแบบเครือข่ายเพิ่มขึ้น ดังนั้น เพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงให้กับระบบสถาบันการเงินโดยรวม และเพื่อรักษาความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงินต่อสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงมีแนวนโยบายที่จะยกระดับการกำกับดูแลจากการกำกับดูแลเฉพาะสถาบันการเงินเป็นการกำกับแบบรวมทั้งกลุ่ม โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม (Consolidated Supervision) ขึ้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2549 ให้ธนาคารพาณิชย์จัดตั้งกลุ่มธุรกิจการเงินขึ้น ซึ่งเปิดโอกาสให้ธนาคารขยายขอบเขตการดำเนินงานไปยังธุรกิจการเงินอื่น แต่มีข้อกำหนดให้ธนาคารต้องบริหารกลยุทธ์ และบริหารความเสี่ยงของบริษัทในกลุ่มให้สอดคล้องกัน และเป็นไปตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยเฉพาะในเรื่องการดำรงเงินกองทุน

บริษัทที่จะอยู่ในกลุ่มธุรกิจการเงินของธนาคารได้นั้น ธนาคารต้องถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50 หรือมีอำนาจควบคุมกิจการ และบริษัทดังกล่าวจะต้องดำเนินธุรกิจการเงิน หรือธุรกิจสนับสนุน ได้แก่ ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจประกันชีวิต ธุรกิจโฮลดิ้ง ธุรกิจเช่าซื้อ ธุรกิจเช่าซื้อแบบลีสซิ่ง

ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ ธุรกิจแฟคเตอริง ธุรกิจประกันภัย ธุรกิจที่ปรึกษาทางการเงิน ธุรกิจที่ปรึกษาการลงทุน ธุรกิจการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ ธุรกิจบัตรเครดิต ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล ธุรกิจที่เกี่ยวกับการชำระหนี้และโอนเงิน ธุรกิจเกี่ยวกับการให้กู้ยืม ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ธุรกิจเงินร่วมลงทุน และธุรกิจอื่นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดเพิ่มเติม

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2551 กลุ่มธุรกิจการเงินของธนาคารประกอบด้วย บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมบัวหลวง จำกัด บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน) บริษัทบริหารสินทรัพย์ทวิ จำกัด บางกอกแบงก์ เบอริฮาด BBL Nominees (Tempatan) Sdn. Bhd. และ บริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.2.1 กลุ่มธุรกิจการเงินของธนาคาร

ณ 31 ธันวาคม 2551

ชื่อบริษัท		ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้นที่ถือ (ล้านหุ้น)	การถือหุ้นของธนาคาร (ร้อยละ)
บางกอกแบงก์เบอริฮาด	บริษัทย่อย	ธนาคาร	265.000	100.00
บริษัท BBL Nominees (Tempatan) Sdn. Bhd.	บริษัทย่อย	สนับสนุนการค้าเงินของบางกอกแบงก์เบอริฮาด	0.010	100.00 ¹
บริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด	บริษัทย่อย	การเงิน	0.100	100.00
บริษัทบริหารสินทรัพย์ทวิ จำกัด	บริษัทย่อย	บริหารสินทรัพย์	25.000	100.00
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด	บริษัทย่อย	จัดการกองทุน	0.750	77.36 ²
บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	บริษัทย่อย	หลักทรัพย์	101.409	56.34

นอกจากนี้ ธนาคารยังมีการลงทุนในบริษัทร่วมอีก 6 บริษัท และถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ตั้งแต่ร้อยละ 10 อีกจำนวน 28 บริษัท รายละเอียดจำแนกการค้าเงินงานของบริษัทในกลุ่มตามลักษณะของธุรกิจ ดังนี้

2.2.2.2 การลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจสนับสนุนการค้าเงินงานของธนาคาร

ณ 31 ธันวาคม 2551

ชื่อบริษัท		ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้นที่ถือ (ล้านหุ้น)	การถือหุ้นของธนาคาร (ร้อยละ)
บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด	บริษัทร่วม	บริการประมวลผลด้านคอมพิวเตอร์	0.150	30.82 ²
บริษัท ทีซีซี แอปพลิเคชัน จำกัด	บริษัทร่วม	บริการด้านข้อมูล	-	30.82 ¹
บริษัท ไทยดิจิทัล ไอดี จำกัด	บริษัทร่วม	บริการด้านข้อมูล	-	30.82 ¹
บริษัท เนชั่นแนลไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด	บริษัทร่วม	พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการชำระหนี้ของประเทศ	0.137	27.44
บริษัท ดับบลิวทีเอ (ประเทศไทย) จำกัด	บริษัทร่วม	บริการ	0.0002	24.90

2.2.2.3 การลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจการเงิน

ณ 31 ธันวาคม 2551

ชื่อบริษัท		ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้นที่ถือ (ล้านหุ้น)	การถือหุ้นของธนาคาร (ร้อยละ)
บริษัท บีเอสแอล ลิสซิ่ง จำกัด	บริษัทร่วม	เช่าซื้อ	0.259	25.95 ²
ธนาคาร สินเอเชีย จำกัด (มหาชน)		ธนาคาร	306.265	19.26 ³
บริษัท โดโยต้า ลิสซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด		เช่าซื้อ	1.500	10.00
บริษัท บางกอก บีทีเอ็มยู จำกัด		การเงิน	0.200	10.00
บริษัท เอเชีย อินชัวร์รันส์ (ฟิลิปปินส์) คอร์ปอเรชั่น		ประกันภัย	0.150	10.00
บริษัท บางกอก มิตซูบิชิ ยูเอฟเอ ลิส จำกัด ⁴		เช่าซื้อ	0.060	10.00
บริษัท บางกอก เอสเอ็มบีซี คอนซัลติ้ง จำกัด		ให้บริการที่ปรึกษาด้านการลงทุน	0.002	10.00

2.2.2.4 การลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจอื่นๆ

ณ 31 ธันวาคม 2551

ชื่อบริษัท		ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้นที่ถือ (ล้านบาท)	การถือหุ้นของ ธนาคาร (ร้อยละ)
บริษัท ไทย นูซ่า ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด		ลงทุน	1.800	19.61
บริษัท โกลเด็นท์ รีเวอร์ อินเวสเมนต์ อินเตอร์เนชั่นแนล คอร์ปอเรชั่น จำกัด		จัดการกองทุน	1.297	10.00
บริษัท แคลแม็ค เอเชีย จำกัด		การเงิน	0.017	10.00
บริษัท บำรุงราษฎร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด		ลงทุนในธุรกิจให้การรักษาพยาบาล ให้ การบริการเป็นที่ปรึกษา และบริหารจัดการ	3.199	10.00
บริษัท เอเชียอุตสาหกรรมหลอดไฟ จำกัด		ผลิตและจำหน่ายหลอดไฟฟ้า	0.700	10.00
บริษัท ซิคอน ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)		ให้เช่าพื้นที่อาคารร้านค้า	0.574	10.00
บริษัท ยูไนเต็ท ไซโล แอนด์ เซอร์วิส จำกัด		บริการ	0.200	10.00
บริษัท แอสแพค จำกัด		พาณิชย์	0.026	10.00
บริษัท ธานีการพิมพ์ จำกัด		การพิมพ์	0.010	10.00
บริษัท นันทวัน จำกัด		ก่อสร้าง	0.002	10.00

2.2.2.5 การลงทุนในบริษัทอื่นเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้าง

ณ 31 ธันวาคม 2551

ชื่อบริษัท		ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้นที่ถือ (ล้านบาท)	การถือหุ้นของ ธนาคาร (ร้อยละ)
บริษัท ไทยพีริซัน แมนูแฟกเจอร์ จำกัด		ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	2.402	59.77
บริษัท ไครอเทค จำกัด		อสังหาริมทรัพย์	1.275	43.97
บริษัท ยู เอ็ม ซี เม้าทอล จำกัด		ผลิตและจำหน่ายเหล็ก	43.178	29.78
บริษัท ซีบีเอ็นที (ประเทศไทย) จำกัด		บริหารสินทรัพย์	0.0002	20.80
บริษัท อุตสาหกรรมท่อสตีลเหล็กกล้า จำกัด		ผลิตและจำหน่ายท่อเหล็กกล้า	0.096	19.12
บริษัท ควอลิตี้ อินน์ จำกัด		โรงแรม	0.364	18.22
บริษัท วงศ์ไพฑูริย์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)		ผลิตและส่งออกกรองแท่งกีฬา	108.386	12.48
บริษัท อัลฟาเทค อิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)		ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	0.0003	12.34
บริษัท สหมิตรดั่งแก๊ส จำกัด (มหาชน)		ผลิตและจำหน่ายถังแก๊สปิโตรเลียม	2.667	10.00

2.2.2.6 การลงทุนในบริษัทที่เป็นการลงทุนทั่วไป และลงทุนจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ร่วมกัน

ณ 31 ธันวาคม 2551

ชื่อบริษัท		ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้นที่ถือ (ล้านบาท)	การถือหุ้นของ ธนาคาร (ร้อยละ)
บริษัท สามมิตร มอเตอร์ส แมนูแฟกเจอร์ จำกัด		ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์	29.540	29.99
บริษัท อุตสาหกรรมเหล็กกล้าไทย จำกัด (มหาชน)		ผลิตเหล็ก	55.000	13.03
บริษัท ไทยนำสิริ อินเตอร์เทค จำกัด		สิ่งทอ	1.000	10.00

- หมายเหตุ 1 เป็นการถือหุ้นทางอ้อม
 2 เป็นการถือหุ้นของธนาคารทั้งทางตรงและทางอ้อม
 3 อยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อจำหน่าย
 4 เปลี่ยนชื่อจาก บริษัท บางกอกเซ็นทรัล ลีสซิ่ง จำกัด

2.3 โครงสร้างรายได้

โครงสร้างรายได้ของธนาคารและบริษัทย่อย จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

- รายได้ประเภทดอกเบี้ยและเงินปันผล (หลังหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ และผลขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้) สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.4 ของรายได้ทั้งหมด
  - รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.6 ของรายได้ทั้งหมด
- รายละเอียดของโครงสร้างรายได้ของธนาคารและบริษัทย่อยในช่วง 3 ปี ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นร้อยละ

โครงสร้างรายได้	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2551		2550		2549	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล						
เงินให้สินเชื่อ	64,206.0	67.2	58,673.3	60.0	55,630.8	59.4
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	5,181.4	5.4	8,546.1	8.7	8,037.6	8.6
เงินลงทุน	11,234.3	11.7	13,031.6	13.3	13,465.9	14.4
รวมรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	80,621.7	84.3	80,251.0	82.0	77,134.3	82.4
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	663.1	0.7	6,065.7	6.2	12,218.3	13.0
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ (โอนกลับ)	5,915.2	6.2	(486.6)	(0.5)	(2,270.5)	(2.4)
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล หลังหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้	74,043.4	77.4	74,671.9	76.3	67,186.5	71.8
รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย						
ค่าธรรมเนียมและบริการ	18,350.5	19.2	16,693.5	17.1	15,678.6	16.7
กำไรจากการปริวรรต	4,315.3	4.5	4,019.8	4.1	3,626.8	3.9
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	92.3	0.1	92.8	0.1	83.8	0.1
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุน	(2,983.6)	(3.1)	601.3	0.6	4,772.2	5.1
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	1,329.9	1.4	1,320.9	1.4	1,524.4	1.6
รายได้อื่น	461.4	0.5	427.8	0.4	720.4	0.8
รวมรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	21,565.8	22.6	23,156.1	23.7	26,406.2	28.2
รวมรายได้ทั้งหมด	95,609.2	100.0	97,828.0	100.0	93,592.7	100.0

3 การประกอบธุรกิจของแต่ละสายผลิตภัณฑ์

3.1 ลักษณะบริการ

ธนาคารได้จำแนกผลิตภัณฑ์หรือบริการ ดังนี้

3.1.1 กิจการธนาคารในประเทศ (Domestic Banking)

ธนาคารได้มุ่งเน้นการทำธุรกิจหลัก คือ การให้สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ สินเชื่อเพื่อการอุปโภคและบริโภค บริการเงินฝาก สินเชื่อประเภทต่าง ๆ บริการอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเอทีเอ็ม อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์และโทรศัพท์มือถือ บริการบัตรเครดิต บริการบัตรเดบิต และบริการทางการเงินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยทำธุรกิจผ่านกิจการธนาคารนครหลวง และกิจการธนาคารต่างจังหวัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 กิจการธนาคารนครหลวงรับผิดชอบบริหารเครือข่ายสาขาในเขตนครหลวง 288 แห่ง ประกอบด้วยสาขาเต็มรูปแบบ 204 แห่ง สาขาไมโคร 84 แห่ง และมียอดสินเชื่อจำนวนร้อยละ 64.2 ของยอดสินเชื่อรวม สำหรับกิจการธนาคารต่างจังหวัดรับผิดชอบบริหารเครือข่ายสาขาต่างจังหวัด 608 แห่ง ประกอบด้วยสาขาเต็มรูปแบบ 415 แห่ง สาขาไมโคร 193 แห่ง และมียอดสินเชื่อจำนวนร้อยละ 19.3 ของยอดสินเชื่อรวม ทั้งนี้ สินเชื่อส่วนที่เหลือร้อยละ 16.5 ของยอดสินเชื่อรวม อยู่ในความรับผิดชอบของกิจการธนาคารต่างประเทศ

การปรับโครงสร้างการจัดการกิจการธนาคารในประเทศ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ การเพิ่มสัดส่วนการตลาด การขยายรายได้ค่าธรรมเนียม การพัฒนาช่องทางการให้บริการข้ามผลิตภัณฑ์ และการเสนอขายบริการเป็นชุดผลิตภัณฑ์ ธนาคารได้จัดโครงสร้างการจัดการของกิจการธนาคารในประเทศ โดยแบ่งกลุ่มลูกค้าธนาคารเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ลูกค้าธุรกิจรายใหญ่ ลูกค้าธุรกิจรายกลาง ลูกค้าธุรกิจรายปลีก และลูกค้าบุคคล รวมถึงการจัดตั้งสำนักธุรกิจสำหรับลูกค้ารายกลางและรายปลีก เพื่อให้มีเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่ดูแลกลุ่มลูกค้าดังกล่าวเป็นการเฉพาะ ในขณะที่กลุ่มลูกค้ารายใหญ่จะได้รับการดูแลโดยเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานใหญ่ นอกจากนี้ มีการรวมศูนย์งานกลั่นกรองและพิจารณาอนุมัติสินเชื่อไว้ที่สำนักงานใหญ่ และรวมงานด้านสนับสนุนไว้ที่ศูนย์ปฏิบัติการ 12 ศูนย์ เพื่อให้สาขามุ่งเน้นเฉพาะงานด้านการตลาดและการให้บริการลูกค้า

การให้บริการสำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจ

ธนาคารให้บริการแก่ลูกค้าธุรกิจทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และรายปลีก โดยการให้สินเชื่อระยะสั้นและระยะยาว สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ เงินทุนหมุนเวียน เงินเบิกเกินบัญชี การขายลดเช็ค การให้เงินกู้ยืมระยะสั้น รวมทั้งบริการอื่น เช่น หนังสือค้ำประกันเพื่อการยื่นซองประกวดราคา (Bid Bond) เพื่อการปฏิบัติตามสัญญา (Performance Bond) บริการด้านเงินฝาก การโอนเงิน การบริหารเงินสด บริการธุรกรรมวานิชชนกิจ บริการด้านธุรกิจหลักทรัพย์ การจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และการจัดการกองทุนเงินบำนาญบำนาญ และการบริหารสินทรัพย์อื่น ๆ

รายละเอียดของการให้บริการกลุ่มลูกค้าธุรกิจทั้ง 3 กลุ่ม สรุปได้ ดังนี้

- ลูกค้าธุรกิจรายใหญ่

ลูกค้ากลุ่มนี้ประกอบด้วยธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ เมื่อดูจากรายได้ สินทรัพย์และส่วนแบ่งตลาด หรือเป็นบริษัทข้ามชาติ ส่วนใหญ่มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพฯ และมักมีความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่หลากหลายที่มีลักษณะค่อนข้างเฉพาะเจาะจง เช่น ด้านการบริหารเงินสด (Cash Management) การรับชำระเงิน (Payment Processing)

บริการการค้าต่างประเทศ (Trade Financing) บริการทุนธุรกิจ โดยลูกค้ากลุ่มนี้จะได้รับการดูแลจัดการการให้บริการ โดยเจ้าหน้าที่สินเชื่อสำนักงานใหญ่ของธนาคารที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละประเภทธุรกิจ

- **ลูกค้าธุรกิจรายกลาง**

ลูกค้ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นลูกค้ากลุ่มบนของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs หรือ Middle Market) ลูกค้ากลุ่มนี้มีความต้องการด้านบริการที่หลากหลายเช่นกัน แต่ลักษณะบริการค่อนข้างมาตรฐานกว่า ส่วนใหญ่แล้วลูกค้ากลุ่มนี้มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพฯ แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่มีสำนักงานใหญ่ในต่างจังหวัด ลูกค้ากลุ่มนี้ของธนาคารจะได้รับการให้บริการจากสำนักธุรกิจและสำนักธุรกิจย่อยจำนวน 233 แห่ง ในเขตกรุงเทพฯและต่างจังหวัด โดยมีผู้จัดการธุรกิจสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่ธุรกิจสัมพันธ์เป็นผู้ให้บริการ

- **ลูกค้าธุรกิจรายปลีก**

ลูกค้ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดเล็กตั้งแต่ธุรกิจที่มีผู้ประกอบการเพียงคนเดียวถึงธุรกิจครอบครัวขนาดเล็ก โดยจัดเป็นลูกค้าในกลุ่มกลางและล่างของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs หรือ Middle Market) ลูกค้ากลุ่มนี้มีความต้องการใช้บริการที่พื้นฐานทั้งด้านสินเชื่อและด้านเงินฝาก ส่วนใหญ่ใช้สินเชื่อประเภท เงินเบิกเกินบัญชี สินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม สินเชื่อเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน เป็นต้น ลูกค้ากลุ่มนี้จะได้รับการดูแลโดยผู้จัดการธุรกิจสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่ธุรกิจสัมพันธ์ของธนาคารที่สำนักธุรกิจและสำนักธุรกิจย่อยที่ตั้งอยู่ในสำนักงานสาขาของธนาคาร ในเขตกรุงเทพฯและต่างจังหวัด อย่างไรก็ตาม ลูกค้ากลุ่มนี้และกลุ่มอื่น ๆ จะสามารถติดต่อใช้บริการของธนาคารได้ ณ สาขาทุกแห่ง

สำหรับงานกลั่นกรอง พิจารณานุมัติ และสอบทานสินเชื่อของลูกค้า 3 กลุ่มนี้ ธนาคารได้รวมศูนย์ที่สำนักงานใหญ่และแบ่งสายงานการจัดการตามกลุ่มลูกค้า

ในด้านอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อ ธนาคารกำหนดอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงกับ Minimum Overdraft Rate (MOR) และ Minimum Lending Rate (MLR) ยกเว้นกรณีการปล่อยกู้ให้กับสถาบันการเงินที่กำหนดที่อัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคาร (Interbank Rate) หรือกรณีสินเชื่อที่มีลักษณะเฉพาะจะอ้างอิงงานอื่นตามความเหมาะสม ส่วนต่างของดอกเบี้ยที่คิดจากลูกค้ากับดอกเบี้ยอ้างอิงนั้น ขึ้นอยู่กับคุณภาพของลูกค้า และประเภทของสินเชื่อ ธนาคารจะทำการปรับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง (MOR และ MLR) เป็นระยะตามภาวะตลาดเงิน รวมทั้งตามการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนของธนาคาร และการแข่งขันระหว่างธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

การให้บริการสำหรับกลุ่มลูกค้าบุคคล (Consumer Banking Services)

ธนาคารให้บริการกลุ่มลูกค้าบุคคลผ่านเครือข่ายสาขาทั่วประเทศ ลักษณะบริการครอบคลุมถึงบริการด้านสินเชื่อ เช่น สินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย บริการด้านเงินฝากทุกประเภท บริการบัตรเครดิต การขึ้นเงินสด บริการชำระเงินผ่านธนาคาร ซึ่งรวมถึงการรับเงินเดือนผ่านธนาคาร การให้บริการชำระค่าสินค้าและบริการ บริการเป็นนายหน้าตัวแทนจำหน่ายพันธบัตรรัฐบาล บริการเป็นตัวแทนสนับสนุนการขายกองทุนรวม และบริการประกันภัยผ่านธนาคาร (Bancassurance) ทั้งนี้ ธนาคารมีช่องทางส่งมอบบริการผ่านเครือข่ายสาขาและผ่านระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น เอทีเอ็ม อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น และอื่น ๆ

สินเชื่อส่วนบุคคลส่วนใหญ่ประกอบด้วย สินเชื่อที่อยู่อาศัยและสินทรัพย์ถาวรอื่น โดยสินเชื่อที่อยู่อาศัยจะพิจารณาจากลูกค้าที่มีฐานะทางการเงินที่ดีและมีความสามารถในการชำระที่เหมาะสม และเฉพาะกับลูกค้าได้รับสินเชื่อ

ที่อยู่อาศัยจากธนาคารแล้ว ธนาคารจะพิจารณาให้สินเชื่อเพื่อซื้อสินทรัพย์ถาวรอื่น โดยใช้ที่อยู่อาศัยที่ได้ทำการจดจำนองแล้วเป็นหลักประกันได้

ธนาคารเชื่อว่า การให้บริการกลุ่มลูกค้าบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัยมีความสำคัญ ทั้งเพื่อเสริมสร้างภาพพจน์ของธนาคารและเพื่อเป็นแหล่งรายได้จากค่าธรรมเนียม ธนาคารคาดว่าผลิตภัณฑ์และการให้บริการกลุ่มลูกค้าบุคคลจะมีความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและธุรกรรมธนาคารในประเทศจะถูกพัฒนาให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การปรับโครงสร้างการจัดการกิจการธนาคารในประเทศ โดยการจัดกลุ่มลูกค้า จะทำให้ธนาคารมุ่งเน้นการให้บริการโดยตรงและสามารถเสนอขายบริการข้ามผลิตภัณฑ์ (Cross-Selling) ตามความต้องการของลูกค้ามากขึ้น และธนาคารตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มธุรกิจด้านนี้ในอนาคต โดยการเพิ่มจุดให้บริการ การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย และการอบรมให้ความรู้แก่พนักงานของธนาคารอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

บริการหนึ่งที่มีความนิยมมากจากกลุ่มลูกค้าบุคคล ได้แก่ บริการบัตรเครดิต เนื่องจากเป็นวิธีการจ่ายชำระค่าสินค้าและบริการที่สะดวก ไม่ต้องเสี่ยงต่อการพกเงินสดมาก ๆ ธนาคารได้เริ่มให้บริการออกบัตรเครดิตของธนาคารเองเมื่อปี 2531 และเริ่มให้บริการบัตรเครดิตต่างประเทศ ได้แก่ บัตรวีซ่าในปี 2532 บัตรมาสเตอร์การ์ดในปี 2538 บัตรอเมริกันเอ็กซ์เพรสในปี 2543 และในปี 2551 ธนาคารเริ่มให้บริการบัตรเครดิต Blue Wave ซึ่งเป็นบัตรเครดิตแรกในประเทศไทยที่ใช้เทคโนโลยีไร้สัมผัส “คอนแทกเลส” ซึ่งเป็นเทคโนโลยีทันสมัย ช่วยให้การชำระค่าสินค้าและบริการรวดเร็ว เพียงแตะบัตรเครดิต Blue Wave ลงบนเครื่องอ่านบัตร แล้วรับเซลล์สติป โดยไม่จำเป็นต้องเซ็นชื่อ ในขณะที่เดียวกัน ธนาคารได้สร้างเครือข่ายร้านค้าที่เป็นผู้รับบัตรเครดิตประเภทต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ธนาคารมีรายได้ในรูปของค่าธรรมเนียมที่ได้รับจากร้านค้าหรือผู้ถือบัตร และในกรณีที่ผู้ถือบัตรมีการผ่อนชำระยอดคงค้าง ธนาคารจะได้รับรายได้ในรูปของดอกเบี้ยอีกด้วย

สำหรับกลุ่มลูกค้าบุคคลอีกกลุ่มที่ไม่ได้ใช้บริการบัตรเครดิต ธนาคารมีการเสนอบริการบัตรเครดิต บีเฟิสต์ เพื่อใช้ในการจ่ายชำระค่าสินค้าและบริการ ณ จุดที่มีระบบงานอิเล็กทรอนิกส์รองรับ โดยการตัดเงินจากบัญชี ซึ่งธนาคารได้บุกเบิกการขยายฐานด้านนี้เป็นแห่งแรก และเป็นบริการที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

ธนาคารยังร่วมมือกับผู้ให้บริการรถไฟฟ้าบีทีเอส พัฒนาบริการเติมเงินบัตรโดยสารรถไฟฟ้าจากเครื่องเอทีเอ็มบริการดังกล่าวอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือบัตรบีเฟิสต์ บีทีเอส บัตรเครดิตวีซ่าบลูเวฟ และบัตรบีทีเอส สมาร์ทพาสสามารถเติมมูลค่าโดยสารรถไฟฟ้าได้ที่เครื่องบวกลวงเอทีเอ็มบนสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอสทุกแห่ง

ธนาคารได้ร่วมมือกับเวสเทิร์นยูเนียนให้บริการโอนเงินผ่านเครือข่ายของเวสเทิร์นยูเนียนที่ครอบคลุมจุดบริการกว่า 355,000 แห่งมากกว่า 200 ประเทศทั่วโลก โดยลูกค้าในประเทศไทยสามารถใช้บริการดังกล่าวได้ที่จุดบริการของธนาคารกรุงเทพกว่า 400 แห่งทั่วประเทศ ทั้งที่สาขาและสำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตรา

นอกจากนี้ ธนาคารมีบริการประกันภัยผ่านธนาคาร (Bancassurance) ซึ่งเริ่มให้บริการตั้งแต่ปี 2548 โดยเป็นบริการประกันภัยผ่านธนาคารที่ลูกค้าสามารถเลือกรูปแบบประกันภัยเพื่อความคุ้มครองหลายรูปแบบ เช่น บริการประกันชีวิตสะสมทรัพย์ Gain 1st บริการประกันอุบัติเหตุ บริการคุ้มครองเครดิต Home 1st และบริการประกันภัยโรคมะเร็ง

เครือข่ายสาขา และช่องทางการให้บริการ

ธนาคารเชื่อว่าช่องทางการให้บริการของธนาคารมีความหลากหลายและทันสมัย ปัจจุบันธนาคารจะมีจำนวนสาขาเป็นอันดับสองในประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ และธนาคารมีจำนวนบัญชีลูกค้า และ

ยอดเงินฝากสูงสุด ธนาคารมีสำนักธุรกิจ และสำนักธุรกิจย่อย อยู่ตามสาขาต่าง ๆ เพื่อให้บริการลูกค้าธุรกิจ นอกจากนี้ธนาคารยังเป็นผู้ริเริ่มสาขาไมโครในศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า อาคารสำนักงาน และจุดสะดวกซื้อต่าง ๆ ธนาคารมีระบบเครือข่ายเอทีเอ็มและเครื่องรับฝากเงินอัตโนมัติที่กว้างขวางทั่วประเทศ ธนาคารประสบความสำเร็จอย่างดีในการให้บริการผ่านธนาคารอัตโนมัติ 24 ชั่วโมง ผ่านทางเอทีเอ็ม โทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ต

- **เครือข่ายสาขา**

ธนาคารเริ่มให้บริการลูกค้าผ่านสาขามาตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารมี สาขา 896 แห่ง ประกอบด้วยสาขาเต็มรูปแบบ 619 แห่ง สาขาไมโคร 277 แห่ง ใน 76 จังหวัด การรวมงานด้านสนับสนุนต่าง ๆ ไว้ที่ศูนย์ปฏิบัติการ ทำให้ธนาคารสามารถปรับปรุงการใช้พื้นที่ของสาขาในการให้บริการแก่ลูกค้าได้เพิ่มขึ้น

- **กิจการธนาคารนครหลวง**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 กิจการธนาคารนครหลวงบริหารการดำเนินงานของสำนักงานใหญ่ และสาขาเต็มรูปแบบในกรุงเทพ 204 แห่ง สาขาไมโคร 84 แห่ง โดยให้บริการแก่กลุ่มลูกค้าธุรกิจผ่านสำนักธุรกิจ 34 แห่งในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้งนี้ โดยมีผู้จัดการสินเชื่อที่มีความชำนาญตามประเภทอุตสาหกรรมสำหรับลูกค้าธุรกิจรายใหญ่ และผู้จัดการธุรกิจสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่ธุรกิจสัมพันธ์ประจำแต่ละสำนักธุรกิจเพื่อให้บริการกับกลุ่มลูกค้าธุรกิจรายกลางและรายปลีก ลูกค้าที่ใช้บริการด้านสินเชื่อจากกิจการธนาคารนครหลวง ส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจด้านอุตสาหกรรมการผลิต การพาณิชย์ การให้บริการโดยจะใช้บริการด้านสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ บริการการค้าต่างประเทศ เงินกู้ต่างประเทศภายใต้สินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่อส่วนบุคคล

- **กิจการธนาคารต่างจังหวัด**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 กิจการธนาคารต่างจังหวัดบริหารการดำเนินงานของสาขาเต็มรูปแบบ 415 แห่ง สาขาไมโคร 193 แห่ง และเนื่องจากธนาคารเป็นธนาคารแรกที่เปิดสาขาในหลายจังหวัด ธนาคารจึงเชื่อว่าธนาคารมีสาขาที่ตั้งอยู่ในทำเลที่สะดวกกว่าคู่แข่งของธนาคารหลายราย กิจการธนาคารต่างจังหวัดให้บริการแก่ลูกค้าที่ส่วนใหญ่มีธุรกิจขนาดกลางและรายปลีก โดยให้บริการผ่านสำนักธุรกิจ 53 แห่ง ในจังหวัดใหญ่ และสำนักธุรกิจย่อย 146 แห่งที่ตั้งอยู่ทั่วประเทศ ทั้งนี้ โดยมีผู้จัดการธุรกิจสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่ธุรกิจสัมพันธ์ประจำสำนักธุรกิจเป็นผู้ดูแลการให้บริการลูกค้าที่ใช้บริการส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิต การพาณิชย์ การเกษตร และการให้บริการโดยจะใช้บริการสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ และสินเชื่อเงินเบิกเกินบัญชี เป็นต้น

- **สาขาไมโคร**

ธนาคารเป็นผู้ริเริ่มการจัดตั้งสาขาไมโครเมื่อปี 2543 ปัจจุบันธนาคารมีสาขาไมโคร 277 แห่ง โดยมีสถานที่ทำการในศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า อาคารสำนักงาน และจุดสะดวกซื้อต่าง ๆ และมีเวลาให้บริการทุกวันตามเวลาทำการของสถานที่ที่สาขาไมโครตั้งอยู่ จึงเป็นการเพิ่มความสะดวกให้กับลูกค้าสามารถใช้บริการของธนาคารนอกเวลาทำการปกติได้

- **จุดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ**

ธนาคารได้เปิดจุดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 71 แห่งในบริเวณที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทั่วประเทศ

- เครือข่ายเอทีเอ็ม

ธนาคารเป็นหนึ่งในผู้ริเริ่มการพัฒนาและติดตั้งเครือข่ายเอทีเอ็มในประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารมีเครื่องเอทีเอ็ม จำนวนกว่า 5,600 เครื่อง ที่ให้บริการ 24 ชั่วโมงทุกวัน นับเป็นหนึ่งในธนาคารที่มีเครือข่ายเอทีเอ็มที่กว้างขวางที่สุดในประเทศไทย ทั้งนี้ เครื่องเอทีเอ็มของธนาคารสามารถรองรับการให้บริการที่ประกอบด้วย การถอนเงิน การโอนเงินระหว่างบัญชีเงินฝากของธนาคาร การเปลี่ยนแปลงรหัสประจำตัวในการใช้บัตร การชำระค่าสินค้าและบริการประเภทต่าง ๆ การชำระค่าซื้อหน่วยลงทุน นอกจากนี้ ธนาคารยังได้มีการเชื่อมโยงกับ ระบบเอทีเอ็มระหว่างประเทศในเครือข่าย PLUS กว่า 170 ประเทศทั่วโลก ที่ให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง ธนาคารมีเครื่องเอทีเอ็มให้บริการในสาขาทุกสาขา และตามศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า อาคารสำนักงาน สนามบิน สถานศึกษา และองค์การของรัฐทั้งในเขตนครหลวงและในต่างจังหวัด

การให้บริการทำธุรกรรมการเงินทางโทรศัพท์

ธนาคารได้จัดตั้งศูนย์ธนาคารทางโทรศัพท์ในเดือนพฤษภาคม 2543 เพื่อเป็นช่องทางการทำธุรกรรมการเงินให้กับลูกค้า โดยลูกค้าสามารถทำธุรกรรมการเงินต่าง ๆ โดยผ่านเจ้าหน้าที่บริการ หรือทำรายการเองโดยผ่านระบบอัตโนมัติ บริการธนาคารทางโทรศัพท์ (Bualuang Phone) เช่น ขอข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีของตนเอง การโอนเงินระหว่างบัญชี การโอนเงินให้บุคคลที่สามซึ่งมีบัญชีเปิดอยู่กับธนาคาร การชำระเงินที่ใช้จ่ายโดยบัตรเครดิต การชำระค่าสินค้าและบริการตามที่ตกลง การชำระภาษี ซื้อขายกองทุนเปิด การแจ้งสมุดเงินฝากหาย การเปลี่ยนแปลงวงเงินเครดิต และการถอนเงิน สอบถามข้อมูลบริการต่าง ๆ ของธนาคาร รับ-ส่ง ข้อความกับธนาคาร และทำธุรกรรมทางธนาคาร อื่นๆอีกมากมาย ปัจจุบันมีการใช้บริการทางโทรศัพท์โดยเฉลี่ยเดือนละกว่า 1.7 ล้านรายการ ซึ่งร้อยละ 78 ของรายการเป็นการให้บริการอัตโนมัติ

ศูนย์ธนาคารทางโทรศัพท์ยังเป็นช่องทางการติดต่อระหว่างธนาคารกับลูกค้า ในอนาคตสามารถจะพัฒนาขึ้นเป็นหน่วยงานอิสระที่ให้บริการลูกค้าด้วยตนเอง

การให้บริการทำธุรกรรมการเงินทางอินเทอร์เน็ต

ธนาคารได้พัฒนาระบบการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อตอบสนองการเพิ่มขึ้นของจำนวนลูกค้าที่ใช้อินเทอร์เน็ต บริการธนาคารทางอินเทอร์เน็ต (Bualuang iBanking) เป็นบริการทางอินเทอร์เน็ตที่ได้รับความนิยมมากจากลูกค้าบุคคล โดยลูกค้าสามารถทำธุรกรรมทางการเงินผ่านอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวก ทุกวัน ตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ให้มีความสามารถรองรับการทำธุรกรรมทางการเงินได้หลากหลายขึ้น เช่น ขยายบริการโอนเงินไปยังบัญชีธนาคารอื่น บริการหักบัญชีเงินฝากเพื่อชำระค่าสินค้าและบริการ บริการซื้อขายกองทุนเปิด อายัดเช็คและสมุดคู่ฝาก รับส่งข้อความกับธนาคารและทำธุรกรรมกับธนาคารอื่นอีก

อีกทั้งยังเพิ่มประสิทธิภาพของบริการ โดยให้ลูกค้าสามารถทำธุรกรรมทางอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือได้อีกด้วย นอกจากนี้ ธนาคารยังให้บริการโอนเงินระหว่างประเทศทางอินเทอร์เน็ตก็ขยายตัวอย่างดี โดยมีมูลค่าของธุรกรรมเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 27

สำหรับบริการทางอินเทอร์เน็ตสำหรับลูกค้าธุรกิจ (BIZ iBanking) เป็นบริการทางอินเทอร์เน็ตสำหรับลูกค้านิติบุคคล โดยทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น บริการโอนเงิน (Fund Transfer) บริการจ่ายเงินเดือนพนักงาน (Payroll) บริการชำระเงินเข้าบัญชีคู่ค้า (Direct Credit) บริการชำระค่าสินค้าและบริการ (Bill Payment) การเคลื่อนไหวของบัญชีเงินฝาก / บัญชีสินเชื่อที่ลงทะเบียน และบริการอื่น ๆ ของธนาคาร โดยสามารถทำธุรกรรมได้ทุกวัน ตลอด 24 ชั่วโมง

การให้บริการบัตรเครดิต บัตรเดบิต และเครือข่ายจุดการให้บริการ (Point-of-Sales)

เครือข่ายร้านค้าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ธุรกรรมการให้บริการบัตรเครดิตและบัตรเดบิต ประสบความสำเร็จ โดยการเพิ่มจุดการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์แก่กลุ่มร้านค้าเป้าหมายตามห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ไฮเปอร์มาร์เก็ต ร้านสะดวกซื้อ ปั๊มน้ำมัน ร้านค้า ร้านอาหาร เอเยนต์ท่องเที่ยว เป็นต้น

จากการขยายเครือข่ายและรูปแบบการส่งมอบบริการ จึงเพิ่มความสะดวกให้ลูกค้าของธนาคารสามารถเลือกใช้บริการของธนาคารได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสมที่สุด

สายปฏิบัติการสนับสนุน

ธนาคารได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ โดยรวบรวมงานด้านปฏิบัติการสนับสนุนต่าง ๆ ไว้ที่ศูนย์ปฏิบัติการ 12 ศูนย์ ทำให้เกิดการปรับปรุงพื้นที่สาขาเพื่อให้ประโยชน์ในการตลาดและการให้บริการแก่ลูกค้าได้เพิ่มขึ้น และสามารถพัฒนา งานด้านปฏิบัติการให้มีต้นทุนต่ำลง การใช้ประโยชน์ของอุปกรณ์มีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีการควบคุมคุณภาพ มีความถูกต้อง และมีความรวดเร็ว พนักงานมีความรู้ความชำนาญ ส่งผลดีต่อการวางแผนงานของผู้บริหาร และระบบการบริหารความเสี่ยง

ศูนย์ปฏิบัติการ 12 ศูนย์ มีหน้าที่ในรายละเอียดดังต่อไปนี้

- **ศูนย์ปฏิบัติการธุรกิจส่งออกและนำเข้า (Trade Finance Center)** ดูแลการทำรายการ และงานปฏิบัติการสนับสนุนการบริการที่เกี่ยวข้องกับบริการการค้าต่างประเทศ เช่น เลตเตอร์ ออฟ เครดิต และ สินเชื่อเพื่อการส่งออกและนำเข้า เป็นต้น
- **ศูนย์สนับสนุนการธนาคาร (Account Maintenance and Service Center)** ดูแลการทำรายการที่เกี่ยวข้องกับบัญชีเงินฝากและข้อมูลลูกค้า โดยได้รับ ISO 9001:2000 ปี 2548 จาก SGS ประเทศไทย จำกัด และได้รับการต่ออายุจนถึงปัจจุบัน
- **ศูนย์ปฏิบัติการเอกสารสัญญา (Business Loan Center)** ดูแลงานเอกสารและพิธีการสินเชื่อธุรกิจประเภทที่มีใช้เงินทุนหมุนเวียนให้แก่กลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดกลาง และรายปลีก
- **ศูนย์ปฏิบัติการพิธีการสินเชื่อ (Revolving Credit Center)** ดูแลงานเอกสารและพิธีการสินเชื่อธุรกิจประเภทเงินทุนหมุนเวียนให้แก่กลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดกลาง และรายปลีก
- **ศูนย์ปฏิบัติการเอกสารและพิธีการสินเชื่อลูกค้าธุรกิจรายใหญ่ (Corporate Business Loan Center)** ดูแลงานเอกสารและพิธีการสินเชื่อธุรกิจทุกประเภทสำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดใหญ่
- **ศูนย์สินเชื่ออุปโภคบริโภค (Consumer Loan Center)** ดูแลงานเอกสาร พิธีการและการอนุมัติสินเชื่อสำหรับลูกค้าบุคคล
- **ศูนย์หลักประกันและจดจำนอง (Appraisal & Mortgage Center)** ดูแลการประเมินราคาหลักประกัน และการจดจำนอง
- **ศูนย์ปฏิบัติการเช็ค (Cheque Processing Center)** ดูแลระบบการชำระเงินด้วยเช็คของธนาคาร โดยได้รับการรับรองระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9002:1994 เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2543 และได้รับการเพิ่มระบบมาตรฐานคุณภาพใน Version ใหม่ที่เรียกว่า ISO 9001:2000 เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2546 (ซึ่งจะมีผลครบคลุมการรับรองระหว่างวันที่ 19 มิถุนายน 2546 – วันที่ 18 มิถุนายน 2549) และได้รับการต่ออายุใหม่เป็นครั้งที่ 2 อีก 3 ปี ของ ISO 9001:2000 ซึ่งมีผลครบคลุมการรับรองระหว่างวันที่ 19 มิถุนายน 2549 – วันที่ 18 มิถุนายน 2552

- ศูนย์ธนาคารทางโทรศัพท์ (Phone Banking Center) ดูแลระบบข้อมูลและข้อมูลการทำรายการผ่านระบบการให้บริการทางโทรศัพท์ โดยได้รับการรับรองระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9002:1994 เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2543 และได้รับการเพิ่มระบบมาตรฐานคุณภาพใน Version ใหม่ที่เรียกว่า ISO 9001:2000 เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2546 (ซึ่งจะมีผลครอบคลุมการรับรองระหว่างวันที่ 3 พฤศจิกายน 2546 – วันที่ 2 พฤศจิกายน 2549) และได้รับการต่ออายุใหม่เป็นครั้งที่ 3 อีก 3 ปี ของ ISO 9001:2000 ซึ่งมีผลครอบคลุมการรับรองระหว่าง วันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 – วันที่ 2 พฤศจิกายน 2552
- ศูนย์บริการเอกสาร (Document Logistic Center) ดูแลการรับส่งเอกสารระหว่างสาขาเต็มรูปแบบ สาขาไมโคร สำนักงานธุรกิจ สำนักงานธุรกิจย่อย สำนักงานใหญ่ และศูนย์ปฏิบัติการอื่น ๆ
- ศูนย์ปฏิบัติการพิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (Troubled Debt Restructuring Processing Center) ดูแลงานทำสัญญา การบันทึกข้อมูลเข้าระบบงานและการรับชำระหนี้ของลูกค้าที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
- ศูนย์ปฏิบัติการเงินสด (Cash Processing Center) ดูแล จัดเก็บรักษา บริหารเงินสด บริการเงินสด และจัดสรรเงินสดคงเหลือให้กับสาขาทั่วประเทศ

นอกจากศูนย์ปฏิบัติการ 12 ศูนย์แล้ว ธนาคารยังมีหน่วยงานด้านปฏิบัติการสนับสนุนอีก 1 หน่วยงาน คือ ฝ่ายบริการแลกเปลี่ยนและโอนเงินระหว่างประเทศ มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติงานในด้านบริการแลกเปลี่ยนและโอนเงินต่างประเทศ และบริการโอนเงินผ่านระบบ BAHTNET ตลอดจนการประสานงานและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจแลกเปลี่ยนและโอนเงินต่างประเทศของธนาคาร ซึ่งรวมถึงการพัฒนากระบวนการทำงานและผลิตภัณฑ์ การบริหารความรู้ การจัดการข้อมูลธุรกิจ การกำหนดเป้าธุรกิจ การบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้าและการส่งเสริมการขาย โดยได้รับ ISO 9001:2000 ปี 2548 จาก SGS ประเทศไทย จำกัด และได้รับการต่ออายุจนถึงปัจจุบัน

3.1.2 กิจการธนาคารต่างประเทศ

กิจการธนาคารต่างประเทศ ดูแลธุรกรรมของสาขาต่างประเทศ มียอดสินเชื่อคิดเป็นร้อยละ 16.5 ของยอดสินเชื่อทั้งหมด โดยกลุ่มลูกค้าหลักเป็นสถาบันการเงิน อุตสาหกรรม การผลิตและการพาณิชย์ โดยปกติสาขาของธนาคารในต่างประเทศจะให้อุปกรณ์เป็นเงินตราต่างประเทศสกุลหลัก เช่น ดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นต้น และเงินสกุลท้องถิ่นนั้น

สาขาของธนาคารในต่างประเทศให้บริการรับฝากเงิน แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การโอนเงินและชำระเงินระหว่างประเทศ การเปิดแอลซี และการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกและนำเข้า และการให้สินเชื่อหมุนเวียน

กลุ่มลูกค้าของสาขาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นชาวจีนที่ประกอบธุรกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ธนาคารจัดตั้งสาขาที่ประเทศฮ่องกงเป็นแห่งแรกเมื่อปี 2497 ปัจจุบันกิจการธนาคารต่างประเทศมีสาขาต่างประเทศ 19 สาขา โดยมีสำนักงาน 20 แห่ง* ใน 12 ประเทศ และบริษัทย่อย 1 บริษัทที่ประเทศมาเลเซีย โดยเริ่มจากการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าที่มีธุรกรรมส่งออกและนำเข้าที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย จากนั้นจึงขยายเป็นการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าที่ประกอบธุรกิจในท้องถิ่นนั้นหรือในประเทศอื่นที่ธนาคารมีการดำเนินธุรกิจ ซึ่งอาจทำการค้าส่งออกและนำเข้ากับประเทศอื่นที่มีใช้ประเทศไทย

กิจการธนาคารต่างประเทศมีโอกาสในการขยายตัวที่ดี ตามการเติบโตของเศรษฐกิจในภูมิภาคอย่างเช่นในพื้นที่สามเหลี่ยมแม่น้ำจูเจียง (Pearl River Delta) ในประเทศจีน เป็นเขตเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว ดังนั้น ในปี 2550 ธนาคารจึงได้ย้ายสาขาจากชัวเถาไปที่เสิ่นเจิ้น เพื่อสนับสนุนลูกค้าที่ประกอบธุรกิจในพื้นที่ดังกล่าว

* สาขาฮ่องกงมี 2 สำนักงาน แต่นับเป็น 1 สาขา เนื่องจากใช้ใบอนุญาตฉบับเดียวกัน

ธนาคารอยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งธนาคารท้องถิ่นในประเทศจีน ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้ธนาคารได้รับประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจีน รวมทั้งโอกาสใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศจีนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

นอกจากการดำเนินธุรกิจให้บริการธนาคารพาณิชย์แก่ลูกค้าในท้องถิ่นแล้ว สาขาต่างประเทศบางแห่งที่ตั้งอยู่ในศูนย์กลางทางการเงินของโลก ยังทำหน้าที่ช่วยจัดหาแหล่งเงินทุนให้ธนาคารด้วย

ธนาคารยังคงประเมินโอกาสในการขยายสาขาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ธนาคารมีเป้าหมายในการสร้างเครือข่ายสาขาต่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าที่ทำการค้าระหว่างประเทศ และเพื่อให้ธนาคารเป็นที่รู้จักมากขึ้นในภูมิภาคนี้

สถานที่ตั้งของสำนักงานในต่างประเทศของธนาคาร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สถานที่ตั้ง	สาขา	วันที่เปิดทำการ
ฮ่องกง	สาขาย่อยเกาลูน สาขา Central District	12 ตุลาคม 2503 1 กุมภาพันธ์ 2504 เปิดเป็นสาขาแรกในปี 2497 ที่สาขาเวสต์เทิร์น ซึ่งได้ปิดทำการปี 2546
ญี่ปุ่น	สาขาโตเกียว สาขาโอซาก้า	10 ธันวาคม 2498 13 เมษายน 2513
สิงคโปร์	สาขาสิงคโปร์	30 มีนาคม 2500
สหราชอาณาจักร	สาขาลอนดอน	24 มิถุนายน 2500
มาเลเซีย	กัวลาลัมเปอร์ (ในนามบริษัทย่อย Bangkok Bank Berhad)	1 กันยายน 2537 (เป็นสาขาดั้งตั้ง 23 มกราคม 2502)
สหรัฐอเมริกา	สาขานิวยอร์ก	2 เมษายน 2527 (เป็นสำนักงานตัวแทนตั้งตั้งแต่ปี 2508)
ไต้หวัน	สาขาไทเป สาขาเกาสง สาขาไทจง	24 พฤษภาคม 2508 27 ตุลาคม 2533 12 ตุลาคม 2538
อินโดนีเซีย	สาขาจาการ์ต้า	24 มิถุนายน 2511
เวียดนาม	สาขาโฮจิมินห์ซิตี สาขาย่อยฮานอย	15 กรกฎาคม 2535 19 มกราคม 2538 (เป็นสำนักงานตัวแทนตั้งตั้งแต่ปี 2536)
ลาว	สาขาเวียงจันทน์	5 สิงหาคม 2536
จีน	สาขาเซี่ยงไฮ้ สาขาเซี่ยเหมิน สาขาปักกิ่ง สาขาเสิ่นเจิ้น	10 ธันวาคม 2536 6 มีนาคม 2541 8 ธันวาคม 2548 (เป็นสำนักงานตัวแทนตั้งตั้งแต่ปี 2529) 12 ตุลาคม 2550
ฟิลิปปินส์	สาขามะนิลา	11 สิงหาคม 2538
พม่า	สำนักงานตัวแทนย่างกุ้ง	18 สิงหาคม 2538

เกณฑ์การพิจารณาและตรวจสอบควบคุมสินเชื่อของสาขาต่างประเทศ จะใช้เกณฑ์เดียวกับที่ธนาคารใช้ในประเทศ และได้รับการตรวจสอบโดยทีมผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตปีละครั้ง นอกจากนี้ สาขาต่างประเทศยังต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของธนาคารกลางในประเทศที่ประกอบกิจการอีกด้วย

3.1.3 กิจการการเงินธนกิจ

กิจการการเงินธนกิจจัดตั้งขึ้นในปี 2535 โดยมีรายได้จากค่าธรรมเนียมการเป็นที่ปรึกษาการเงิน และธุรกรรมวานิชธนกิจอื่น ในปี 2537 ได้ขยายงานรวมถึงการจัดจำหน่าย รับประกันการจัดจำหน่าย และการค้าตราสารหนี้ ภายหลังจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยปรับปรุงกฎเกณฑ์ให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมดังกล่าวได้ กิจการการเงินธนกิจประกอบด้วยสายงานดังนี้ สายวานิชธนกิจ สายธุรกิจหลักทรัพย์ และสายบริหารการเงิน โดยที่สายวานิชธนกิจจะรับผิดชอบดูแลในส่วนของธุรกิจโครงการ และการจัดจำหน่าย การรับประกันการจัดจำหน่าย และการค้าตราสารหนี้ สำหรับสายธุรกิจหลักทรัพย์รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ ในขณะที่สายบริหารการเงิน รับผิดชอบการบริหารเงิน การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินในประเทศตามแนวทางที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน การบริหารสภาพคล่อง และบริหารธุรกรรมการค้าเงินตราต่างประเทศ

สายวานิชธนกิจ

- ฝ่ายธุรกิจโครงการ

ธนาคารเริ่มให้บริการธุรกิจโครงการ ในปี 2526 โดยการให้บริการสินเชื่อโครงการ และเป็น ที่ปรึกษาการเงินสำหรับลูกค้าธุรกิจขนาดใหญ่ ลักษณะงานดังกล่าวครอบคลุมตั้งแต่การเป็นที่ปรึกษาการเงิน การจัด Syndication Loan การซื้อหรือรวมกิจการของโครงการขนาดใหญ่ เช่น บีโตร์เคมี สาธารณูปโภคพื้นฐาน เป็นต้น ขั้นตอนการวิเคราะห์และพิจารณาสินเชื่อจะดำเนินการโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสายงานกิจการธนาคารนครหลวง และกิจการธนาคารต่างจังหวัด อนึ่ง แนวทางการพิจารณาสินเชื่อโครงการมีความเข้มงวดขึ้นหลังวิกฤตการณ์การเงิน ในปี 2540 และปริมาณธุรกรรมวานิชธนกิจในช่วงดังกล่าวได้ลดลง แต่ในขณะเดียวกันก็มีโอกาสในการทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางการเงินแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสัดส่วนรายได้จากฝ่ายงานนี้ยังน้อย ธนาคารคาดว่าสัดส่วนดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นในอนาคตตามภาวะการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

- ฝ่ายทุนธนกิจ

ฝ่ายงานนี้จัดตั้งขึ้นในปี 2536 และได้รับใบอนุญาตจัดจำหน่าย รับประกันการจัดจำหน่าย และการค้าตราสารหนี้ทั้งภาครัฐและเอกชนในปี 2537 ทั้งนี้ ธนาคารมีฐานลูกค้าขนาดใหญ่และเครือข่ายสาขาที่กว้างขวาง จึงมีความสามารถในการจำหน่ายได้ดี นอกจากนี้ ธนาคารมีผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินที่สามารถออกแบบตราสารหนี้ที่มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของตลาด เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ธนาคารได้รับความไว้วางใจในการเป็นผู้จัดจำหน่ายตราสารหนี้ทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน และได้สร้างชื่อเสียงในเรื่องความสามารถในการออกแบบตราสารหนี้ ธนาคารมีเป้าหมายในการขยายธุรกิจทุนธนกิจเพื่อสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดใหญ่ที่ต้องการระดมทุนจากตลาดทุน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของธนาคารกับธนาคารพาณิชย์อื่น

- ฝ่ายหลักทรัพย์บริการ

ธนาคารเริ่มให้บริการการเป็นผู้รับฝากทรัพย์สิน (Custodial Service) มาตั้งแต่ปี 2529 และได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับฝากทรัพย์สินของกองทุนส่วนบุคคล (Custodian for Private Fund) (และผู้ดูแลผลประโยชน์กองทุนรวม (Mutual Fund Supervisor) ในปี 2543 และ 2544 ตามลำดับและได้มีการเริ่มให้บริการการเป็นผู้รับรองมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนส่วนบุคคลในปี 2549 งานหลักของผู้รับฝากทรัพย์สิน ประกอบด้วย การชำระราคาซื้อขาย การรับสิทธิเงินปันผลหรือหุ้นเพิ่มทุน หรือดอกเบี้ย การรับมอบอำนาจกระทำการแทนผู้ถือหลักทรัพย์ การให้ข้อมูลตลาดเงินตลาดทุน เป็นต้น สำหรับงานผู้ดูแลผลประโยชน์กองทุนรวม ได้แก่ การรักษาทรัพย์สินของกองทุนรวม (Safe Keeping of Mutual Fund Asset) การรับรองมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของหน่วยลงทุน และการดูแลให้บริษัทจัดการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในโครงการ เป็นต้น ฝ่ายหลักทรัพย์บริการยังทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์แก่ผู้ออกหลักทรัพย์ประเภทตราสารหนี้ (Registrar Service) และทำหน้าที่เป็นผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ (Debentureholders' Representative)

ธนาคารเป็นธนาคารไทยเพียงแห่งเดียวที่ให้บริการ Custodian ให้กับนักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในประเทศไทย นอกจากนี้ ธนาคารเป็นสถาบันการเงินอันดับต้น ในการเสนอบริการผู้ดูแลผลประโยชน์กองทุนรวมในประเทศไทย

- ฝ่ายจัดการกองทุน

ฝ่ายจัดการกองทุนรับผิดชอบดูแลการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและกองทุนส่วนบุคคล ธนาคารได้รับใบอนุญาตจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้แก่หน่วยงานราชการและลูกค้าธุรกิจทั่วไปในเดือนกรกฎาคม 2539 และได้รับใบอนุญาตจัดการกองทุนส่วนบุคคลในเดือนกันยายน 2540 งานหลักประกอบด้วยการให้คำแนะนำและช่วยจัดตั้งกองทุน การบริหารจัดการกองทุน การทำบัญชีและงานธุรการ การทำทะเบียน และแบบรายงานแก่ผู้ลงทุน นอกจากนี้ ในธุรกรรมแนะนำการลงทุน ธนาคารมีจำนวนพนักงานที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้แนะนำการลงทุน หรือ Investment Planner (IP) จำนวนมากที่มีความพร้อมในการดำเนินการ

- สายบริหารการเงิน

สายบริหารการเงินรับผิดชอบดูแลการบริหารเงิน การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทางที่คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินกำหนด บริหารสภาพคล่อง และบริหารธุรกรรม การค้าเงินตราต่างประเทศ (รายละเอียดปรากฏตามหัวข้อ 3.3.4 นโยบายในการบริหารความเสี่ยง)

3.1.4 ธุรกิจอื่นของบริษัทร่วมและบริษัทย่อย

▪ บริษัทหลักทรัพย์บัวหลวง จำกัด (มหาชน)

ก่อตั้งเมื่อเดือนมิถุนายน 2543 โดยดำเนินธุรกิจหลักทรัพย์และให้บริการครอบคลุมการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ งานวิเคราะห์ งานจัดการกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารถือหุ้นในบริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 56.34 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน) มีสินทรัพย์รวม 2,891.8 ล้านบาท และในปี 2551 มีรายได้รวม 947.1 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิ 137.0 ล้านบาท

- บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด

ก่อตั้งเมื่อเดือนมีนาคม 2535 โดยดำเนินธุรกิจหลักทรัพย์จัดการกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารถือหุ้นในบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด รวมทั้งทางตรงและทางอ้อม ร้อยละ 77.36 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด มีสินทรัพย์รวม 199.0 ล้านบาท และในปี 2551 มีรายได้รวม 669.3 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิ 83.9 ล้านบาท

- บริษัทบริหารสินทรัพย์ทวิ จำกัด

ก่อตั้งเมื่อเดือนธันวาคม 2542 โดยดำเนินธุรกิจบริหารสินทรัพย์ที่ได้รับโอนจากธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารถือหุ้นในบริษัท บริหารสินทรัพย์ทวิ จำกัด ร้อยละ 100 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวิ จำกัด มีสินทรัพย์รวม 8,859.2 ล้านบาท และในปี 2551 มีรายได้รวม 195.6 ล้านบาท และมีขาดทุนสุทธิ 43.6 ล้านบาท (รายละเอียดในการโอนทรัพย์สินไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์ทวิ จำกัด ปรากฏตามหัวข้อ 3.4.1.4 “การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา”)

- บางกอกแบงก์ เบอร์ฮาด

ก่อตั้งเมื่อเดือนกันยายน 2537 โดยดำเนินธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีสถานที่ประกอบการอยู่ในประเทศมาเลเซีย (เดิมเป็นสาขาควาลาลัมเปอร์ ซึ่งเปิดดำเนินการมาตั้งแต่เดือนมกราคม 2502 และได้เปลี่ยนเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศมาเลเซีย เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของทางการท้องถิ่น) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารถือหุ้นในบางกอกแบงก์ เบอร์ฮาด ร้อยละ 100 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บางกอกแบงก์ เบอร์ฮาด มีสินทรัพย์รวม 22,732.0 ล้านบาท และในปี 2551 มีรายได้รวม 1,154.1 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิ 198.5 ล้านบาท

- BBL Nominees (Tempatan) Sdn. Bhd.

เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศมาเลเซียที่ถือหุ้นโดย บางกอกแบงก์ เบอร์ฮาด ดำเนินธุรกิจเก็บรักษาหลักประกันที่เป็นหุ้นของลูกค้าของบางกอกแบงก์ เบอร์ฮาดตามวิธีปฏิบัติของท้องถิ่น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีสินทรัพย์รวม 323,136.8 บาท

- บริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด

ก่อตั้งเมื่อเดือนพฤษภาคม 2522 โดยดำเนินธุรกิจการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารถือหุ้นในบริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด ร้อยละ 100 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด มีสินทรัพย์รวม 706.3 ล้านบาท และในปี 2551 มีรายได้รวม 20.6 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิ 20.5 ล้านบาท

3.2 การตลาดและภาวะการแข่งขัน

3.2.1 กลยุทธ์ทางธุรกิจ

ธนาคารได้ใช้ประโยชน์จากการที่เป็นธนาคารพาณิชย์ชั้นนำ ในการดำเนินกลยุทธ์ที่เน้นการให้บริการสินเชื่อแก่ลูกค้าธุรกิจ ด้วยการสร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องระยะยาว โดยธนาคารมุ่งเน้นการพัฒนาฐานลูกค้าธุรกิจ ผ่านเครือข่ายสาขาที่ให้บริการด้านสินเชื่อ เงินฝาก และบริการอื่น ๆ ธนาคารได้เน้นการเพิ่มรายได้จากการพัฒนาประเภทของผลิตภัณฑ์ การสร้างคุณค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ และการเพิ่มรายได้จากค่าธรรมเนียม ซึ่งได้แก่ ค่าธรรมเนียมการใช้บัตรเครดิตและบัตรเดบิต การโอนเงิน การเปิดแอลซี การค้าประกัน การจัดการกองทุนและ

การลงทุน การให้บริการเป็นที่ปรึกษาการเงิน และธุรกรรมด้านวาณิชธนกิจ ในด้านกิจการธนาคารต่างประเทศ ธนาคารเป็นผู้นำในการเปิดสาขาต่างประเทศ โดยเริ่มเปิดสาขาต่างประเทศที่ฮ่องกงเมื่อปี 2497 ปัจจุบันธนาคารมีสาขาต่างประเทศ 19 สาขา ใน 12 ประเทศ ทั้งนี้ การมีเครือข่ายสาขาทั้งในและต่างประเทศ เป็นการช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของธนาคารทางด้านความคล่องตัวของการจัดหาแหล่งเงินทุน และเพิ่มคุณภาพการให้บริการแก่ลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ ในปี 2550 ธนาคารได้ขยายสาขาเข้าไปในพื้นที่สามเหลี่ยมแม่น้ำจูเจียงในประเทศจีน ซึ่งเป็นเขตอุตสาหกรรมที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว

ธนาคารได้กำหนดกลยุทธ์เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งในธุรกิจหลักในแนวทางที่เพิ่มความสามารถในการทำรายได้ และศักยภาพในการดำเนินงาน โดยสอดคล้องกับการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ดังนี้

การขยายการให้สินเชื่อและธุรกรรมหลักควบคู่ไปกับการมีมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม

ธนาคารได้ปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้การบริหารและติดตามความเสี่ยงด้านสินเชื่อ อัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ธนาคารมีแผนการขยายสินเชื่อในอัตราที่สอดคล้องกับการขยายตัวของสินเชื่อรวมของประเทศ โดยเน้นการรักษาคุณภาพสินเชื่อและนโยบายราคา ทั้งนี้ คาดว่าจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจจะทำให้มีความต้องการสินเชื่อเพื่อการลงทุน และเพื่อเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มสูงขึ้นจากกลุ่มลูกค้าธุรกิจ สินเชื่อบุคคล และสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับลูกค้าบุคคล

การพัฒนาระบบงานที่มุ่งเน้นกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย คุณภาพ และประสิทธิภาพของการให้บริการ

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาธนาคารได้ดำเนินการปรับปรุงระบบงานใหม่ ซึ่งเริ่มใช้งานกับสาขาในเขตนครหลวง ในปี 2545 และภายในปี 2546 ได้ขยายการใช้งานกับสาขาต่างจังหวัด ทั้งนี้ กิจการธนาคารในประเทศได้จัดโครงสร้างกลุ่มลูกค้าเป้าหมายหลักที่มีลักษณะความต้องการใช้บริการทางการเงินที่แตกต่างกันออกไปเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ลูกค้าธุรกิจรายใหญ่ ลูกค้าธุรกิจรายกลาง ลูกค้าธุรกิจรายปลีก และลูกค้าบุคคล และได้มีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในการบริหารความสัมพันธ์และธุรกิจของธนาคารกับลูกค้าแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน สำหรับการบริหารสาขาได้จัดให้มีการรวมศูนย์ปฏิบัติการไว้ 12 ศูนย์ โดยเน้นให้สาขาทำหน้าที่ด้านการตลาด และบริการลูกค้า ธนาคารคาดว่า การปรับปรุงระบบงานครั้งนี้จะทำให้การบริหารการตลาดมีความชัดเจนขึ้น ลดค่าใช้จ่าย เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการให้บริการ ตลอดจนบริหารความเสี่ยงได้ดีขึ้น

การเพิ่มรายได้ค่าธรรมเนียมโดยการนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ และการเสนอขายข้ามผลิตภัณฑ์ (Cross-Selling)

ธนาคารเป็นผู้นำในการเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ ๆ ที่เป็นแหล่งรายได้ค่าธรรมเนียม ได้แก่ บัตรเครดิต และบัตรเครดิต การโอนเงิน การเปิดแอลซี การค้าประกัน การจัดการกองทุนและการลงทุน บริการที่ปรึกษาทางการเงิน และการประกันชีวิต

สำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจ ธนาคารได้เน้นการขายข้ามผลิตภัณฑ์ (Cross-Selling) โดยเฉพาะกับกลุ่มฐานลูกค้าสินเชื่อปัจจุบัน ได้แก่ การขายบริการเงินตราต่างประเทศ การบริหารเงินสด ตราสารอนุพันธ์ ตราสารตลาดทุน ควบคู่ไปกับผลิตภัณฑ์ดั้งเดิม เช่น แอลซี ค้าประกัน เป็นต้น

สำหรับกลุ่มลูกค้าบุคคล ธนาคารเน้นเพิ่มรายได้จากบริการอิเล็กทรอนิกส์ สินเชื่อบุคคล กำนานหน้าค้าหลักทรัพย์ และค่าบริการสินทรัพย์ส่วนบุคคล ดังจะเห็นได้จากในช่วง 9 ปีที่ผ่านมา ธนาคารมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยสะสม (CAGR) ของรายได้ค่าธรรมเนียมการให้บริการบัตรเครดิต และบัตรเดบิต ร้อยละ 21.7 และมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยสะสม (CAGR) ของการให้บริการผ่านเอทีเอ็ม และบริการอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ บริการธนาคารอัตโนมัติทางโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ ร้อยละ 24.3 นอกจากนี้ ธนาคารได้นำเสนอผลิตภัณฑ์เพื่อการออมเงินอื่น ได้แก่ การลงทุนในกองทุนรวม และบริการเงินฝากควบประกันชีวิต ซึ่งได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้า โดยในปีที่ผ่านมา ธนาคารมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการประกันชีวิต เป็นร้อยละ 66.0 และการบริหารจัดการกองทุน เป็นร้อยละ 56.8

การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยการลงทุนในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)

ธนาคารได้พัฒนาปรับปรุงระบบงานคอมพิวเตอร์หลักเพื่อการธนาคาร (Core Banking System) ควบคู่ไปกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบการบริหารความเสี่ยง โดยมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงโครงสร้างและคุณภาพของผลิตภัณฑ์และการให้บริการ รวมถึงการใช้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการบริหารจัดการธุรกิจ การบริหารต้นทุนและความเสี่ยง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ในช่วงปี 2548 – 2550 ธนาคารได้พัฒนาระบบบริการธนาคารทางอินเทอร์เน็ตที่พร้อมรองรับความต้องการของลูกค้าทุกกลุ่ม ทั้งลูกค้าธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดย่อม และบุคคลทั่วไป โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้ดำเนินการในปี 2550 ได้แก่ ระบบบริหารความเสี่ยง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมการรองรับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การดำรงความเสี่ยงของเงินกองทุนภายใต้มาตรฐาน Basel II ซึ่งธนาคารสามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้อย่างครบถ้วน ตั้งแต่ปลายปี 2551

นอกจากนี้ ธนาคารได้มุ่งเน้นพัฒนาระบบงานธนาคารบนพื้นฐานของเทคโนโลยีเว็บเบส (Web-based technology) ซึ่งจะทำให้การเข้าถึงข้อมูลภายในมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ระบบงานสนับสนุนสำหรับการบริการลูกค้ามีความรวดเร็วและมีคุณภาพสูงขึ้น การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการสู่ตลาดเป็นไปอย่างทันเหตุการณ์

การลงความต่อเนื่องของการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา และเพิ่มยอดหนี้ที่ได้รับชำระคืน

ในปลายปี 2540 ธนาคารได้จัดตั้งงานบริหารสินเชื่อพิเศษ (Special Asset Management) เพื่อแยกการบริหารสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จากการบริหารสินเชื่อปกติอย่างชัดเจนและนำไปสู่การบริหารสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ปัจจุบัน หน่วยงานนี้ประกอบด้วยทีมงานประมาณ 661 คน บริหารสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ด้วยแนวทางต่าง ๆ เช่น การปรับปรุงระยะเวลาการชำระคืน การเจรจาหลักประกัน การชำระคืนหนี้บางส่วนด้วยเงินสด การยึดทรัพย์ หรือบังคับคดี เป็นต้น ธนาคารได้ลดยอดสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อยอดสินเชื่อรวมจากอัตราสูงสุดร้อยละ 52.1 ในไตรมาสสองของปี 2542 เป็นร้อยละ 4.6 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 นอกจากนี้ ธนาคารได้ให้ความสำคัญในการจัดการหนี้ที่ปรับโครงสร้างแล้วที่กลับเป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้

3.2.2 นโยบายราคา

- อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ

รายได้จากดอกเบี้ยสุทธิของธนาคารมีผลกระทบต่อผลประกอบการของธนาคารอย่างมีนัยสำคัญ โดยรายได้จากดอกเบี้ยสุทธิได้รับผลกระทบจากระดับผลตอบแทนของสินทรัพย์ จำนวนสินทรัพย์เฉลี่ย ต้นทุนของหนี้สิน และจำนวนหนี้สินเฉลี่ย ทั้งนี้ ผลตอบแทนและต้นทุนของธนาคารเป็นส่วนประกอบในการกำหนดอัตรา

ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากซึ่งจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่ออัตราดอกเบี้ยโดยทั่วไป อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อส่วนใหญ่ของธนาคารจะคำนวณบนส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากอัตราดอกเบี้ย MOR สำหรับสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี และสินเชื่อระยะสั้น หรือจากอัตราดอกเบี้ย MLR สำหรับสินเชื่อประเภทอื่น ๆ ส่วนอัตราดอกเบี้ยของสินเชื่อบุคคลจะอิงจากอัตราดอกเบี้ย MRR

▪ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคาร คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (ALCO) จะพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ อันประกอบด้วย ปัจจัยภายนอก เช่น สภาพอัตราดอกเบี้ยในตลาด สภาพการแข่งขัน สภาพเศรษฐกิจ และแนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยในอนาคต เป็นต้น และ ปัจจัยภายใน ได้แก่ แผนการขยายธุรกิจ และสภาพคล่องของธนาคาร ทั้งนี้ ระดับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากจะมีผลกระทบโดยตรงต่อระดับเงินฝากของธนาคาร และมีผลกระทบต่อประกอบการของธนาคารอย่างมีนัยสำคัญ

ปัจจุบัน ธนาคารกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากแตกต่างกันตามประเภทของเงินฝาก และประเภทของผู้ฝาก ในด้านประเภทของเงินฝาก ธนาคารกำหนดอัตราดอกเบี้ยแยกตามผลิตภัณฑ์เงินฝาก ได้แก่ เงินฝากกระแสรายวัน (ไม่จ่ายดอกเบี้ย) เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ ระยะเวลาฝาก 7 วัน 14 วัน 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน 24 เดือน และ 36 เดือน ในด้านผู้ฝาก ธนาคารพิจารณาแบ่งกลุ่มลูกค้าเงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ ออกเป็น ลูกค้าบุคคล ลูกค้านิติบุคคล ลูกค้าที่เป็นหน่วยงานราชการ ลูกค้าสถาบันการเงิน เป็นต้น สำหรับเงินฝากประจำ ธนาคารกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากแยกตามวงเงินด้วย ซึ่งอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดจ่ายสำหรับลูกค้าแต่ละกลุ่มอาจไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ นอกจากนี้ ธนาคารมีนโยบายไม่จ่ายดอกเบี้ยสำหรับเงินฝากประจำที่มีระยะเวลาฝากต่ำกว่า 3 เดือน และในกรณีที่มีการถอนเงินฝากประจำก่อนครบกำหนด โดยที่ระยะเวลาฝากมากกว่า 3 เดือน ธนาคารคิดค่าปรับ โดยการจ่ายดอกเบี้ยตามระยะเวลาที่ฝากจริงในอัตราไม่เกินอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ ณ วันฝาก

ตารางข้างล่างต่อไปนี้แสดงข้อมูลเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากบางประเภทและอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อโดยเฉลี่ย รวมถึงอัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารโดยเฉลี่ยรายปีสำหรับช่วงเวลาที่ระบุไว้

(ค่าเฉลี่ยรายปี)

	ณ 31 ธันวาคม		
	2551	2550	2549
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากเฉลี่ย			
- เงินฝากออมทรัพย์	0.75%	0.75%	0.75%
- เงินฝากประจำ 3 เดือน	2.34%	2.73%	3.48%
- เงินฝากประจำ 6 เดือน	2.41%	2.78%	3.72%
- เงินฝากประจำ 12 เดือน	2.60%	2.91%	4.11%
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ย			
- MOR	7.31%	7.37%	7.57%
- MLR	7.06%	7.12%	7.32%
- MRR	7.56%	7.62%	7.82%
อัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารเฉลี่ย	3.37%	3.80%	4.69%

3.2.3 ภาวะการแข่งขัน

▪ สภาพการแข่งขันในอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมธนาคารพาณิชย์มีการแข่งขันสูงทั้งจากธนาคารพาณิชย์ไทยเอกชน ธนาคารพาณิชย์ไทยที่ต่างชาติร่วมทุน ธนาคารต่างประเทศ และธนาคารพาณิชย์ของรัฐ โดยภาพรวม แต่ละธนาคารต่างมีการปรับตัวในประเด็นต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน คือ

ด้านโครงสร้างองค์กร มีการปรับขนาดองค์กรให้เล็กลง จัดหน่วยงานให้บริการลูกค้าโดยมุ่งเน้นกลุ่มลูกค้าหลัก (Customer Focus) แบ่งหน้าที่การบริการด้านสินเชื่อแยกจากสาขาที่ทำหน้าที่ให้บริการพื้นฐานทั่วไป และจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการทำหน้าที่ด้านปฏิบัติการและให้บริการงานเอกสารสนับสนุนลูกค้า

ด้านระบบงาน ทุกธนาคารมุ่งการปรับระบบงานบริการ โดยมีเป้าหมายให้ลูกค้าได้รับบริการที่รวดเร็ว มีระบบการทำงานและการติดตามที่เป็นมาตรฐานขึ้น ด้วยการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

ด้านผลิตภัณฑ์ ต่างมุ่งพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับกลุ่มตลาดลูกค้า พร้อมทั้งเสนอช่องทางบริการที่ใช้อิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น

ด้านสถานที่ทำการ มีการขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และมีการปรับปรุงการตกแต่งภายในอาคารให้มีลักษณะที่ทันสมัยขึ้น เพื่อสร้างความใกล้ชิดลูกค้ามากขึ้น

ด้านราคา แม้จะปรับลดไม่ได้มาก แต่ก็มีการมีมติในเรื่องของการนำระยะเวลามาเป็นเงื่อนไข เพื่อเปิดโอกาสให้ลูกค้าได้รับราคาพิเศษในช่วงระยะเวลาหนึ่งที่กำหนดไว้ จะเห็นได้ว่าบริการด้านบัตรเครดิต และ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมีการแข่งขันด้านราคา

ด้านข้อมูลลูกค้า เป็นเรื่องที่ถูกธนาคารให้ความสนใจเป็นพิเศษ ต่างมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้สามารถนำไปเป็นประโยชน์ต่อการตลาด การขาย และการกำหนดนโยบายมากขึ้น

นอกจากการแข่งขันกันเองในกลุ่มธนาคารพาณิชย์แล้ว ยังต้องแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่น ทั้งของเอกชนและของภาครัฐ รวมถึงบริษัทเอกชนที่มีใช้สถาบันการเงิน แต่มีการทำธุรกรรมการเงินนอกระบบที่มุ่งให้บริการสินเชื่อเพื่อการอุปโภคและบริโภคต่อกลุ่ม ลูกค้ารายย่อยเป็นสำคัญ รวมถึงการทำธุรกิจรับชำระค่าสินค้าบริการต่าง ๆ

โดยสรุปแล้ว สภาพการแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ต่างต้องแข่งขันกันเองระหว่างธนาคารพาณิชย์ และต้องแข่งขันกับสถาบันการเงินทั้งที่เป็นเอกชนและของรัฐ และบริษัทเอกชนที่ให้บริการการเงินนอกระบบสูงขึ้น แต่สิ่งที่ธนาคารมุ่งมั่นและดำเนินการอย่างต่อเนื่องคือการพัฒนามูลค่าเพิ่มในตัวผลิตภัณฑ์บริการ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับผลประโยชน์อย่างคุ้มค่า

▪ จำนวนคู่แข่งโดยประมาณ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศ ประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์ทั้งสิ้น 34 แห่ง จำแนกเป็นธนาคารพาณิชย์ไทย 18 แห่ง และธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ 16 แห่ง มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 10,048.3 พันล้านบาท เงินฝากรวมทั้งสิ้น 7,037.1 พันล้านบาท และสินเชื่อ (ก่อนหักสำรองค่าเผื่อหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ) รวมทั้งสิ้น 6,713.3 พันล้านบาท

กลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย 18 แห่ง ยังคงครองส่วนแบ่งตลาดสูงสุดทั้งในด้านสินทรัพย์ เงินฝาก และสินเชื่อถึงร้อยละ 87.3 ร้อยละ 93.0 และร้อยละ 91.7 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีส่วนแบ่งตลาดในด้านสินทรัพย์ร้อยละ 12.7 ด้านเงินฝากร้อยละ 7.0 และด้านสินเชื่อร้อยละ 8.3

กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 6 แห่ง มีส่วนแบ่งการตลาดรวมด้านสินทรัพย์ เงินฝาก และสินเชื่อ สูงถึงร้อยละ 68.3 ร้อยละ 74.6 และร้อยละ 74.1 ตามลำดับ โดยธนาคารมีส่วนแบ่งตลาดด้านสินทรัพย์ เงินฝาก และสินเชื่อสูงเป็นอันดับ 1 ของระบบธนาคารพาณิชย์ที่ร้อยละ 16.5 และร้อยละ 18.6 และร้อยละ 17.5 ตามลำดับ

ตารางแสดง สินทรัพย์ เงินฝาก และสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์

กลุ่มธนาคาร	สินทรัพย์					
	ธ.ค. 51		ธ.ค. 50		ธ.ค. 49	
	พันล้านบาท	ร้อยละ	พันล้านบาท	ร้อยละ	พันล้านบาท	ร้อยละ
กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (6 แห่ง)	6,861.1	68.3	6,163.8	68.4	6,023.9	69.8
ธนาคารกรุงเทพ	1,659.8	16.5	1,575.8	17.5	1,484.4	17.2
ธนาคารกรุงไทย	1,327.2	13.2	1,211.3	13.4	1,204.7	14.0
ธนาคารกสิกรไทย	1,303.6	13.0	994.1	11.0	936.9	10.9
ธนาคารไทยพาณิชย์	1,228.5	12.2	1,112.8	12.4	982.6	11.4
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	742.6	7.4	650.6	7.2	664.6	7.7
ธนาคารทหารไทย	599.4	6.0	619.2	6.9	750.7	8.7
กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและเล็ก (12 แห่ง)	1,913.0	19.0	1,654.6	18.4	1,482.9	17.2
รวมธนาคารพาณิชย์ไทย (18 แห่ง)	8,774.1	87.3	7,818.4	86.8	7,506.8	87.0
กลุ่มธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (16 แห่ง)	1,274.2	12.7	1,189.9	13.2	1,126.2	13.0
รวมระบบธนาคารพาณิชย์	10,048.3	100.0	9,008.3	100.0	8,633.0	100.0

กลุ่มธนาคาร	เงินฝาก					
	ธ.ค. 51		ธ.ค. 50		ธ.ค. 49	
	พันล้านบาท	ร้อยละ	พันล้านบาท	ร้อยละ	พันล้านบาท	ร้อยละ
กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (6 แห่ง)	5,248.6	74.6	4,868.9	75.2	4,858.9	75.0
ธนาคารกรุงเทพ	1,311.5	18.6	1,267.1	19.6	1,221.7	18.9
ธนาคารกรุงไทย	1,063.5	15.1	1,002.1	15.5	968.3	14.9
ธนาคารกสิกรไทย	968.8	13.8	784.4	12.1	747.3	11.5
ธนาคารไทยพาณิชย์	913.5	13.0	849.3	13.1	789.2	12.2
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	540.7	7.7	500.4	7.7	563.7	8.7
ธนาคารทหารไทย	450.6	6.4	465.6	7.2	568.7	8.8
กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและเล็ก (12 แห่ง)	1,296.3	18.4	1,070.5	16.5	1,084.5	16.7
รวมธนาคารพาณิชย์ไทย (18 แห่ง)	6,544.9	93.0	5,939.4	91.7	5,943.4	91.7
กลุ่มธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (16 แห่ง)	492.2	7.0	540.5	8.3	535.6	8.3
รวมระบบธนาคารพาณิชย์	7,037.1	100.0	6,479.9	100.0	6,479.0	100.0

กลุ่มธนาคาร	สินเชื่อ					
	ธ.ก. 51		ธ.ก. 50		ธ.ก. 49	
	พินล้นบาท	ร้อยละ	พินล้นบาท	ร้อยละ	พินล้นบาท	ร้อยละ
กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (6 แห่ง)	4,975.9	74.1	4,470.3	74.2	4,255.0	74.0
ธนาคารกรุงเทพ	1,171.7	17.5	1,035.4	17.2	958.4	16.7
ธนาคารกรุงไทย	1,046.1	15.6	958.1	15.9	926.3	16.1
ธนาคารกสิกรไทย	900.6	13.4	761.3	12.6	673.3	11.7
ธนาคารไทยพาณิชย์	892.9	13.3	804.4	13.4	694.9	12.1
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	540.4	8.0	445.0	7.4	459.3	8.0
ธนาคารทหารไทย	424.2	6.3	466.1	7.7	542.8	9.4
กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและเล็ก (12 แห่ง)	1,178.8	17.6	1,036.7	17.2	946.2	16.4
รวมธนาคารพาณิชย์ไทย (18 แห่ง)	6,154.7	91.7	5,507.0	91.4	5,201.2	90.4
กลุ่มธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (16 แห่ง)	558.6	8.3	521.4	8.6	554.8	9.6
รวมระบบธนาคารพาณิชย์	6,713.3	100.0	6,028.4	100.0	5,756.0	100.0

ที่มา : งบตลาดหลักทรัพย์ ยกเว้น ธนาคารยูโอบี ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) ธนาคารธนชาติ ธนาคารทีเอสไอ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์
เพื่อรายย่อย ธนาคารไทยเครดิต เพื่อรายย่อย ธนาคารเอไอจี เพื่อรายย่อย และธนาคารเมกะ สากลพาณิชย์ จาก ธ.พ.1.1 และธนาคารต่างประเทศ
จาก ธ.พ. 1.2

3.2.4 แนวโน้มภาวะอุตสาหกรรมและสภาพการแข่งขันในอนาคต

แนวโน้มการแข่งขันในระบบธนาคารพาณิชย์ทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกขณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะเศรษฐกิจเริ่มถดถอย ความคาดหวังที่ธนาคารจะเป็นจุดช่วยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมีสูงขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน การประกอบธุรกิจต้องอยู่บนพื้นฐานของกรอบระเบียบของทางราชการมากขึ้น เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับประเทศในอนาคต นอกจากนี้ ระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศยังถูกกระทบจากภาวะในต่างประเทศ ซึ่งกำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์สินเชื่อเคหะแก่ผู้กู้ที่มีความน่าเชื่อถือต่ำและความผันผวนในตลาดการเงินในสหรัฐอเมริกา และผลต่อเนื่องยัง Structured Products ซึ่งยังเพิ่มความไม่แน่นอนในระบบโดยรวม

การขยายตัวด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ต้องแข่งขันกับการพัฒนาของตลาด โดยกิจการขนาดใหญ่ที่ต้องการเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นต่างมีโอกาสดมทุนหรือออกหุ้นกู้โดยตรงกับผู้มีเงินออม ดังนั้นในระยะยาวการแข่งขันในตลาดสินเชื่อของธนาคารจะมุ่งให้ความสำคัญกับลูกค้า ขนาดกลาง ลูกค้ารายปลีกและสินเชื่อยุคคล ในขณะนั้นธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่จะเพิ่มศักยภาพในการทำธุรกิจด้านตลาดทุนมากขึ้น โดยผ่านหน่วยงานด้านการเงินธนกิจภายในหรือผ่านบริษัทหลักทรัพย์ในกลุ่มธุรกิจการเงิน

ธนาคารพาณิชย์ต่างเร่งขยายเครือข่ายสาขาและช่องทางบริการ โดยเปิดสาขาในห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์สโตร์ อาคารสำนักงาน และมหาวิทยาลัย เพื่อให้ลูกค้าได้รับความสะดวกในการใช้บริการทางการเงิน เป็นการเสริมสร้างการขยายตัวของฐานรายได้ โดยเฉพาะรายได้ค่าธรรมเนียม ในขณะเดียวกัน ธนาคารพาณิชย์ต่างปรับลดขนาดของสาขาจากการที่มีการดำเนินงานสนับสนุนไปดำเนินการตามศูนย์ปฏิบัติการ จึงมีผลให้เครือข่ายสาขามีประสิทธิภาพขึ้นและลดต้นทุนการประกอบกร

นอกจากนี้ ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ แข่งขันกันพัฒนาและออกผลิตภัณฑ์บริการทางการเงินใหม่ เพื่อสร้างความแตกต่างและจูงใจให้ลูกค้าสนใจใช้บริการของตน โดยกลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่ต่างชาติร่วมลงทุนมีความได้เปรียบ เนื่องจากสามารถนำเทคโนโลยีที่ใช้อยู่จากต่างประเทศเข้ามาพัฒนาปรับใช้ได้อย่างรวดเร็ว

3.2.5 จุดเด่นในการประกอบธุรกิจหลักของธนาคาร

ธนาคารเชื่อมั่นว่าธนาคารมีจุดเด่นที่สำคัญซึ่งทำให้ธนาคารสามารถคงความเป็นผู้นำ และมีศักยภาพในการขยายตัวไปพร้อมกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ ธนาคารยังมุ่งมั่นในการพัฒนาจุดเด่นเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาข้อได้เปรียบในการแข่งขัน

- การได้รับการยอมรับและความไว้วางใจในชื่อของธนาคาร

ชื่อเสียงของ “ธนาคารกรุงเทพ” เป็นหนึ่งในชื่อธุรกิจที่เก่าแก่ที่สุดและเป็นที่รู้จักเป็นอย่างดีในประเทศ ธนาคารคงความเป็นธนาคารขนาดใหญ่อันดับหนึ่งในเชิงสินทรัพย์รวมมากกว่า 40 ปี และได้รับความไว้วางใจและเชื่อถือจากลูกค้า ด้วยการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าในลักษณะของ “เพื่อนคู่คิด มิตรคู่บ้าน” อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ธนาคารยังได้รับการยกย่องในเรื่องของคุณภาพของการให้บริการมาเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ โดยในปี 2551 ธนาคารได้รับรางวัลต่าง ๆ จากหลายองค์กร เช่น ธนาคารแห่งปี จากวารสารการเงินธนาคาร ธนาคารยอดเยี่ยมในประเทศไทยด้านบริการรับฝากหลักทรัพย์ จากวารสารโกลด์เบลฟิแนนซ์ ธนาคารที่ได้รับความเชื่อถือสูงสุดด้านความแข็งแกร่งทางการเงิน จากหนังสือพิมพ์วอลล์สตรีทเจอร์นัลเอเชีย ธนาคารที่ได้รับความเชื่อถือที่สุดในประเทศไทยประจำปี 2551 (ปีที่ 5 ติดต่อกัน) จากผลสำรวจของนิตยสารรีดเดอร์ไดเจสต์ เป็นต้น

- ฐานลูกค้าที่มั่นคง ความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องครอบคลุมทั้งลูกค้าธุรกิจ และลูกค้าบุคคล

ธนาคารมีฐานลูกค้าธุรกิจทั้งรายใหญ่ รายกลาง และรายปลีก ที่กว้างขวาง โดยการสร้างและรักษาความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน ธนาคารได้ให้ความสำคัญกับการเข้าใจธุรกิจของลูกค้า และการให้คำแนะนำที่ได้ช่วยสร้างความสำเร็จให้ลูกค้าเป็นจำนวนมาก และหลายรายได้เจริญเติบโตจากธุรกิจขนาดครอบครัวจนเป็นธุรกิจข้ามชาติ การสร้างรากฐานความสัมพันธ์ที่ดีตั้งแต่ลูกค้ายังเป็นธุรกิจขนาดเล็กหรือขนาดกลาง จึงเป็นหัวใจในการดำเนินธุรกิจของธนาคาร โดยธนาคารได้พัฒนาคุณภาพบริการและปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อให้ลูกค้าได้รับบริการที่เหมาะสมและสะดวกรวดเร็ว และยังเป็น “เพื่อนคู่คิด มิตรคู่บ้าน” โดยการจัดสัมมนาให้ความรู้และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจของลูกค้า ซึ่งในปี 2551 ธนาคารได้จัดสัมมนาชุด World Class Thailand ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 เพื่อสนับสนุนการปรับรับมือกับการแข่งขันในตลาดโลก โดยได้คัดเลือกอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อศักยภาพการแข่งขันของประเทศบางอุตสาหกรรม เช่น ธุรกิจโรงแรม ยานยนต์ อาหาร และสิ่งทอ เป็นต้น

ธนาคารได้พัฒนาบริการทางอินเทอร์เน็ตสำหรับลูกค้าธุรกิจ (BIZ iBanking) ตั้งแต่ปี 2550 ซึ่งเป็นบริการธนาคารทางอินเทอร์เน็ตสำหรับลูกค้าผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการดูแลเรื่องการเงินของธุรกิจ และได้เสนอบริการไอเทค เป็นบริการทางอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจการส่งออกและนำเข้า ที่เพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการรับบริการด้วยระบบออนไลน์ที่มีความปลอดภัยและเชื่อถือได้

สำหรับลูกค้าขนาดใหญ่ ธนาคารได้มุ่งเน้นการสร้างแตกต่างโดยการประสานศักยภาพด้านต่าง ๆ เพื่อนำเสนอบริการที่มีความเป็นเอกลักษณ์และสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าแต่ละราย เช่น การเสนอบริการ Supply Chain Financing ซึ่งเป็นบริการที่ให้การสนับสนุนทางการเงินทั้งในส่วนของบริษัทและคู่ค้าของบริษัทด้วย เป็นการเพิ่มความสะดวกในการดำเนินธุรกิจระหว่างบริษัทและคู่ค้า

นอกจากนี้ ธนาคารยังมีความสามารถในด้านธุรกิจการเงินธุรกิจ ทั้งในด้านความสามารถในการจัดจำหน่ายตราสารหนี้และพันธบัตรรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และในด้านความเชี่ยวชาญในการออกแบบตราสารหนี้ที่มี

คุณลักษณะที่ตรงตามความต้องการของตลาด และยังรักษาประโยชน์ให้กับผู้ออกตราสารด้วย ซึ่งธนาคารได้มีบทบาทที่สำคัญในการออกแบบตราสารหลายรายการที่ได้รับการยกย่องทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค และธนาคารได้รับรางวัล Deal of the Year จากสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย 5 ปี ติดต่อกัน ระหว่างปี 2546 – 2550 และเป็นธนาคารเดียวที่ประสบความสำเร็จในด้านนี้อย่างโดดเด่นและต่อเนื่อง

ในด้านลูกค้านุเคราะห์ ธนาคารได้มุ่งเน้นการนำเสนอบริการที่หลากหลายในการออมเงินและการลงทุน ทั้งในรูปของเงินฝาก กองทุนรวม ตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange หรือ B/E) ตราสารหนี้ และพันธบัตรรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนบริการประกันภัยผ่านธนาคาร (Bancassurance) ที่ให้ผลตอบแทนทั้งในรูปของดอกเบี้ยและการคุ้มครองจากกรมธรรม์ประกันชีวิต ซึ่งต่างได้รับการตอบสนองจากลูกค้าเป็นอย่างดี และสะท้อนถึงศักยภาพของธนาคารทั้งในด้านการออกแบบบริการที่มีคุณภาพ และในด้านความสามารถในการจัดจำหน่าย สำหรับบริการกองทุนรวมที่ธนาคารนำเสนอให้แก่ลูกค้า เป็นกองทุนที่บริหารจัดการโดยบริษัทย่อยของธนาคาร คือ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด และบริษัทฯ ได้รับรางวัล Post-Lipper Thailand Fund Awards 2008 สำหรับกองทุนหุ้นที่ให้ผลตอบแทนในรอบ 3 ปี ที่ดีที่สุด กองทุนหุ้นที่ให้ผลตอบแทนในรอบ 5 ปี ที่ดีที่สุด และกองทุนผสมแบบยืดหยุ่นที่ให้ผลตอบแทนในรอบ 3 ปี ที่ดีที่สุด

นอกจากนี้ ธนาคารยังเป็นผู้ดำเนินการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนให้บริการของธนาคารมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ในปี 2550 ธนาคารได้นำเสนอบริการบัตรเครดิต บีทีเอส ที่มีจุดเด่นเป็นบัตรเดบิตที่ใช้เทคโนโลยีไร้การสัมผัส เพื่อเพิ่มความสะดวกในการใช้จ่ายชำระค่าสินค้าและค่าเดินทางด้วยรถไฟ และในต้นปี 2551 ธนาคารได้แนะนำบริการบัตรวีซ่า บลูวอฟ ซึ่งเป็นบัตรเครดิตบัตรแรกของประเทศไทยที่ใช้เทคโนโลยีไร้การสัมผัสเช่นกัน และในปลายปี 2551 ธนาคารเริ่มทดลองให้บริการชำระเงินด้วยโทรศัพท์มือถือ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีการชำระเงินล่าสุดของโลก เพียงแค่โทรศัพท์มือถือที่เครื่องรับชำระเงินก็สามารถชำระค่าสินค้าและบริการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

และในปี 2551 ธนาคารได้พัฒนาความสามารถของบริการธนาคารทางอินเทอร์เน็ต (Bualuang iBanking) ซึ่งเป็นบริการธนาคารทางอินเทอร์เน็ตสำหรับลูกค้านุเคราะห์ ให้สามารถทำรายการหลายชนิดเพิ่มขึ้น เช่น การโอนเงินข้ามธนาคาร การตรวจสอบข้อมูลการลงทุนในกองทุนรวม และการชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาและภาษีเงินได้ เป็นต้น และยังเพิ่มประสิทธิภาพของบริการ โดยให้ลูกค้าสามารถทำธุรกรรมทางอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือได้

- ความเชี่ยวชาญในการให้บริการด้านการบริหารเงินสด และการบริหารเงินตราต่างประเทศ

ธนาคารให้ความสะดวกแก่ลูกค้าธุรกิจ โดยเสนอบริการที่ครอบคลุมทั้งการบริหารเงินสด และการบริหารเงินตราต่างประเทศ ซึ่งเอื้อประโยชน์แก่การค้าภายในและระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ธนาคารเป็นผู้ดำเนินการให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยในปี 2544 ถึงปี 2550 ธนาคารได้รับรางวัลธนาคารยอดเยี่ยมด้านบริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จากนิตยสาร โกลเบิล ไฟแนนซ์ และรางวัลดีเด่นด้านบริการโอนเงินต่างประเทศจากสถาบันของต่างประเทศ คอยซ์แบงก์ และ เจพี มอร์แกน เชส และในปี 2551 ธนาคารได้รับรางวัลธนาคารยอดเยี่ยมในประเทศไทย ด้านบริการเพื่อการค้าต่างประเทศ จากวารสารอัลฟาเซาธอีสต์เอเชียและวารสารดิเอสเสท นอกจากนี้ เชื่อว่าธนาคารยังเป็นหนึ่งในผู้นำในการให้บริการการค้าต่างประเทศด้วย

- เครือข่ายการดำเนินงานครอบคลุมทั่วประเทศ

ธนาคารมีสาขาเต็มรูปแบบในประเทศจำนวน 619 แห่ง และในต่างประเทศ 19 แห่ง โดยมีจุดให้บริการสำหรับลูกค้าธุรกิจ ผ่านสำนักธุรกิจและสำนักธุรกิจย่อยรวม 233 แห่ง และจุดให้บริการลูกค้าทั่วไป ณ สาขา

ไมโครที่ตั้งในศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า อาคารสำนักงานอีก 277 แห่ง ธนาคารให้บริการธนาคารอัตโนมัติทุกวัน ตลอด 24 ชั่วโมง ผ่านเอทีเอ็ม อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ และโทรศัพท์มือถือ

3.3 การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ

3.3.1 นโยบายในการจัดหาเงิน

(ก) แหล่งที่มาของเงิน

แหล่งที่มาของเงินของธนาคารและบริษัทย่อย ได้แก่ เงินรับฝาก เงินกู้ยืม การออกหลักทรัพย์และตราสารทางการเงินต่าง ๆ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสถานะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเงิน และตามที่คณะกรรมการธนาคารจะพิจารณาถึงความเหมาะสม

ธนาคารและบริษัทย่อยได้รับการสนับสนุนแหล่งเงินในประเทศอย่างเพียงพอผ่านทางเงินฝาก โดยยอดเงินรับฝากรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 91.8 เมื่อเทียบกับ ร้อยละ 92.0 ในปี 2550 และร้อยละ 92.3 ในปี 2549 ทั้งนี้ สัดส่วนเงินฝากสกุลต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 คิดเป็นร้อยละ 8.2 ของเงินฝากรวมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 8.0 ในปี 2550 และร้อยละ 7.7 ในปี 2549 นอกจากนี้ ธนาคารยังมีการออกตั๋วแลกเงินระยะสั้น (Bill of Exchange หรือ B/E) เพื่อเป็นทางเลือกการออมเงินสำหรับลูกค้า และหาแหล่งเงินเป็นสกุลเงินต่างประเทศผ่านทางตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศ ตลอดจนการเสนอขายตราสารหนี้อีกด้วย

	ณ 31 ธันวาคม		
	2551	2550	2549
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)		
เงินรับฝาก			
ในประเทศ	1,213,879	1,174,878	1,133,565
ต่างประเทศ	108,408	102,493	94,886
รวมเงินรับฝาก	1,322,287	1,277,371	1,228,451
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินค้ำประกัน			
ในประเทศ	18,564	20,860	19,693
ต่างประเทศ	37,335	43,296	29,818
รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินค้ำประกัน	55,899	64,156	49,511
หนี้สินจำนองเมื่อทวงถาม	5,450	5,703	6,209
เงินกู้ยืม	69,127	42,715	26,952
รวมหนี้สิน	1,501,508	1,429,334	1,344,684
โครงสร้างของเงินฝาก :			
ในประเทศ	91.8 %	92.0 %	92.3 %
ต่างประเทศ	8.2 %	8.0 %	7.7 %
โครงสร้างของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินค้ำประกัน :			
ในประเทศ	33.2 %	32.5 %	39.8 %
ต่างประเทศ	66.8 %	67.5 %	60.2 %
ร้อยละของหนี้สินรวม :			
เงินรับฝาก	88.1 %	89.4 %	91.4 %
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินค้ำประกัน	3.7 %	4.5 %	3.7 %
เงินกู้ยืม	4.6 %	3.0 %	2.0 %

ธนาคารมีประเภทบัญชีเงินฝากหลากหลายประเภท ได้แก่ บัญชีเงินฝากจ่ายคืนเมื่อทวงถามซึ่งไม่มีดอกเบี้ย บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ซึ่งมีดอกเบี้ย และเงินฝากประจำซึ่งมีกำหนดเวลาระหว่าง 7 วัน 14 วัน 1 เดือน และตั้งแต่ 3 เดือน ถึง 3 ปี ธนาคารได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยที่จะจ่ายสำหรับเงินฝากตามสภาพของตลาดและกลยุทธ์ในการส่งเสริมอัตราการเติบโตของเงินฝาก อัตราดอกเบี้ยที่เสนอจะแตกต่างกันไปตามกำหนดชำระคืน รวมถึงประเภทลูกค้าที่เป็นสถาบันการเงินหรือไม่ใช่สถาบันการเงิน สำหรับเงินฝากประจำซึ่งมีกำหนดเวลา ดอกเบี้ยที่จ่ายจะเป็นอัตราคงที่ โดยเมื่อเงินฝากประจำมีกำหนดเวลานั้นได้มีการต่ออายุการฝากเงินแล้ว อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสำหรับช่วงเวลาก่อนการต่ออายุการฝากเงินจนถึงครบกำหนดในคราวต่อไปจะใช้อัตราดอกเบี้ย ณ วันที่ต่ออายุการฝากเงิน สำหรับเงินฝากออมทรัพย์ อัตราดอกเบี้ยที่ใช้บังคับจะมีการปรับเปลี่ยนไปตามสภาพตลาดและสภาพการแข่งขัน

ตารางแสดงรายละเอียดเงินฝากแยกตามวันครบกำหนดชำระคืน

	ณ 31 ธันวาคม					
	2551		2550		2549	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)					
0 ถึง 3 เดือน	1,120,063	85.4	1,149,674	90.7	1,102,390	90.2
เกินกว่า 3 ถึง 6 เดือน	124,016	9.5	54,023	4.3	48,975	4.0
เกินกว่า 6 ถึง 12 เดือน	58,396	4.4	59,155	4.7	60,134	4.9
เกินกว่า 12 เดือน	9,002	0.7	4,216	0.3	10,234	0.8
รวม.....	1,311,477	100.0	1,267,068	100.0	1,221,733	100.0

ตารางแสดงรายละเอียดเงินฝากแยกตามประเภทเงินฝาก

	ณ 31 ธันวาคม					
	2551		2550		2549	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)					
เมื่อทวงถาม	52,471	4.0	54,237	4.3	51,821	4.2
ออมทรัพย์.....	485,851	37.0	514,319	40.6	474,464	38.9
จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา..	773,155	59.0	698,512	55.1	695,448	56.9
รวม.....	1,311,477	100.0	1,267,068	100.0	1,221,733	100.0

(จ) การจัดหาเงินหรือให้กู้ยืมผ่านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่

- รายละเอียดดูได้จาก หัวข้อที่ 11 รายการระหว่างกัน

3.3.2 นโยบายการให้กู้ยืม

การอำนวยการสินเชื่อเป็นธุรกิจหลักของธนาคาร ซึ่งธนาคารได้มีการกำหนดนโยบายไว้ โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงในการอำนวยการสินเชื่อเฉพาะราย ตลอดจนความเสี่ยงของภาคธุรกิจ และความเสี่ยงในภาพรวมของ Portfolio ทั้งนี้ ธนาคารจะคัดเลือกลูกค้าที่มีฐานะการเงินที่ดี น่าเชื่อถือ โดยคำนึงถึงความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในภาคอุตสาหกรรมนั้น ๆ นอกจากนี้ ในภาพรวมธนาคารมีนโยบายกระจายความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ

ไปยังกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นการขยายสินเชื่อไปยังกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ และมีกระบวนการในการควบคุมการกระจุกตัวของสินเชื่อให้แก่กลุ่มลูกค้าใดลูกค้าหนึ่ง ซึ่งเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย

เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงในการอำนวยสินเชื่อมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ธนาคารได้จัดตั้งสายบริหารสินเชื่อที่มีความเป็นอิสระแยกจากหน่วยอื่น ๆ ขององค์กร เพื่อทำหน้าที่บริหารความเสี่ยงในการอำนวยสินเชื่อ โดยกำกับดูแลและติดตามการอำนวยสินเชื่อให้เป็นไปตามนโยบายสินเชื่อของธนาคาร สายงานนี้ประกอบด้วยงานนโยบายสินเชื่อ (Credit Policy) งานกลั่นกรองสินเชื่อ (Credit Acceptance) งานบริหาร Portfolio (Portfolio Management) งานสอบทานสินทรัพย์เสี่ยง (Risk Asset Review) งานบริหารสินเชื่อพิเศษ (Special Asset Management) และงานประเมินหนี้และกฎหมาย รายละเอียดของงานดูได้จาก ส่วนที่ 2 หัวข้อที่ 1. ปัจจัยความเสี่ยง เรื่องความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

กระบวนการพิจารณาสินเชื่อ

ธนาคารมีกระบวนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อตามลำดับขนาดของสินเชื่อ ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับหน่วยธุรกิจ (Business Unit) ระดับการปฏิบัติงานธนาคาร (Banking Operation) และระดับคณะผู้บริหาร (Executives) ซึ่งวงเงินสินเชื่อที่สูงขึ้นจะต้องผ่านการอนุมัติตามลำดับขั้นที่สูงขึ้นจนถึงระดับสูงสุด โดยทั่วไปคือระดับคณะกรรมการบริหาร (Executive Board) อำนาจในการพิจารณาสินเชื่อขึ้นอยู่กับมูลหนี้คงค้างของลูกค้าหนึ่งนั้น ๆ และหลักประกันที่เกี่ยวข้องว่ามีหลักประกันค้ำมูลหนี้ มีหลักประกันบางส่วนหรือไม่มีหลักประกัน

- กลุ่มลูกค้าหลัก (Customer Focus)

ธนาคารได้จัดกลุ่มลูกค้าเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ลูกค้าธุรกิจรายใหญ่ (Corporate) ลูกค้าธุรกิจรายกลาง (Commercial) ลูกค้าธุรกิจรายปลีก (Business) และลูกค้าบุคคล (Consumer) โดยมีผู้จัดการธุรกิจสัมพันธ์ (Relationship Manager) เจ้าหน้าที่ธุรกิจสัมพันธ์ (Relationship Officer) และผู้จัดการสาขาเป็นผู้ติดตามและเสนอแนะให้ลูกค้าใช้บริการสินเชื่อจากธนาคาร คำขอสินเชื่อของลูกค้าธุรกิจรายใหญ่ รายกลาง และรายปลีก จะนำส่งให้หน่วยงานกลั่นกรองสินเชื่อ เพื่อพิจารณาก่อนนำเสนอเพื่อขออนุมัติจากผู้มีอำนาจ และสำหรับลูกค้าบุคคล สาขาจะนำส่งคำขอสินเชื่อไปยังศูนย์สินเชื่ออุปโภคบริโภคเพื่อพิจารณาอนุมัติ

- การพิจารณาสินเชื่อรายตัว (Individual Credit Decisions)

ในกระบวนการพิจารณาสินเชื่อที่จะให้แก่ผู้กู้ ธนาคารจะพิจารณาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์ในการขอกู้ ความสามารถในการจ่ายชำระเงินกู้จากกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ความเป็นไปได้ของธุรกิจ ความสามารถของผู้บริหาร หลักทรัพย์ที่จะนำมาค้ำประกัน และเทคโนโลยีที่ใช้ ทั้งนี้ บริษัทที่ขอสินเชื่อจะต้องเสนอแผนการดำเนินธุรกิจและงบการเงิน โดยธนาคารจะพิจารณาจากข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ เช่น ข้อมูลจากการไปเยี่ยมชมกิจการลูกค้า การตรวจสอบการดำเนินธุรกิจ (Due Diligence Investigations) การตรวจสอบข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลเครดิตกลาง (Credit Bureau Information) การตรวจสอบสถานะคดีความต่าง ๆ รวมทั้งคดีเกี่ยวกับการล้มละลาย นอกจากนี้ ฝ่ายวิจัย (Research Department) เป็นหน่วยงานสนับสนุนในการศึกษาสภาพและความเป็นไปของภาวะเศรษฐกิจ รวมทั้งประเมินความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรม ภายหลังจากที่สินเชื่อได้รับการอนุมัติแล้ว ธนาคารกำหนดให้มีการทบทวนสินเชื่ออย่างน้อยปีละครั้งเพื่อพิจารณาคุณภาพของสินเชื่อและผู้กู้อย่างต่อเนื่อง และหน่วยงานสอบทาน

สินทรัพย์เสี่ยงจะสอบทานกระบวนการบริหารสินเชื่อและคุณภาพสินเชื่อ ตลอดจนประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายมาตรฐาน และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3.3.3 นโยบายในการดำรงเงินกองทุน

ธนาคารมีนโยบายที่จะดำรงเงินกองทุนในอัตราที่เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจของธนาคาร และเพียงพอเพื่อรองรับการขยายธุรกิจในอนาคต ทั้งนี้ ต้องไม่ต่ำกว่าอัตราส่วนขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด รายละเอียดดูได้จากหัวข้อ 3.3.4 นโยบายในการบริหารความเสี่ยง เรื่องที่ 6 การบริหารจัดการเงินทุน

3.3.4 นโยบายในการบริหารความเสี่ยง

ธนาคารตระหนักถึงปัจจัยความเสี่ยงต่าง ๆ อันอาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของธนาคาร จึงได้มีการพิจารณาเตรียมการและกำหนดแนวทางในการบริหารความเสี่ยงแต่ละด้าน โดยปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและกระบวนการในการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ระบบการบริหารความเสี่ยงของธนาคารได้มาตรฐานเทียบเคียงระดับสากล และมีความพร้อมในการรองรับการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของหลักเกณฑ์ Basel II โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ของธนาคาร มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง ทบทวนความเพียงพอของนโยบายและระบบการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนดูแลและติดตามปริมาณความเสี่ยงของธนาคารให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร โดยมีเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ ให้อยู่ภายในขอบเขตที่กำหนด และดำเนินธุรกิจให้อัตราผลตอบแทนที่เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงของธนาคารที่สำคัญ มีดังนี้

(1) การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

รายละเอียดดูได้จาก ส่วนที่ 2 หัวข้อที่ 1. ปัจจัยความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง เรื่องความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และหัวข้อที่ 12. ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน เรื่องการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

(2) การบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

องค์ประกอบสำคัญของนโยบายการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารได้แก่ การบริหารความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย โดยที่ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยจะเกิดขึ้นเมื่อ สินทรัพย์หนี้สิน และรายการนอกงบดุล ทั้งที่มีและไม่มี ความผันแปรต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย มีรอบระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงดอกเบี้ยหรือการครบกำหนดตามสัญญา ไม่ตรงกัน ผลต่างที่เกิดขึ้นอาจส่งผลให้ดอกเบี้ยรับสุทธิของธนาคารได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของระดับอัตราดอกเบี้ยในตลาด โดยทั่วไปธนาคารพาณิชย์จะมีการปล่อยสินเชื่อแบบมีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว และมีการรับเงินฝากในประเภทต่าง ๆ ได้แก่ เงินฝากเผื่อเรียก เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ อัตราดอกเบี้ยรับและอัตราดอกเบี้ยจ่ายของสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยการปล่อยกู้ยืมเงินและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ประกาศโดยธนาคาร อัตราดอกเบี้ยดังกล่าวจะถูกปรับตามสภาวะของตลาดเงินและสภาวะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น ธนาคารจึงมีกระบวนการติดตามและประเมินความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยอยู่เป็นประจำ เพื่อเป็นการบริหารให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ตารางต่อไปนี้เป็นารแสดงส่วนต่างของสินทรัพย์ และของหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย ในแต่ละรอบระยะเวลาการเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย

ณ 31 ธันวาคม 2551								
	ภายใน 1 เดือน	เกินกว่า 1 เดือน แต่ไม่เกิน 3 เดือน	เกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน	เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	เกินกว่า 5 ปี	ไม่มีกำหนดระยะเวลา	สินเชื่อกู้ยืมที่ได้รับรายได้	รวม
(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท)								
สินทรัพย์ทางการเงิน	798,026	251,630	230,302	153,392	46,235	76,223	45,176	1,600,982
หนี้สินทางการเงิน	803,348	346,104	210,211	9,425	8,980	59,947	-	1,438,015
สุทธิ.....	(5,322)	(94,474)	20,091	143,967	37,255	16,276	45,176	162,967

ณ 31 ธันวาคม 2550								
	ภายใน 1 เดือน	เกินกว่า 1 เดือน แต่ไม่เกิน 3 เดือน	เกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน	เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	เกินกว่า 5 ปี	ไม่มีกำหนดระยะเวลา	สินเชื่อกู้ยืมที่ได้รับรายได้	รวม
(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท)								
สินทรัพย์ทางการเงิน	691,459	212,685	301,864	154,635	31,671	61,638	74,054	1,528,006
หนี้สินทางการเงิน	712,274	446,701	139,489	5,332	8,461	60,563	-	1,372,820
สุทธิ.....	(20,815)	(234,016)	162,375	149,303	23,210	1,075	74,054	155,186

- (3) การบริหารความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
รายละเอียดดูได้จาก ส่วนที่ 2 หัวข้อที่ 1. ปัจจัยความเสี่ยง เรื่องความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน
- (4) การบริหารความเสี่ยงด้านตราสารอนุพันธ์
รายละเอียดดูได้จาก ส่วนที่ 2 หัวข้อที่ 1. ปัจจัยความเสี่ยง เรื่องความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน
- (5) การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ
รายละเอียดดูได้จาก ส่วนที่ 2 หัวข้อที่ 1. ปัจจัยความเสี่ยง เรื่องความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ
- (6) การบริหารจัดการเงินทุน
รายละเอียดดูได้จาก ส่วนที่ 2 หัวข้อที่ 1. ปัจจัยความเสี่ยง เรื่องความเสี่ยงด้านความเพียงพอของเงินกองทุน
เงินกองทุนของธนาคาร แสดงรายละเอียดได้ดังนี้

ณ 31 ธันวาคม			
	2551	2550	2549
(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)			
เงินกองทุนชั้นที่ 1			
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว และส่วนเกินมูลค่าหุ้น	75,435	75,435	75,435
หุ้นบุริมสิทธิ และหุ้นกู้ด้อยสิทธิควบหุ้นบุริมสิทธิ	-	-	-
สำรองตามกฎหมาย.....	13,000	12,000	11,000
สำรองอื่น	46,500	36,500	26,500
กำไรสะสมคงเหลือหลังจากการจัดสรร	7,945	4,005	2,958
อื่นๆ	(643)	(1,464)	(1,341)
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ทั้งหมด	142,237	126,476	114,552

ณ 31 ธันวาคม

	2551	2550	2549
(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)			
เงินกองทุนชั้นที่ 2			
สำรองส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดิน	6,937	6,937	6,937
สำรองส่วนเกินทุนจากการตีราคาอาคารและห้องชุด			
ในอาคารชุด	2,630	3,072	3,511
เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	14,756	4,167	4,600
ส่วนเกินทุน (สุทธิ) จากการตีราคาเงินลงทุนในตราสารทุน			
ประเภทเพื่อขาย	-	3,978	2,726
ตราสารหนี้ที่มีลักษณะคล้ายทุน	-	-	-
ตราสารหนี้คือยสิทธิระยะยาว			
หุ้นกู้คือยสิทธิประเภทไม่มีหลักประกัน	9,281	8,932	9,812
ตราสารหนี้ส่วนที่เกิน 50% ของเงินกองทุนชั้นที่ 1	-	-	-
เงินกองทุนชั้นที่ 2 ทั้งสิ้น	<u>33,604</u>	<u>27,086</u>	<u>27,586</u>
เงินกองทุนทั้งสิ้นก่อนรายการหัก	<u>175,841</u>	<u>153,562</u>	<u>142,138</u>
หัก ส่วนต่ำกว่าทุน (สุทธิ) จากการตีราคาเงินลงทุน	(196)	-	-
เงินกองทุนทั้งสิ้น	<u>175,645</u>	<u>153,562</u>	<u>142,138</u>
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง (1)	11.2%	12.0%	11.7%
เงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง (1)	13.8%	14.5%	14.5%

- (1) - ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เงินกองทุนชั้นที่ 1 และเงินกองทุนทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 11.9 และ 14.6 ตามลำดับ ในกรณีที่ได้มีการนำกำไรสุทธิของงวด 6 เดือนสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เข้ามานับรวมเป็นเงินกองทุน
- ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารเริ่มมีการรายงานการดำรงเงินกองทุน ภายใต้หลักเกณฑ์ใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งบังคับใช้แนวทาง Basel II แล้ว

ณ วันที่ 1 มกราคม 2536 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้บังคับใช้หลักการในการคำนวณความเพียงพอของเงินกองทุนภายใต้ความตกลงของ Basel Committee on Banking Regulation and Supervisory Practices (Basel Committee) ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าวได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เบื้องต้นของอัตราขั้นต่ำของการดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักไว้เป็น 3 ช่วง โดยในช่วงแรก ปี 2536 ถึงเดือนมีนาคม 2537 กำหนดเงินกองทุนชั้นที่ 1 ไว้ที่ร้อยละ 5.0 และเงินกองทุนรวม ร้อยละ 7.0 ช่วงที่ 2 ในเดือนเมษายน 2537 ปรับเงินกองทุนรวมไว้ที่ร้อยละ 7.5 และช่วงที่ 3 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2538 กำหนดเงินกองทุนชั้นที่ 1 ไว้ที่ร้อยละ 5.5 และเงินกองทุนรวมร้อยละ 8.0

ต่อมาในปี 2539 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการปรับเพิ่มอัตราส่วนดังกล่าวเป็นร้อยละ 6.0 และร้อยละ 8.5 ตามลำดับ และในปี 2541 ได้มีการปรับอีกครั้ง โดยอัตราเงินกองทุนชั้นที่ 1 เป็นร้อยละ 4.25 และเงินกองทุนรวมเป็นร้อยละ 8.5

เงินกองทุนชั้นที่ 1 ประกอบด้วย ทุนที่ออกและชำระแล้วของธนาคาร หุ้นกู้ควบหุ้นบุริมสิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrants) เงินสำรองตามกฎหมาย และกำไรสะสม เงินกองทุนชั้นที่ 2 ประกอบด้วยส่วนเกินจากการตีราคาทรัพย์สิน (ซึ่งมีการตีราคาในทุก ๆ 5 ปี) แต่ไม่นับรวมถึงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งเพียงส่วนหนึ่งของส่วนเกินจากการตีราคาทรัพย์สินดังกล่าวที่จะสามารถใช้นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยได้

สินทรัพย์เสี่ยงประกอบด้วยสินทรัพย์ทุกประเภทในงบดุลของธนาคารรวมถึงรายการที่ไม่อยู่ในงบดุล หักลดด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักร้อยละ 0, 20, 50 และ 100 ตามประเภทของสินทรัพย์เสี่ยง เช่น หลักทรัพย์ที่ออกโดยรัฐบาลบางประเภทจะมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักร้อยละ 0 ในขณะที่เงินกู้ปกติจะค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักร้อยละ 100 เป็นต้น

เมื่อเดือนมีนาคม 2549 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงฉบับใหม่ (Basel II – Final Draft) ซึ่งกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องเริ่มคำนวณการดำรงเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์เดิมขนานกับหลักเกณฑ์ Basel II ตั้งแต่งวดสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550 โดยให้รายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประจำทุกไตรมาส และให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel II ตั้งแต่งวดสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 เป็นต้นไป

หลักเกณฑ์ใหม่ดังกล่าว ได้มีการเปลี่ยนแปลงน้ำหนักความเสี่ยงของสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ เพื่อให้สะท้อนความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น และได้กำหนดให้ดำรงเงินกองทุนสำหรับความเสี่ยงด้านตลาดและความเสี่ยงด้านปฏิบัติการด้วยการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่จะมีผลต่ออัตราส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ตลอดจนการดำรงสำรองเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของธนาคาร

3.4 สินทรัพย์และหนี้สิน

3.4.1 สินเชื่อ

ข้อมูลสินเชื่อทั้งหมดในหัวข้อนี้ จะแสดงเฉพาะเงินต้น ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ ยกเว้นมีคำอธิบายเป็นอย่างอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 สินเชื่อของธนาคาร (รวมดอกเบี้ยค้างรับ) มีจำนวนทั้งสิ้น 1,175.1 พันล้านบาท ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 70.8 ของสินทรัพย์รวม โดยที่สินเชื่อส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 83.1 เป็นสินเชื่อที่ปล่อยให้กับลูกค้าในประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 สินเชื่อของธนาคาร (ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ) มีจำนวนทั้งสิ้น 1,171.7 พันล้านบาท

▪ การกระจุกตัวของสินเชื่อ (Loan Concentration)

ในด้านของลูกค้าสินเชื่อ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ลูกค้าสินเชื่อ 10 อันดับแรก มีสินเชื่อรวมจำนวน 77.6 พันล้านบาท หรือร้อยละ 6.6 ของสินเชื่อทั้งสิ้น และลูกค้าสินเชื่อ 20 อันดับแรก มีสินเชื่อรวมจำนวน 117.3 พันล้านบาท หรือร้อยละ 9.9 ของสินเชื่อทั้งสิ้น ซึ่งลูกค้าสินเชื่อ 5 อันดับแรก เป็นผู้ประกอบการภาคธุรกิจการเงิน ภาคอสังหาริมทรัพย์ และภาคการเหมืองแร่และย่อยหิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้มีการจำกัดการให้สินเชื่อ เงินลงทุน และภาระผูกพันให้กับลูกค้ารายใดรายหนึ่ง หรือกลุ่มลูกค้าที่นับเป็นกลุ่มเดียวกันในระดับที่สูงสุดไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนรวมของธนาคาร โดยมีการพิจารณาเป็นรายวัน ภายใต้กฎระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทย บริษัทที่นับรวมเป็นกลุ่มเดียวกับกลุ่ม ลูกค้าของธนาคารจะหมายถึง บริษัทที่ลูกค้าเข้าถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมเกินกว่าร้อยละ 30 ของส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทนั้น นอกจากนี้ ในการคำนวณ ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้รวมคำนวณทั้งเงินให้สินเชื่อ วงเงินภาระผูกพัน ความเสี่ยงจากการเข้าทำสัญญารับประกันการจำหน่ายหุ้นกู้ เงินลงทุน และ Currency Agreement (เช่น Currency Option) และ Interest Rate Agreement (เช่น Interest Rate Swaps เป็นต้น) ของลูกค้ารายนั้น ๆ และของบริษัทที่นับรวมเป็นกลุ่มตามความหมายที่กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวนสูงสุดที่ธนาคารสามารถปล่อยให้กับลูกค้าหรือกลุ่มลูกค้าเดียวกัน เท่ากับ 43.9 พันล้านบาท

สำหรับเงินให้สินเชื่อจำแนกตามขนาดของเงินต้นคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 สรุปได้ดังนี้

ขนาดของเงินกู้ (ล้านบาท)	ณ 31 ธันวาคม 2551		ณ 31 ธันวาคม 2550	
	ยอดคงค้าง	ร้อยละ	ยอดคงค้าง	ร้อยละ
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)			
ต่ำกว่า 10	220,845	22.3	225,049	26.0
ตั้งแต่ 10 แต่น้อยกว่า 100	217,034	21.9	209,420	24.2
ตั้งแต่ 100 แต่น้อยกว่า 500	194,775	19.7	183,025	21.1
ตั้งแต่ 500	356,804	36.1	248,515	28.7
รวม (1)	989,458	100.0	866,009	100.0

(1) ข้อมูลดังกล่าวได้นิยามตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งรวมข้อมูลเงินกู้ระหว่างธนาคารและเงินกู้ในตลาดเงิน ซึ่งไม่รวมสินเชื่อ BIBF ที่มีการปล่อยในต่างประเทศ ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับข้อมูลตัวเลขสินเชื่อที่ปรากฏในงบการเงินที่แสดงไว้ในที่อื่นใด ในรายงาน 56-1 ฉบับนี้

การกระจุกตัวของสินเชื่อแต่ละภาคธุรกิจ (Industry Concentration)

ตารางต่อไปนี้แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อของธนาคาร ตามการจัดแบ่งกลุ่มธุรกิจหลัก

	ณ 31 ธันวาคม					
	2551		2550		2549	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)					
การเกษตรและป่าไม้.....	16,410	1.4	17,197	1.7	15,800	1.6
การเหมืองแร่.....	10,398	0.9	1,442	0.1	1,570	0.2
การอุตสาหกรรม.....	330,664	27.9	270,762	26.1	261,083	27.1
การก่อสร้าง.....	25,622	2.2	25,702	2.5	24,502	2.5
การพาณิชย์.....	223,929	18.9	213,200	20.5	205,281	21.3
การธนาคารและธุรกิจการเงิน (1) ..	66,138	5.6	56,690	5.5	64,107	6.6
ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์.....	65,587	5.5	48,682	4.7	33,422	3.5
การสาธารณูปโภค.....	51,813	4.4	45,168	4.3	44,525	4.6
การบริการ (2).....	70,080	5.9	66,973	6.4	69,333	7.2
การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล (3) ..	128,821	10.9	121,921	11.7	110,148	11.4
เงินให้สินเชื่อภายในประเทศ.....	989,462	83.6	867,737	83.5	829,771	86.0
เงินให้สินเชื่อต่างประเทศ.....	193,860	16.4	170,894	16.5	134,772	14.0
เงินให้สินเชื่อรวม (1), (4).....	1,183,322	100.0	1,038,631	100.0	964,543	100.0

(1) รวมเงินให้กู้ยืมระหว่างธนาคารตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทำให้สินเชื่อรวมแสดงข้อมูลที่ไมตรงกันที่แสดงไว้ในที่อื่นๆ ในแบบแสดงรายงาน 56-1 ฉบับนี้

(2) รวมสินเชื่อสำหรับเงินทุนหมุนเวียนและสินเชื่ออื่นๆ ที่ให้แก่ธุรกิจ โรงแรมและร้านอาหาร

(3) ส่วนใหญ่ประกอบด้วยเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย

(4) เงินให้สินเชื่อในประเทศ และเงินให้สินเชื่อรวมตามตารางดังกล่าว แสดงไว้ไม่ตรงกับที่แสดงไว้ในที่อื่นๆ ในแบบแสดงรายงาน 56 - 1 ฉบับนี้ ทั้งนี้ เนื่องจาก เงินกู้ยืมระหว่างธนาคารได้แสดงรวมไว้ในสินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจ แต่เมื่อแสดงในงบการเงินจะแสดงแยกออกมาเป็นรายการต่างหาก

ธนาคารได้ให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจหลัก 4 ภาค ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม (Manufacturing) ภาคการพาณิชย์ (Commercial) ภาคการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล (Consumer) และภาคธุรกิจบริการ (Services) โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 สินเชื่อดังกล่าวมีจำนวนรวมกันร้อยละ 63.7 ของสินเชื่อรวม ข้อมูลต่อไปนี้เป็นข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสินเชื่อตามประเภทธุรกิจที่สำคัญ ๆ ของธนาคาร

- *ภาคอุตสาหกรรม (Manufacturing) และการพาณิชย์ (Commercial)*

สินเชื่อภาคอุตสาหกรรมและการพาณิชย์เป็นสินเชื่อกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของธนาคาร ซึ่งเป็นประมาณร้อยละ 27.9 และร้อยละ 18.9 ของสินเชื่อรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ทั้งนี้ ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 78.4 อยู่ในเขตนครหลวง ผู้กู้ในสองภาคธุรกิจนี้ประกอบด้วยธุรกิจหลายประเภท ตัวอย่างเช่น ธุรกิจการผลิต ธุรกิจขายส่งและขายปลีก ธุรกิจนำเข้าและส่งออกสินค้าหลากหลายประเภท เช่น เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์อาหารและยาสูบ ค่าไม้ เยื่อกระดาษ และผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ ยา ยาง โลหะ ซีเมนต์ ยานยนต์และอะไหล่ เครื่องจักรและเครื่องมือ เครื่องใช้ไฟฟ้า และสิ่งทอ เป็นต้น

- *ภาคการอุปโภคและบริโภคส่วนบุคคล (Consumer Sector)*

สินเชื่อภาคดังกล่าวมีประมาณร้อยละ 10.9 ของสินเชื่อรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการให้กู้เพื่อจัดหาที่อยู่อาศัยหรือสินค้าคงทน (Durable Goods) เช่น รถยนต์ และเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ณ ช่วงเวลาดังกล่าวมีมูลค่าประมาณร้อยละ 85.8 ของสินเชื่อภาคการบริโภค วงเงินต่อรายจะอยู่ในช่วงระหว่าง 500,000 บาท ถึง 5,000,000 บาท และปล่อยกู้สูงสุดไม่เกิน 20 ปี โดยจดจำนองที่อยู่อาศัยดังกล่าวเป็นหลักประกัน โดยทั่วไป ธนาคารจะให้สินเชื่อเพื่อซื้อสินค้าคงทน กับลูกค้าที่มีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยกับธนาคารอยู่แล้ว โดยใช้ที่อยู่อาศัยที่เป็นหลักประกันเดิมเป็นหลักประกันวงเงินส่วนเพิ่ม ทั้งนี้ ระยะเวลาการปล่อยกู้ระหว่าง 3-5 ปี ธนาคารมีนโยบายที่จะปล่อยกู้รวมแก่ลูกค้าไม่เกินร้อยละ 80-90 ของมูลค่าประเมินของหลักทรัพย์ หรือราคาสินค้าที่ลูกค้าต้องชำระ

- *ภาคธุรกิจบริการ (Service Sector)*

สินเชื่อดังกล่าวโดยหลักเป็นการปล่อยสินเชื่อให้กับผู้กู้ที่เป็นธุรกิจบริการ ซึ่งรวมถึงธุรกิจโรงแรม และภัตตาคาร ซึ่งสินเชื่อประเภทนี้คิดเป็นประมาณร้อยละ 5.9 ของสินเชื่อรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

ธนาคารมีนโยบายที่จะปล่อยสินเชื่อให้แก่ธุรกิจบริการที่พิจารณาแล้วว่าน่าจะมีโอกาสทางธุรกิจที่เหมาะสม โดยธนาคารมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาสินเชื่อประเภทนี้ โดยดูจากประวัติ ผลงาน และการดำเนินธุรกิจที่ผ่านมาของผู้กู้ สถานะทางการเงิน คุณภาพของธุรกิจและทำเลที่ตั้ง

- *เงินให้สินเชื่อต่างประเทศ*

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เงินให้สินเชื่อสาขาต่างประเทศมีจำนวน 193.9 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 16.4 ของสินเชื่อรวม สูงกว่าสิ้นปี 2550 และสิ้นปี 2549 ซึ่งมีจำนวน 170.9 พันล้านบาท และ 134.8 พันล้านบาท ตามลำดับ

สินเชื่อในภาคธุรกิจอื่น ๆ

สำหรับภาคธุรกิจอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ ประกอบด้วย

- ธุรกิจบริการโดยหลักจะเป็นการให้สินเชื่อเงินทุนหมุนเวียนแก่ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจโรงพยาบาล เอกชนร้านอาหาร และธุรกิจเกี่ยวกับบันเทิง เป็นต้น
- ธุรกิจการเกษตรและการป่าไม้ ซึ่งประกอบด้วยสินเชื่อที่ให้แก่เกษตรกร สหกรณ์เพื่อการเพาะปลูก เป็นต้น
- ธุรกิจก่อสร้าง ประกอบด้วยเงินให้สินเชื่อแก่ผู้รับเหมาในโครงการก่อสร้างต่าง ๆ

สินเชื่อแบ่งตามระยะเวลาครบกำหนดชำระ (Loan Maturity Profile)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารมีสินเชื่อที่มีระยะเวลาครบกำหนดต่ำกว่า 1 ปี อยู่ที่ร้อยละ 59.6 ของสินเชื่อรวม ในจำนวนดังกล่าวได้นับรวมเงินกู้ประเภทเบิกเงินบัญชีที่มักจะมีการใช้ต่อเนื่อง จึงมีลักษณะคล้ายกับเงินให้กู้ระยะยาว สำหรับสินเชื่อที่มีระยะเวลาครบกำหนดชำระมากกว่า 1 ปี มีจำนวนร้อยละ 59.6 ที่เป็นสินเชื่อระหว่าง 1-5 ปี และร้อยละ 40.4 เป็นสินเชื่อที่มากกว่า 5 ปี

ข้อมูลดังต่อไปนี้แสดงสินเชื่อตามระยะเวลาครบกำหนดชำระ

	ณ 31 ธันวาคม					
	2551		2550		2549	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)					
0 ถึง 3 เดือน (1).....	448,415	38.3	400,341	38.7	432,335	45.1
เกินกว่า 3 ถึง 6 เดือน.....	124,182	10.6	113,716	11.0	80,747	8.4
เกินกว่า 6 ถึง 12 เดือน.....	125,450	10.7	105,786	10.2	51,503	5.4
เกินกว่า 12 เดือน.....	473,669	40.4	415,548	40.1	393,801	41.1
รวม	1,171,716	100.0	1,035,391	100.0	958,386	100.0

(1) รวมเงินเบิกเงินบัญชี

สินเชื่อจำแนกตามประเภทของสินเชื่อ

ธนาคารมีการปล่อยสินเชื่อให้แก่ลูกค้า จำแนกเป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่ เงินกู้ ๓ ตัวเงิน และเงินเบิกเงินบัญชี ดังนี้

	ณ 31 ธันวาคม					
	2551		2550		2549	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)					
เงินเบิกเงินบัญชี.....	104,660	8.9	105,231	10.1	106,250	11.1
๓ ตัวเงิน.....	321,887	27.5	248,193	24.0	235,807	24.6
เงินให้กู้ยืม.....	745,169	63.6	681,967	65.9	616,329	64.3
รวม	1,171,716	100.0	1,035,391	100.0	958,386	100.0

▪ เงินให้สินเชื่อแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง (Related Parties Lending)

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีประกาศให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยจำกัดการอำนวยสินเชื่อให้แก่ลูกหนี้ที่ธนาคาร กรรมการ หรือผู้บริหารระดับสูงของธนาคาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 10 ของทุนที่ชำระแล้วของลูกหนี้ มิให้มีภาระหนี้คงค้างเกินกว่า (1) ร้อยละ 50 ของส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทลูกหนี้ หรือ (2) ร้อยละ 25 ของมูลหนี้ที่ลูกหนี้ดังกล่าวมีอยู่ หรือ (3) ร้อยละ 5 ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ของธนาคาร แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ซึ่งธนาคารได้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว

▪ เงินให้สินเชื่อมีหลักประกัน

สินเชื่อส่วนใหญ่ของธนาคารเป็นสินเชื่อที่มีหลักประกันเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ไทยโดยทั่วไป ทั้งนี้หลักประกันส่วนใหญ่จะประกอบด้วยที่ดิน อาคาร สินค้าคงคลังและเครื่องจักร หรือในบางกรณี ธนาคารอาจขอให้บริษัทแม่ หรือผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่เป็นผู้ค้ำประกัน ในกรณีที่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันเป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ธนาคารจะให้กู้ในวงเงินประมาณร้อยละ 50 ถึงร้อยละ 80 ของราคาประเมิน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าและประเภทหลักประกันด้วย ส่วนกรณีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ธนาคารจะให้กู้ในวงเงินระหว่างร้อยละ 80 ถึงร้อยละ 90 ของราคาซื้อ ธนาคารมีการทบทวนการประเมินมูลค่าหลักประกันเป็นประจำทุก 1 – 3 ปี ตามขนาดของวงเงินกู้

3.4.1.1 นโยบายการจัดชั้นสินทรัพย์และการตั้งสำรอง

▪ การจัดชั้นสินเชื่อ

ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง จัดชั้นสินเชื่อสิ้นสุดในแต่ละไตรมาส ซึ่งการจัดชั้นดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้กำหนดระดับการตั้งสำรองหนี้สูญขั้นต้น ซึ่งถือเป็นมาตรการสำคัญที่ธนาคารถือปฏิบัติอยู่ และการกำหนดระดับการตั้งสำรองหนี้สูญขั้นต้น ถูกกำหนดให้สะท้อนในผลการดำเนินงานของธนาคารในงบดุลไม่เกินกว่า รอบ 6 เดือน หลังมีการจัดชั้นสินเชื่อ อย่างไรก็ตาม ธนาคารสามารถที่จะเลือกใช้วิธีการตั้งสำรองหนี้สูญในเงื่อนไขที่เข้มงวดมากขึ้น เพื่อประโยชน์ของธนาคาร

ธนาคารจัดชั้นสินทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยแบ่งออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

- สินทรัพย์จัดชั้นปกติ คือสินเชื่อที่ไม่มีสัญญาณของการผิดนัดการชำระ และสำหรับในกรณีของวงเงินเบิกเกินบัญชี จะมีลักษณะคือ (ก) วงเงินเบิกเกินบัญชียังไม่มีวงเงินเติมจำนวน และวงเงินยังไม่ถูกยกเลิก (ข) ระยะเวลาสำหรับการเบิกเงินเกินบัญชียังไม่ครบกำหนด หรือ (ค) ดอกเบี้ยค้างชำระสำหรับวงเงินเบิกเกินบัญชีน้อยกว่า 1 เดือน

- สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ คือสินเชื่อที่ผู้กู้มียอดดอกเบี้ยและเงินต้นค้างชำระสะสมเกินกว่า 1 เดือน จากวันครบกำหนด และ ในกรณีของวงเงินเบิกเกินบัญชี จะมีลักษณะคือ (ก) ผู้กู้ไม่มีวงเงิน (ข) วงเงินไม่ถูกถอดถอน (ค) ยอดเงินกู้สุทธิเกินกว่าวงเงิน (ง) สัญญาของผู้กู้ถือเป็นอันสิ้นสุด และไม่มีเงินสำหรับบัญชีการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยที่มียอดสะสมมากกว่า 1 เดือน จากกำหนดวันที่วงเงินถูกถอดถอน หรือจากวันที่ยอดเงินกู้สุทธิเกินกว่ากำหนด หรือ จากวันครบกำหนดอายุสัญญา แล้วแต่เหตุการณ์ใดที่เกิดขึ้นก่อน

- สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานคือ สินเชื่อที่มียอดดอกเบี้ยและ/หรือเงินต้นค้างชำระเกินกว่า 3 เดือนแต่ไม่เกินกว่า 6 เดือน

- สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยคือ สินเชื่อที่มียอดดอกเบี้ยและเงินต้นค้างชำระเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกินกว่า 12 เดือน

- สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญคือ สินเชื่อที่มียอดดอกเบี้ยและเงินต้นค้างชำระเกินกว่า 12 เดือน

- สินทรัพย์จัดชั้นสูญคือ สินเชื่อที่เกินกำหนดชำระแล้วและมีการดำเนินการตามสมควรเพื่อให้ได้มาซึ่งการชำระหนี้ รวมทั้งมีข้อบ่งชี้ว่าการชำระเงินต้นและดอกเบี้ยค้างชำระจะไม่สามารถดำเนินการได้

ตามหลักเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดให้ธนาคารจัดชั้นสินเชื่อและตั้งสำรองหนี้สูญตามรายบัญชีหรือรายลูกหนี้ก็ได้ โดยธนาคารถือปฏิบัติตามเกณฑ์ที่เข้มงวดกว่า คือ ถือการจัดชั้นสินเชื่อและการตั้งสำรองเป็นรายลูกหนี้ โดยจะจัดชั้นลูกหนี้ในระดับคุณภาพของสินเชื่อชั้นที่ต่ำที่สุดของลูกหนี้รายนั้น และตั้งสำรองตามเกณฑ์การจัดชั้นดังกล่าว

▪ **การตั้งสำรองหนี้สูญ**

ธนาคารพิจารณาการตั้งสำรองหนี้สูญในทุก ๆ ไตรมาส จากรายการการจัดชั้นหนี้สูญ ซึ่งจะมีการบันทึกเป็นรายการในงบกำไรขาดทุนของทางธนาคาร มูลค่าการจัดชั้นหนี้สูญในแต่ละช่วงเวลา ได้รับความวิเคราะห์จากเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบกับจากปัจจัยแวดล้อม เช่น มูลค่าเฉลี่ยของสัดส่วนการจัดชั้นหนี้สูญต่อมูลค่าสินเชื่อรวมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มูลค่าการตั้งสำรองจากหนี้จัดชั้นซึ่งกำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย มูลค่ายอดรวมของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ความพอเพียงของมูลค่าหลักประกัน มูลค่าการตั้งสำรองหลังการพิจารณาการตัดหนี้สูญ และหนี้สูญได้รับคืน ผลกำไรสุทธิ และสภาพเศรษฐกิจโดยรวม สินเชื่อที่มีการตัดหนี้สูญจะส่งผลให้การตั้งสำรองลดลง ในขณะที่หนี้สูญได้รับคืนจะส่งผลในการเพิ่มการตั้งสำรอง แต่จะไม่ส่งผลกระทบต่อรายได้ของธนาคาร

ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย มีการกำหนดสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์การจัดชั้น โดยพิจารณาจากยอดสินเชื่อหักด้วยมูลค่าหลักประกัน(ตามเกณฑ์ที่กำหนด) ดังนั้น สำรองชั้นต่ำของสินเชื่อปกติ เท่ากับร้อยละ 1 ของยอดสินเชื่อสุทธิ สินเชื่อที่จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ เท่ากับร้อยละ 2 ของยอดสินเชื่อสุทธิ สินเชื่อจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน เท่ากับร้อยละ 100 ของยอดสินเชื่อสุทธิ สินเชื่อจัดชั้นสงสัย เท่ากับร้อยละ 100 ของยอดสินเชื่อสุทธิ และสินเชื่อจัดชั้นสงสัยจะสูญ เท่ากับร้อยละ 100 ของยอดสินเชื่อสุทธิ

ในปี 2549 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมจากเดิมที่ให้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราที่กำหนดสำหรับแต่ละชั้นหนี้ โดยเพิ่มในส่วนของสินเชื่อด้วยคุณภาพให้พิจารณากันสำรองจากผลต่างของยอดหนี้คงค้างกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ หรือผลต่างของยอดหนี้คงค้างกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน ทั้งนี้ เงินสำรองที่ต้องกันทั้งสิ้นต้องไม่ต่ำกว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งตามชั้นหนี้

สำหรับปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อย ได้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกันตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว รวมทั้งได้ใช้หลักเกณฑ์การกันเงินสำรองแบบกลุ่มสินเชื่อ (Collective Approach) สำหรับเงินให้สินเชื่อรายย่อยที่จัดชั้นปกติและกล่าวถึงเป็นพิเศษ

ตารางแสดงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญชั้นต่ำที่ตั้งตามชั้นหนี้

รายการ	เกณฑ์การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญชั้นต่ำ
สินทรัพย์จัดชั้นปกติ	สำรองร้อยละ 1 ของยอดหนี้หลังหักมูลค่าหลักประกัน
สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	สำรองร้อยละ 2 ของยอดหนี้หลังหักมูลค่าหลักประกัน
สินเชื่อจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	สำรองร้อยละ 100 ของยอดหนี้หลังหักมูลค่าหลักประกัน
สินเชื่อจัดชั้นสงสัย	สำรองร้อยละ 100 ของยอดหนี้หลังหักมูลค่าหลักประกัน
สินเชื่อจัดชั้นสงสัยจะสูญหรือสูญ	สำรองร้อยละ 100 ของยอดหนี้หลังหักมูลค่าหลักประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารมีสัดส่วนเงินสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อด้อยคุณภาพ ในอัตรา ร้อยละ 109.6 เทียบกับสิ้นปี 2550 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 82.2 สำหรับค่าเผื่อนี้สูญขึ้นค่าตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ประมาณ 34.7 พันล้านบาท

3.4.1.2 นโยบายในการรับรู้รายได้ดอกเบี้ย

ธนาคารรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์ค้างรับค้างจ่าย โดยจะหยุดรับรู้รายได้ดอกเบี้ยเมื่อมีการค้างชำระเกินกว่า 3 เดือน พร้อมทั้งจะทำการบันทึกล้างรายได้ดอกเบี้ยในส่วนที่ได้มีการบันทึกไปแล้วออกจากบัญชี โดยจะรับรู้ตามเกณฑ์เงินสดเมื่อได้รับชำระ หากลูกหนี้ให้นำเงินมาชำระเงินต้นและดอกเบี้ย ธนาคารจะบันทึกรายได้ดอกเบี้ยที่หยุดรับรู้รายได้มาเป็นรายได้อีกครั้งตามเกณฑ์เงินสด

3.4.1.3 สินเชื่อด้อยคุณภาพ

ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้สินเชื่อด้อยคุณภาพ หมายถึง สินเชื่อที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย และสงสัยจะสูญ

สินเชื่อด้อยคุณภาพ จำแนกตามภาคธุรกิจตามรายงานของธนาคารแห่งประเทศไทย แสดงได้ดังนี้

	ณ 31 ธันวาคม 2551				ณ 31 ธันวาคม 2550			
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	ร้อยละของ		จำนวนเงิน	ร้อยละ	ร้อยละของ	
			สินเชื่อ	สินเชื่อรวม			สินเชื่อ	สินเชื่อรวม
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)							
การเกษตร และการป่าไม้...	938	2.1	16,410	5.7	1,458	1.9	17,197	8.5
การเหมืองแร่	137	0.3	10,398	1.3	104	0.1	1,442	7.2
การอุตสาหกรรม	16,524	36.4	330,664	5.0	41,423	55.8	270,761	15.3
การก่อสร้าง	3,596	7.9	25,622	14.0	4,292	5.8	25,702	16.7
การพาณิชย์	10,721	23.6	223,927	4.8	12,157	16.4	213,199	5.7
การธนาคารและธุรกิจการเงิน	590	1.3	66,138	0.9	1,601	2.2	56,690	2.8
ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	5,300	11.7	65,587	8.1	4,846	6.5	48,683	10.0
การสาธารณูปโภค	825	1.8	51,813	1.6	952	1.3	45,169	2.1
การบริการ	1,809	4.0	70,080	2.6	2,049	2.8	66,973	3.1
การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล	4,964	10.9	128,820	3.9	5,368	7.2	121,922	4.4
รวมสินเชื่อในประเทศ	45,404	100.0	989,459	4.6	74,250	100.0	867,738	8.6
สินเชื่อดังประเทศ	9,232				7,421			
รวม *	54,636				81,671			
หัก รายได้รอการตัดบัญชี	-				-			
รวมสินเชื่อดังสิน	54,636				81,671			

* หักรายได้รอการตัดบัญชีแล้ว

▪ การกระจุกตัวของสินเชื่อด้อยคุณภาพ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 สินเชื่อด้อยคุณภาพ 10 อันดับแรก มีสินเชื่อด้อยคุณภาพรวมจำนวน 7.6 พันล้านบาท หรือร้อยละ 14.0 ของสินเชื่อด้อยคุณภาพทั้งสิ้น และคิดเป็นร้อยละ 0.6 ของสินเชื่อ

3.4.1.4 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

▪ หลักการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาและความคืบหน้า

ธนาคารมีนโยบายที่จะเร่งการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาให้สัมฤทธิ์ผลตามแนวทางที่ได้รับจากธนาคารแห่งประเทศไทย งบประมาณให้สินเชื่อที่เข้าตามเกณฑ์ที่กำหนดจะถูกโอนไปยังหน่วยงานบริหารสินเชื่อพิเศษ

ธนาคารมีการกำหนดให้แนวทางในการปรับโครงสร้างหนี้อยู่บนพื้นฐานความเป็นจริงในสภาพเศรษฐกิจ ให้สอดคล้องกับแต่ละสภาพการณ์ของแต่ละผู้กู้ ซึ่งในบางกรณีอาจมีความซับซ้อนในการบริหารจัดการ ทางธนาคารได้คำนึงถึงความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจของบริษัทหรือของกลุ่มบริษัท ทั้งในด้านของความเป็นไปได้ทางธุรกิจและทางการเงิน เพื่อให้มั่นใจได้ถึงความสามารถและความเต็มใจในการชำระคืนของผู้กู้ ยิ่งไปกว่านั้น เพื่อให้ได้ข้อสรุปของการปรับโครงสร้างหนี้ ธนาคารได้พิจารณาทางเลือกแต่ละทางเลือกที่เป็นไปได้เพื่อให้ได้ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดสำหรับทุกฝ่าย

การปรับโครงสร้างหนี้ มีหลายลักษณะ ขึ้นกับการประเมินความสามารถในการฟื้นตัวของกิจการของลูกค้า โดยในบางกรณี หากมีการขยายเวลาการชำระหนี้ระยะหนึ่ง ลูกหนี้ก็สามารถดำเนินการชำระหนี้ต่อไปได้ หรือในบางกรณี อาจมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ย หรือมีการตั้งพักหรือลดดอกเบี้ยค้างจ่าย แต่ในกรณีที่ฐานะของลูกหนี้อ่อนแอมาก ธนาคารจะร่วมปรึกษากับลูกหนี้ เพื่อพิจารณาถึงแนวทางในการลดภาระหนี้ของกิจการ ซึ่งอาจหมายถึงการจำหน่ายทรัพย์สินบางอย่างของลูกค้า หรือการแสวงหาผู้ร่วมลงทุนใหม่ และธนาคารอาจต้องพิจารณาลดหนี้ หรือรับโอนสินทรัพย์ หรือแปลงหนี้เป็นทุน ควบคู่กับการกำหนดตารางการชำระหนี้ใหม่ สำหรับกรณีที่ลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือ ธนาคารจะดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิในทรัพย์สินของลูกค้าตามที่กฎหมายกำหนด

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารได้ทำการปรับโครงสร้างหนี้ไปแล้ว 63,158 ราย เป็นจำนวนเงินรวม 188.8 พันล้านบาท (ปี 2551 จำนวน 74.5 พันล้านบาท ปี 2550 จำนวน 50.2 พันล้านบาท และปี 2549 จำนวน 64.1 พันล้านบาท) สินเชื่อที่มีการปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จแล้ว แยกตามภาคธุรกิจในแต่ละปีสรุปได้ดังนี้

12 เดือนสิ้นสุด ณ 31 ธันวาคม

	2551		2550		2549	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)					
การเกษตร และการป่าไม้.....	1,722	2.3	1,737	3.5	2,333	3.7
การเหมืองแร่.....	276	0.4	296	0.6	402	0.6
การอุตสาหกรรม.....	36,455	48.9	14,882	29.6	20,964	32.7
การก่อสร้าง.....	1,867	2.5	3,328	6.6	3,036	4.7
การพาณิชย์.....	10,600	14.2	10,810	21.5	14,349	22.4

12 เดือนสิ้นสุด ณ 31 ธันวาคม

	2551		2550		2549	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)					
การธนาคารและธุรกิจการเงิน.....	362	0.5	553	1.1	686	1.1
ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์.....	5,000	6.7	3,317	6.6	7,595	11.9
การสาธารณสุขโลก.....	1,498	2.0	1,835	3.7	4,567	7.1
การบริการ	10,323	13.9	6,908	13.8	4,437	6.9
การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล.....	6,417	8.6	6,546	13.0	5,729	8.9
รวม.....	74,520	100.0	50,212	100.0	64,098	100.0

สำหรับสินเชื่อที่มีการปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จแล้ว แยกตามวิธีการปรับโครงสร้างหนี้ สรุปได้ดังนี้

12 เดือนสิ้นสุด ณ 31 ธันวาคม

	2551		2550		2549	
	ภาระหนี้ก่อน		ภาระหนี้ก่อน		ภาระหนี้ก่อน	
	จำนวน	ปรับ	จำนวน	ปรับ	จำนวน	ปรับ
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท)					
รับโอนสินทรัพย์.....	350	2,814	232	2,402	264	4,256
รับโอนส่วนได้เสียในส่วนของ						
เจ้าของของลูกหนี้.....	6	345	4	2	2	200
การปรับโครงสร้างหนี้						
หลายลักษณะ.....	19,585	71,361	20,800	47,808	21,915	56,942
รวม.....	19,941	74,520	21,036	50,212	22,181	64,098

▪ **การย้อนกลับของสินเชื่อด้วยคุณภาพ**

ปัญหาหลักประการหนึ่งซึ่งมีผลกระทบต่อธนาคารพาณิชย์ทั้งหลายในปัจจุบันได้แก่ ปัญหาของการย้อนกลับของสินเชื่อด้วยคุณภาพ ทั้งนี้เนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แต่ละรายจะต้องมีการประมาณการความสามารถในการชำระหนี้ โดยอิงจากสมมติฐานต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ ภาวะการประกอบการของธุรกิจ และภาวะของบริษัทแต่ละบริษัท ซึ่งในบางครั้ง ก็อาจคลาดเคลื่อนไป เป็นผลให้หนี้ที่ได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว กลับมาเป็นหนี้อีก

เพื่อเป็นการควบคุมปัญหาการย้อนกลับของสินเชื่อด้วยคุณภาพ ธนาคารได้มีการกำหนดมาตรการหลายอย่างในการดูแลสินเชื่อที่มีการปรับโครงสร้างอย่างใกล้ชิด เช่น การดูแลการตีราคาทรัพย์สินชำระหนี้ การดูแลติดตามความคืบหน้าในการขายสินทรัพย์เพื่อชำระหนี้อย่างใกล้ชิด การส่งหนังสือแจ้งกำหนดการชำระหนี้ก่อนวันครบกำหนดการปรับปรุงข้อมูลของลูกค้าเพื่อประเมินความสามารถในการชำระหนี้เป็นระยะๆ ตลอดจนการทบทวนและปรับปรุงเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ การพิจารณาความเพียงพอของเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจของลูกค้า เป็นต้น

▪ **ทรัพย์สินรอการขาย**

ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ บางกรณี ธนาคารจะมีการรับโอนสินทรัพย์เพื่อเป็นการชำระหนี้ ซึ่งธนาคารจะดำเนินการจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวต่อไป โดยผ่านการประมูล (Public Auction) หรือการขายแบบเฉพาะเจาะจง (Private Sale)

ทรัพย์สินรอการขาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551, 2550 และ 2549 ประกอบด้วย

	ณ 31 ธันวาคม		
	2551	2550	2549
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท)		
ยอด ณ ต้นงวด	41,393	43,555	45,420
เพิ่มขึ้น	3,385	2,632	5,230
ลดลง	(7,190)	(4,794)	(7,095)
ยอด ณ ปลายงวด	37,588	41,393	43,555
ค่าเผื่อการด้อยค่า	(7,968)	(7,607)	(7,277)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	29,620	33,786	36,278

▪ **การโอนสินทรัพย์ไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.)**

ในช่วงปี 2544 บสท. ได้ถูกจัดตั้งขึ้นโดยกระทรวงการคลังเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ โดยสามารถจัดซื้อ บริหาร ปรับปรุงโครงสร้าง และโอนสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ตามอำนาจที่ได้รับในการปรับโครงสร้างสินเชื่อ การบังคับจำนองหลักประกัน การจำหน่ายโอนทรัพย์สิน ภายใต้สัญญาที่ธนาคารได้ทำกับ บสท. ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2544 ธนาคารได้มีการโอนสินทรัพย์ที่ด้อยคุณภาพไปยัง บสท. ในราคาตามทรัพย์สินที่เป็นประกันหักด้วยสำรองที่ตั้งไว้แล้ว ตั้งแต่วันที่ธนาคารได้ทำสัญญา จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2551 มูลค่าหลังหักสำรองตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ได้โอนไปทั้งหมดมีจำนวน 25,484 ล้านบาท

ธนาคารได้รับชำระค่าโอนสินทรัพย์ดังกล่าว เป็นตัวสัญญาใช้เงินที่โอนเปลี่ยนมือไม่ได้ ที่อาวัลโดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ซึ่งจะครบกำหนดในปีที่ 10 นับจากวันที่ออกตัวสัญญาใช้เงิน ทั้งนี้ ธนาคารและ บสท. ได้ตกลงการรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ที่ได้โอนให้ บสท. โดยในกรณีที่มิได้ผลกำไร ให้จัดสรรกำไรส่วนแรกไม่เกินร้อยละ 20 ของราคาสินทรัพย์ที่โอน โดยแบ่งในสัดส่วนเท่ากันระหว่าง บสท. และธนาคาร สำหรับผลกำไรส่วนที่สอง ธนาคารจะได้รับไปโดยยอดเงินทั้งหมดที่ธนาคารได้รับต้องไม่เกินส่วนต่างระหว่างราคาตามบัญชีของธนาคารและราคาที่โอนให้ บสท. และกำไรส่วนที่เหลือเป็นของ บสท. ส่วนในกรณีที่มิได้ผลขาดทุน ธนาคารจะเป็นผู้รับผลขาดทุนในส่วนแรกไม่เกินร้อยละ 20 ของราคาสินทรัพย์ที่โอน และ บสท. และธนาคาร จะร่วมรับผลขาดทุนในส่วนที่สองไม่เกินร้อยละ 20 ของราคาสินทรัพย์ที่โอนในสัดส่วนเท่ากัน และผลขาดทุนที่เหลือ บสท. จะเป็นผู้รับไปทั้งหมด

ในเดือนมีนาคม 2550 ธนาคารได้รับแจ้งผลการจัดสรรกำไรขาดทุน ณ สิ้นปีที่ 5 จาก บสท. เป็นกำไรจำนวน 392.8 ล้านบาท โดยยังไม่มีชำระเงิน และต้องมีการจัดสรรกำไรขาดทุนทั้งสิ้นเมื่อครบปีที่ 10

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 บสท. ได้ไถ่ถอนตัวสัญญาใช้เงินที่โอนเปลี่ยนมือไม่ได้ ก่อนกำหนดจำนวน 1,278 ล้านบาท และ 1,141 ล้านบาท ตามลำดับ

▪ การโอนสินทรัพย์ไปยังบริษัท บริหารสินทรัพย์ทวิ จำกัด

ธนาคารได้จัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ทวิ จำกัด (บริษัท) ขึ้นเป็นบริษัทย่อย ซึ่งธนาคารถือหุ้นร้อยละ 100 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้วทั้งหมด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพจากธนาคารไปบริหารต่อไป เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2547 ธนาคารได้มีการโอนเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายที่ได้รับจากการปรับโครงสร้างหนี้บางส่วนให้แก่ บริษัทบริหารสินทรัพย์ทวิจำกัด ตามราคาปิดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2547 จำนวน 3,323.0 ล้านบาท ธนาคารบันทึกเงินสดรับจากการโอนเงินลงทุนดังกล่าวเป็นหนี้สินอื่น และบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวเป็นหลักทรัพย์ที่โอนให้บริษัทย่อยภายใต้หลักทรัพย์เพื่อขาย ตามแนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการโอนและการรับโอนสินทรัพย์ทางการเงิน ในปี 2549 บริษัทย่อยได้จำหน่ายหลักทรัพย์ดังกล่าวบางส่วน และรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุน จำนวน 1,334.7 ล้านบาท ธนาคารบันทึกรายการดังกล่าวโดยลดหนี้สินอื่น จำนวน 1,732.0 ล้านบาท และรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนจำนวน 1,340.9 ล้านบาท

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารได้ขายทรัพย์สินรอการขายให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ทวิ จำกัด จำนวน 638.1 ล้านบาท ในราคา 443.9 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่ายุติธรรม ทั้งนี้ ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขายไว้แล้วก่อนหน้านี้ จำนวน 194.2 ล้านบาท ดังนั้น รายการขายดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดกำไรหรือขาดทุนแก่ธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ไม่มีรายการดังกล่าว

3.4.2 เงินลงทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 17.3 ของสินทรัพย์รวม โดยหลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจมีสัดส่วนสูงสุดที่ ร้อยละ 73.7 รองลงมาคือ ตราสารหนี้ต่างประเทศ ร้อยละ 11.6

หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ถือเป็นส่วนหนึ่งของเงินสำรองสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคาร และสามารถใช้เป็นหลักประกันในการขอกู้เงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยเช่นเดียวกับความผูกพันอื่น ๆ กับองค์กรของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหลักทรัพย์ซึ่งขายภายใต้สัญญาซื้อคืน

ธนาคารมีการลงทุนในตราสารทุนรวม 31.0 พันล้านบาท เป็นการลงทุนในตราสารทุนทั่วไปในประเทศ จำนวน 16.1 พันล้านบาท ลงทุนในตราสารทุนต่างประเทศจำนวน 7.9 พันล้านบาท ลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม จำนวน 6.0 พันล้านบาท และมีการลงทุนจากการปรับ โครงสร้างหนี้ จำนวน 0.9 พันล้านบาท รายละเอียดดังนี้

	ณ 31 ธันวาคม					
	2551		2550		2549	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
	(แสดงเป็นหน่วยล้านบาท ยกเว้น ร้อยละ)					
ตราสารหนี้:						
หลักทรัพย์รัฐบาล และ รัฐวิสาหกิจ.....	211,029	73.7	259,787	82.1	247,217	83.8
ตราสารหนี้ภาคเอกชน.....	11,152	3.9	9,674	3.1	9,929	3.3
ตราสารหนี้ต่างประเทศ.....	33,317	11.6	9,078	2.9	4,122	1.4
รวมตราสารหนี้.....	255,498	89.2	278,539	88.1	261,268	88.5
ตราสารทุน:						
ตราสารทุนภายในประเทศ.....	16,134	5.6	22,722	7.2	19,983	6.7
ตราสารทุนต่างประเทศ.....	7,934	2.8	6,202	2.0	3,714	1.3
ตราสารทุนที่ได้รับจากการปรับ						
โครงสร้างหนี้.....	924	0.3	2,932	0.9	4,005	1.4
อื่น ๆ.....	5,968	2.1	5,946	1.9	5,910	2.5
รวมตราสารทุน.....	30,960	10.8	37,802	11.9	33,612	11.9
รวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์.....	286,458	100.0	316,341	100.0	294,880	100.0

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากเงินลงทุนของธนาคารในปี 2551 คิดเป็นร้อยละ 14.1 ของรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลรวม และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารมีส่วนเกินทุนสุทธิจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนจำนวน 5.7 พันล้านบาท ซึ่งยังมิได้มีการรับรู้เป็นรายได้

ธนาคารได้มีการทำธุรกรรมซื้อขายตราสารทุนในขนาดที่มีนัยสำคัญ (รายละเอียดดูได้จาก ส่วนที่ 2 หัวข้อที่ 12. สถานะการเงินและผลการดำเนินงาน เรื่องเงินลงทุนในหลักทรัพย์) และธนาคารมีการซื้อขายตราสารหนี้อื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมวานิชชนกกิจ

4. การวิจัยและพัฒนา

- ไม่มี -

5. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

5.1 ทรัพย์สินหลักที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

ธนาคารมีทรัพย์สินประเภท ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ดังนี้

- สำนักงานใหญ่ของธนาคาร ตั้งอยู่เลขที่ 333 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร บนที่ดินซึ่งมีเนื้อที่ 8 ไร่ 66.8 ตารางวา เป็นอาคารสูง 32 ชั้น ซึ่งธนาคารเป็นเจ้าของที่ดินและอาคาร
- สำนักงานถนนพระราม 3 ตั้งอยู่เลขที่ 2222 ถนนพระราม 3 แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร บนที่ดินซึ่งมีเนื้อที่ 29 ไร่ 171.3 ตารางวา เป็นอาคารสูง 10 ชั้น ซึ่งธนาคารเป็นเจ้าของที่ดินและอาคาร
- ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีจำนวน 30,617.0 ล้านบาท เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	ธันวาคม 51	ธันวาคม 50	ธันวาคม 49
ที่ดิน	16,514.1	15,862.4	15,893.0
อาคาร	8,328.5	9,294.1	10,376.3
อุปกรณ์	4,495.0	4,577.9	4,694.2
อื่น ๆ	1,279.4	285.4	157.2
รวม	30,617.0	30,019.8	31,120.7

5.2 สินเชื่อ (รายละเอียดตามที่ปรากฏในหัวข้อ 3.4.1)

5.3 นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

ธนาคารมีนโยบายการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์และธุรกิจที่สนับสนุนการให้บริการของธนาคาร โดยธุรกิจนั้นต้องมีแนวโน้มการประกอบกิจการที่ดีและมีความเสี่ยงที่ยอมรับได้ นอกจากนี้ ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้บางกรณี ธนาคารจะพิจารณาอนุมัติให้ธุรกิจนั้นแปลงหนี้เป็นทุนเพื่อเป็นการแก้ไขหนี้มีปัญหา ทั้งนี้ การลงทุนของธนาคารจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ของทางการ ซึ่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ มาตรา 12 (5) กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ลงทุนในบริษัทจำกัดได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วของบริษัท หากเกินกว่านี้ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย

ในเรื่องการถือหุ้นในกิจการอื่นนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้พิจารณาว่า เพื่อเป็นการเสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงให้กับระบบสถาบันการเงินโดยรวม และรักษาความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงินต่อสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ต้องมีมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงจากการที่สถาบันการเงินมีการลงทุนในธุรกิจอื่น อันเนื่องจากการที่ไม่มีการควบคุมดูแลอย่างเพียงพอ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ออกหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม เพื่อควบคุมให้สถาบันการเงินมีการลงทุนเฉพาะในบริษัทที่ประกอบธุรกิจการเงินและธุรกิจสนับสนุน และให้ธนาคารถือหุ้นได้ โดยสำหรับบริษัทที่อยู่ในกลุ่ม ต้องถือในสัดส่วนตั้งแต่ร้อยละ 50 และมีอำนาจในการควบคุม และธนาคารแห่งประเทศไทยจะทำการกำกับบริษัทที่อยู่ในกลุ่ม ทั้งในเรื่องของการดำรงเงินกองทุนของกลุ่ม และการควบคุมการให้

สินเชื่อ การลงทุนและการก่อภาระผูกพัน ในภาพรวมของกลุ่ม แต่หากธนาคารมีการลงทุนในธุรกิจการเงินโดยไม่นับรวมในกลุ่ม ธนาคารต้องถูกหักเงินกองทุนตามจำนวนเงินลงทุน ซึ่งเป็นการเพิ่มต้นทุนในการถือหุ้น อย่างไรก็ตาม การกำกับแบบรวมกลุ่มดังกล่าว เป็นการเปิดโอกาสให้ธนาคารเพิ่มขอบเขตของบริการทางการเงินที่จะให้กับลูกค้า โดยการสร้างกลุ่มธุรกิจการเงิน แต่ทั้งนี้ ธนาคารต้องมีหน้าที่ในด้านการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ และต้องมีมาตรการในการควบคุมและบริหารความเสี่ยงของกลุ่ม

ในการนี้ ธนาคารได้มีหนังสือขออนุญาตจัดตั้งกลุ่มธุรกิจการเงิน และธนาคารแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2549 อนุญาตให้ธนาคารจัดตั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ประกอบด้วย บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมบัวหลวง จำกัด บริษัทหลักทรัพย์บัวหลวง จำกัด (มหาชน) บริษัทบริหารสินทรัพย์ทิว จำกัด บางกอกแบงก์เบอร์ฮาด บริษัท BBL Nominees (Tempatan) Sdn. Bhd. และ บริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด

สำหรับการรับโอนหุ้นจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ นั้น แม้ว่าการรับโอนหุ้นจะส่งผลให้ธนาคารมีการลงทุนในบริษัทนั้นเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น ธนาคารไม่ต้องขออนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย สามารถใช้ได้ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2548 (ชปท.สนส.(31)ว. 219/2545 ลงวันที่ 28 มกราคม 2545)

ธนาคารได้ปรับเปลี่ยนนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม จากวิธีราคาทุน (Cost Method) มาเป็นวิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) ตั้งแต่วุดครั้งปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2543 ตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและเงินลงทุนในบริษัทย่อย มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 45 เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม และตามหนังสือของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ชปท.สนส.(21)ว.1593/2543 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2543 เรื่อง การบันทึกรายการเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

ธนาคารได้ใช้วิธีราคาทุนในการบันทึกเงินลงทุนในบริษัทที่ธนาคารถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไปที่ธนาคารได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เนื่องจากธนาคารมีความตั้งใจถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวเป็นการชั่วคราว

5.4 นโยบายการบริหารงานในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

โดยปกติ ธนาคารมีการแต่งตั้งผู้บริหารเป็นกรรมการของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม เพื่อติดตามการบริหารงาน ฐานะการเงิน และการดำเนินงานของบริษัทเหล่านั้น ทั้งนี้ คณะกรรมการของบริษัทเป็นผู้พิจารณาการดำเนินการที่อาจกระทบต่อบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ที่ธนาคารได้รับมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เนื่องจากธนาคารมีความตั้งใจถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวเป็นการชั่วคราว จึงไม่ได้แต่งตั้งผู้บริหารของธนาคารเข้าเป็นกรรมการของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม เว้นแต่บางบริษัทที่เชิญผู้บริหารของธนาคารเข้าร่วมเป็นกรรมการของบริษัทด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทที่ธนาคารถือหุ้นในสัดส่วนที่นับได้เป็นบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้แก่ บริษัท ไทยพีริซัน แมนูแฟคเจอร์ จำกัด บริษัท ไตรอเกิลส์ จำกัด บริษัท ยูเอ็มซี เม็ททอล จำกัด บริษัท ซีบีเอ็นพี (ประเทศไทย) จำกัด และ บริษัท สามมิตร มอเตอร์ส แมนูแฟคเจอร์ จำกัด

6. โครงการดำเนินงานในอนาคต

6.1 การบริหารความเสี่ยง

ธนาคารได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างยิ่ง จึงได้กำหนดให้มีหน่วยงานโดยตรงในการพัฒนาวิธีการเพื่อสนับสนุนให้การบริหารความเสี่ยงทั้งด้านกลยุทธ์ ด้านสภาพคล่อง ด้านตลาด ด้านสินเชื่อ และด้านปฏิบัติการมีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงิน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังได้มีการประเมินผลเป็นระยะ เพื่อทบทวนและพัฒนาให้ธนาคารมีระบบบริหารจัดการที่พัฒนาดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

6.2 การพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถพื้นฐาน

ด้านข้อมูล เนื่องจากข้อมูลเป็นปัจจัยพื้นฐานประการหนึ่งเพื่อบ่งบอกถึงสถานะของธุรกิจ ดังนั้นธนาคารจึงมีแนวทางที่ต้องให้มีการพัฒนาและเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีข้อมูลสำคัญที่เป็นปัจจุบันเพียงพอต่อการใช้อำนวยเพื่อบริหาร ความสัมพันธ์กับลูกค้า และสร้างสรรค์มูลค่าเพิ่มให้กับลูกค้าอย่างมีคุณภาพตลอดจนขยายธุรกิจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธนาคารจะพัฒนาและเชื่อมโยงข้อมูลทางการเงินและข้อมูลปฏิบัติการให้เกิดประโยชน์ต่อการสนับสนุนผู้บริหารในการมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเพื่อวินิจฉัยสั่งการ

ด้านระบบงาน ธนาคารมีแนวทางในการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานอยู่เสมอและกำหนดให้มีการขยายขอบเขตระบบการจัดการบริหารข้อมูลแบบอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติที่ศูนย์ปฏิบัติการต่างๆ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการปฏิบัติงานและการค้นหาเอกสารอ้างอิง

6.3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ

ธนาคารมีแนวทางปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์และเสนอบริการใหม่ ๆ เพิ่มเติม ให้สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าธุรกิจและลูกค้าบุคคลเป้าหมาย ตลอดจนเสนอการให้บริการผ่านช่องทางบริการรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ลูกค้าทุกกลุ่มได้รับความสะดวกในการทำธุรกรรมการเงินกับธนาคาร ตลอดจนคำนึงถึงให้มีการปรับปรุงคุณภาพบริการด้วย

6.4 การดำเนินการภายใต้การกำกับแบบรวมกลุ่ม (Consolidated Supervision)

ธนาคารได้รับการอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ให้จัดตั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 โดยกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารประกอบด้วย ธนาคารและบริษัทต่าง ๆ อีก 7 บริษัท ซึ่งในอนาคตธนาคารมีแนวทางประสานกับบริษัทในกลุ่มในเรื่องนโยบายการบริหารกิจการ และการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งแนวทางการดำเนินธุรกิจ การขยายธุรกิจ และการพึงพาระบบปฏิบัติการบริหารการขยายร่วมกัน

7. ข้อพิพาททางกฎหมาย

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2551 ธนาคารมีคดีข้อพิพาทซึ่งยังไม่สิ้นสุดและอาจมีผลกระทบด้านลบต่อสินทรัพย์ของธนาคารที่มีจำนวนทุนทรัพย์สูงกว่าร้อยละ 5 ของส่วนผู้ถือหุ้นสุทธิตามงบการเงิน ณ วันสิ้นปีบัญชี 2551 ดังนี้

1. ชื่อคู่ความ บริษัท คลอสเตอร์เบียร์ (ประเทศไทย) จำกัด

บริษัท คลอสเตอร์เบียร์ (ประเทศไทย) จำกัด (เป็นจำเลยในคดีแพ่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญา) ได้ยื่นฟ้องแย้งธนาคารและโจทก์ร่วมคนอื่นต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง กล่าวหาว่า ธนาคารได้ดำเนินการร้องต่อศาลขอให้ฟื้นฟูกิจการของบริษัท ไทยอมฤต บรีวเวอรี จำกัด ในฐานะเจ้าหนี้เสียงข้างมากลงมติตั้งบริษัท ไพรัส วอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ คอปอเรท รีสตรัคเจอร์ริง จำกัด เป็นผู้ทำแผน และได้ร่วมกันสมคบไม่ให้โจทก์เป็นตัวแทนจำหน่ายเบียร์คลอสเตอร์แต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย ทำให้เสียหายทุนทรัพย์ 10,880.8 ล้านบาท ต่อมาเมื่อศาลได้สืบพยานโจทก์และจำเลยเสร็จแล้ว ได้มีคำพิพากษายกฟ้อง เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2549 โดยห้ามบริษัท คลอสเตอร์เบียร์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้ชื่อและเครื่องหมายการค้า “คลอสเตอร์” ต่อไป รวมถึงให้ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนธนาคารและโจทก์ร่วมคนอื่นด้วย

บริษัท คลอสเตอร์เบียร์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลฎีกา (การยื่นอุทธรณ์คดีของศาลทรัพย์สินฯ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา) และธนาคารได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์แล้ว ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ความเห็นของฝ่ายจัดการ เนื่องจากธนาคารมิได้กระทำละเมิดตามฟ้องแย้ง แต่ใช้สิทธิตามกฎหมายในการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของบริษัท ไทยอมฤต บรีวเวอรี จำกัดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย คำพิพากษาของศาลทรัพย์สินฯ จึงชอบด้วยเหตุผล ดังนั้น โอกาสที่ธนาคารจะแพ้คดี จึงมีน้อยมาก

2. **ข้อมูลความ กลุ่มบริษัท เอ็ฟพีเชียน จำกัด** ประกอบด้วย บริษัท เอ็ฟพีเชียน จำกัด, นายพิบูลย์ เลิศวงศ์กรกิจ บริษัท แอ็ดวานซ์ทีดิน จำกัด, บริษัท ฟูล-ฟิล จำกัด, บริษัท เฉียง-เซียะ ภัตตาคาร (1994) จำกัด, ห้างหุ้นส่วนจำกัด หอพักเมย์แฟร์ และ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยามอากเนย์ก่อสร้าง เป็นโจทก์ยื่นฟ้องธนาคารรวม 7 คดี ดังนี้

- **บริษัท เอ็ฟพีเชียน จำกัด** เป็นโจทก์ฟ้องธนาคารต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นคดีหมายเลขคำที่ 9885/2549 ขอให้พิพากษา ละเอียด เรียกเอาทรัพย์สิน เรียกค่าเสียหาย จำนวนทุนทรัพย์ 231,892.8 ล้านบาท เมื่อสืบพยาน โจทก์จำเลยเสร็จแล้ว ศาลมีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 โจทก์ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ธนาคารยื่นแก้อุทธรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

- **นายพิบูลย์ เลิศวงศ์กรกิจ** เป็นโจทก์ฟ้องธนาคารต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นคดีหมายเลขคำที่ 9884/2549 ขอให้พิพากษา ละเอียด เรียกเอาทรัพย์สิน เรียกค่าเสียหาย จำนวนทุนทรัพย์ 128,534.0 ล้านบาท เมื่อสืบพยาน โจทก์จำเลยเสร็จแล้ว ศาลมีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2551 โจทก์ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ธนาคารยื่นแก้อุทธรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

- **บริษัท แอ็ดวานซ์ทีดิน จำกัด** เป็นโจทก์ฟ้องธนาคารต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นคดีหมายเลขคำที่ 9882/2549 ขอให้พิพากษา ละเอียด เรียกเอาทรัพย์สิน เรียกค่าเสียหาย จำนวนทุนทรัพย์ 116,760.7 ล้านบาท เมื่อสืบพยาน โจทก์จำเลยเสร็จแล้ว ศาลมีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2551 โจทก์ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ธนาคารยื่นแก้อุทธรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

- **บริษัท ฟูล-ฟิล จำกัด** เป็นโจทก์ฟ้องธนาคารต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นคดีหมายเลขคำที่ 3828/2551 ใน ขอให้ พิพากษา เรียกทรัพย์สิน ละเอียด จำนวนทุนทรัพย์ 96,048.6 ล้านบาท ศาลสอบข้อเท็จจริง ซึ่งเมื่อตรวจสอบแล้วจึงมีคำสั่งสืบพยานโจทก์-จำเลย และพิพากษายกฟ้อง โจทก์เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2551 โจทก์ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ธนาคารยื่นแก้อุทธรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

- **บริษัท เฉียง-เซียะ ภัตตาคาร (1994) จำกัด** เป็นโจทก์ยื่นฟ้องธนาคารต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นคดีหมายเลข คำที่ 3829/2551 ในขอให้ พิพากษา ละเอียด เรียกทรัพย์สิน ทุนทรัพย์ 116,742.7 ล้านบาท ศาลสอบข้อเท็จจริง ซึ่งเมื่อ ตรวจสอบแล้วจึงมีคำสั่งสืบพยานโจทก์-จำเลย และพิพากษายกฟ้องโจทก์เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2551 โจทก์ ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ธนาคารยื่นแก้อุทธรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

- **ห้างหุ้นส่วนจำกัด หอพักเมย์แฟร์** เป็นโจทก์ยื่นฟ้องธนาคารต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นคดีหมายเลขคำที่ 3827/2551 ในขอให้ พิพากษา เรียกทรัพย์สิน ละเอียด เรียกค่าเสียหาย ทุนทรัพย์ 118,218.2 ล้านบาท ศาลสอบ ข้อเท็จจริง ซึ่งเมื่อตรวจสอบแล้วจึงมีคำสั่งสืบพยานโจทก์-จำเลย และพิพากษายกฟ้องโจทก์เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2551 โจทก์ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ธนาคารยื่นแก้อุทธรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

- **ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยามอากเนย์ก่อสร้าง** เป็นโจทก์ยื่นฟ้องธนาคารต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นคดี หมายเลขคำที่ 3826/2551 ในขอให้ พิพากษา เรียกทรัพย์สิน ละเอียด เรียกค่าเสียหาย ทุนทรัพย์ 145,938.0 ล้านบาท ศาลสอบข้อเท็จจริง ซึ่งเมื่อตรวจสอบแล้วจึงมีคำสั่งสืบพยานโจทก์-จำเลย และพิพากษายกฟ้องโจทก์เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2551 โจทก์ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ธนาคารยื่นแก้อุทธรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

ทั้งนี้ ลูกหนี้กลุ่มนี้ได้ถูกรับโอนเป็นคดีแพ่งก่อนหน้า เพื่อเรียกหนี้คืนมาก่อนแล้ว รวม 3 คดี กล่าวคือ

- คดีของศาลแพ่ง หมายเลขคำที่ ร.3031/2544 ระหว่างธนาคาร (โจทก์) กับบริษัท เอ็ฟพีเชียน จำกัดกับพวก (จำเลย) ขอให้ คู่เงิน จำนอง จำนวนทุนทรัพย์ 14.1 ล้านบาท ศาลชั้นต้นได้พิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ให้กับธนาคาร เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ร.6251/2545 จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ต่อมา จำเลยได้ยื่นฎีกา ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

- คดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ หมายเลขคำที่ 7863/2543 ระหว่างธนาคาร(โจทก์) กับนายพิบูลย์ เลิศวงศ์กรกิจ (จำเลย) ขอให้เบิกเงินเกินบัญชี จำนวนทุนทรัพย์ 4.9 ล้านบาท ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ให้กับธนาคาร เป็นคดีหมายเลขแดงที่ 791/2544 โดยคดีถึงที่สุดแล้ว

- คดีของศาลแพ่งธนบุรี หมายเลขคำที่ 5790/2543 ระหว่างธนาคารกรุงเทพ (โจทก์) กับบริษัท แอ็ดวันซ์ ที่ดิน จำกัดกับพวก (จำเลย) ขอให้ คู่ยืม ค่าประกัน จำนวนทุนทรัพย์ 1.5 ล้านบาท ศาลชั้นต้นได้พิพากษาให้จำเลยกับพวกชำระหนี้ให้กับธนาคาร เป็นคดีหมายเลขแดงที่ 4823/2545 จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ต่อมาจำเลยได้ยื่นฎีกา ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ความเห็นของฝ่ายจัดการ ทั้งเจ็ดคดีที่กลุ่มบริษัท เอ็ฟพีเชียน จำกัด ยื่นฟ้องธนาคารนั้น เนื่องจากธนาคารมิได้ ปฏิบัติผิดสัญญาจึงไม่เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหายจริงตามฟ้อง ดังนั้น โอกาสที่ธนาคารจะแพ้คดี จึงมีน้อยมาก

3. ชื่อคู่ความ บริษัท ไทยแมล่อน โปลิเอสเตอร์ จำกัด (มหาชน)

เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2550 บริษัท ไทยแมล่อน โปลิเอสเตอร์ จำกัด (มหาชน) ได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย เป็นจำเลยที่ 1 นายสมเจตน์ หมู่ศิริเลิศ เป็นจำเลยที่ 2 ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นจำเลยที่ 3 ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เป็นจำเลยที่ 4 และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นจำเลยที่ 5 ต่อศาลแพ่ง ในคดีความแพ่ง ขอให้หรือฐานความผิด เพิกถอน ละเมิด เรียกค่าเสียหายทุนทรัพย์ 24,500 ล้านบาท เป็นคดีหมายเลขดำที่ 1215/2550 โดยขอให้ศาลเพิกถอนการทำสัญญาโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพระหว่างธนาคารกับบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ตลอดจนการโอนสิทธิจำนองที่ธนาคารโอนไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย และเพิกถอนการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินจำนวน 3 แปลง ที่โอนไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ซึ่งศาลได้นัดสืบพยานโจทก์จำเลยในเดือน มีนาคม 2551 และพิพากษายกฟ้องโจทก์เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2551 โจทก์ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ธนาคารยื่นแก้อุทธรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

ความเห็นของฝ่ายจัดการ เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย แล้ว เห็นว่าได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามกฎหมาย และไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้รับความเสียหายตามที่กล่าวอ้างมาในฟ้อง ดังนั้น โอกาสที่ธนาคารจะแพ้คดี จึงมีน้อยมาก

4. ข้อคู่ความ บริษัท อุตสาหกรรมเหล็กกล้าไทย จำกัด (มหาชน)

บริษัท อุตสาหกรรมเหล็กกล้าไทย จำกัด (มหาชน) ได้เป็น โจทก์ยื่นฟ้องธนาคารต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นคดีหมายเลขคำที่ 9412/2550 ขอให้ ผิดสัญญาและเรียกค่าเสียหาย สรุปคำฟ้องได้ว่า โจทก์มีความประสงค์ประกอบกิจการ โรงงานผลิตเหล็กครบวงจร จึงติดต่อขอสินเชื่อกับจำเลย เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2539 จำเลย และสถาบันการเงินรวม 9 แห่ง ตกลงร่วมกันให้สินเชื่อหลายประเภทจำนวน 35,000 ล้านบาท โดยจำเลยและสถาบันการเงินดังกล่าวจะได้รับประโยชน์จากดอกเบี้ยสินเชื่อและค่าธรรมเนียมจากการจัดหาและให้สินเชื่อ

โจทก์ได้ชำระค่าธรรมเนียมให้แก่จำเลยและสถาบันการเงินต่าง ๆ แต่จำเลยและผู้ให้กู้ร่วมไม่ดำเนินการตามสัญญาให้สินเชื่อ โดยไม่ให้โจทก์ใช้สินเชื่อและไม่จัดทำสัญญาหลักประกันต่าง ๆ เป็นเหตุให้โจทก์ถูกระงับสินเชื่อจากผู้ให้กู้ร่วม โจทก์จึงขาดสภาพคล่องและจำเป็นต้องชะลอโครงการ โจทก์ได้มีหนังสือขอคืนค่าธรรมเนียมเงินกู้ทั้งหมดจำนวน 150.8 ล้านบาท

เมื่อเดือนกันยายน 2539 จำเลยได้อนุมัติให้โจทก์ใช้วงเงินสินเชื่อชั่วคราว (Bridging Loan) เป็นวงเงินเบิกเงินเกินบัญชีจำนวน 25 ล้านบาท และเงินกู้จำนวน 58.5 ล้านบาท แต่ไม่เพียงพอกับการก่อสร้างโรงเหล็ก ทำให้กิจการของโจทก์ประสบภาวะขาดทุน โจทก์จึงต้องทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับจำเลยเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2543 โดยในการปรับโครงสร้างหนี้ดังกล่าว จำเลยจะร่วมกับสถาบันการเงินอีกแห่งให้สินเชื่อเพิ่มอีก 1,030 ล้านบาท เป็นส่วนวงเงินของจำเลย 615 ล้านบาท โจทก์ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขบังคับก่อนที่ระบุในสัญญาแล้ว แต่จำเลยและผู้ให้กู้ร่วมไม่ดำเนินการตามสัญญาสินเชื่อ

เมื่อจำเลยไม่ยอมปล่อยสินเชื่อและไม่ยอมคืนค่าธรรมเนียม ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 85,096.8 ล้านบาท

ทนายความได้ยื่นคำให้การแก้คดีต่อศาลเมื่อ วันที่ 19 มีนาคม 2551 ศาลนัดฟังคำพิพากษาเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2552 แต่ทางโจทก์ได้ยื่นคำร้องต่อศาลขอเลื่อนการอ่านคำพิพากษา ซึ่งทนายความของธนาคารไม่ได้คัดค้านศาลจึงมีคำสั่งอนุญาตให้เลื่อนไปนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 18 เมษายน 2552

อนึ่ง ข้อเท็จจริงที่โจทก์นำมาเป็นข้ออ้างในการฟ้องคดีนี้ โจทก์เคยยกขึ้นอ้างเป็นคำฟ้องแย้งในคดีที่ธนาคารยื่นฟ้องเรียกหนี้คืนจากโจทก์ (คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล) แต่ปรากฏว่าศาลมีคำสั่งไม่รับฟ้องแย้ง โจทก์จึงนำมาฟ้องธนาคารเป็นคดีนี้

ความเห็นของฝ่ายจัดการ เนื่องจากธนาคารมิได้เป็นฝ่ายผิดสัญญาหรือทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายตามฟ้อง แต่กลับปรากฏว่าโจทก์เองเป็นฝ่ายไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาสินเชื่อที่ทำไว้กับธนาคารและเป็นฝ่ายเลิกโครงการและบอกเลิกสัญญาไปเอง ดังนั้น โอกาสที่ธนาคารจะแพ้คดี จึงมีน้อยมาก

8. โครงสร้างเงินทุน

8.1 หลักทรัพย์ของธนาคาร ณ 31 ธันวาคม 2551

ธนาคารมีทุนจดทะเบียนจำนวน 40,000,000,000 บาท แบ่งเป็น

- หุ้นสามัญ 39,983,450,000 บาท จำนวน 3,998,345,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท
- หุ้นบุริมสิทธิประเภท ก. 6,550,000 บาท จำนวน 655,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท
- หุ้นบุริมสิทธิประเภท ข. 10,000,000 บาท จำนวน 1,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท

ทุนที่เรียกชำระแล้ว จำนวน 19,088,428,940 บาท โดยเป็นหุ้นสามัญ จำนวน 1,908,842,894 หุ้น

8.1.1 ในส่วนของหุ้นบุริมสิทธิของธนาคาร มีรายละเอียด ดังนี้

- **หุ้นบุริมสิทธิประเภท ก.** จำนวน 655,000 หุ้น ที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติจัดสรรเพื่อเสนอขายให้กับผู้ลงทุนในต่างประเทศ และ/หรือ ในประเทศ ซึ่งอาจจะเสนอขายพร้อมกับหุ้นกู้ด้อยสิทธิ
- **หุ้นบุริมสิทธิประเภท ข.** จำนวน 1,000,000 หุ้น ที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติจัดสรรเพื่อเสนอขายให้กับผู้ลงทุนในต่างประเทศ และ/หรือ ในประเทศ ซึ่งอาจจะเสนอขายพร้อมกับหุ้นกู้ด้อยสิทธิ และ/หรือ หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ และ/หรือ หุ้นกู้ด้อยสิทธิชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ และ/หรือ หุ้นกู้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้
- ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิทั้ง 2 ประเภทมีสิทธิและเงื่อนไขแตกต่างจากผู้ถือหุ้นสามัญดังนี้
  - ในกรณีที่มีการเลิกกิจการ ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะได้รับส่วนแบ่งจากเงินหรือทรัพย์สินใด ๆ ที่คงเหลือจากการชำระหนี้หรือการกันเพื่อชำระหนี้ทั้งหมดของธนาคารให้แก่เจ้าหนี้ของธนาคารแล้ว ในลำดับก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ
  - ธนาคารจะต้องจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิเต็มตามจำนวนที่กำหนดก่อน ธนาคารจึงจะจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญได้

8.1.2 ในส่วนของหุ้นสามัญที่ยังไม่ได้เรียกชำระจำนวน 2,089,502,106 หุ้น มีการจัดสรรดังนี้

- หุ้นสามัญจำนวน 50,000,000 หุ้น จัดสรรเพื่อรองรับการใช้สิทธิแปลงสภาพของหุ้นกู้ด้อยสิทธิชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ ซึ่งธนาคารได้ออกและเสนอขายเมื่อปี 2542 โดยเป็นส่วนหนึ่งของหลักทรัพย์ทุนทวี (CAPS)
- หุ้นสามัญจำนวน 500,000,000 หุ้น จัดสรรเพื่อรองรับการใช้สิทธิแปลงสภาพของหุ้นกู้ด้อยสิทธิชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ และ/หรือ หุ้นกู้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ ซึ่งธนาคารอาจจะออก และเสนอขายต่อไปในอนาคต
- หุ้นสามัญจำนวน 200,000,000 หุ้น จัดสรรเพื่อรองรับการใช้สิทธิของผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ ซึ่งธนาคารอาจจะออกและเสนอขายต่อไปในอนาคต
- หุ้นสามัญจำนวน 1,339,502,106 หุ้น จัดสรรเพื่อเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป ซึ่งรวมถึงการจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญเดิม ตลอดจนเจ้าของผู้รับผลประโยชน์ในหุ้นสามัญซึ่งถือโดยผู้รับฝากหลักทรัพย์หรือโดยวิธีการอื่นที่คล้ายคลึงกัน โดยธนาคารสามารถออกและเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนดังกล่าวในต่างประเทศ และ/หรือ ในประเทศทั้งหมดในคราวเดียวกัน หรือธนาคารจะทยอยออกและเสนอขายหุ้นสามัญเป็นคราว ๆ ไปได้

ข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์ประเภทอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

ประเภทของหุ้นกู้	อัตราดอกเบี้ย	วันครบกำหนดไถ่ถอน	จำนวนเงินคงเหลือ	Credit Rating (Moody's/S&P's)
1. หุ้นกู้ด้อยสิทธิ ครบกำหนดไถ่ถอน ปี 2572	9.025%	15 มีนาคม 2572	449.825 ล้าน US\$	Baa1/ BBB

8.2 การเปิดเผยข้อมูลโครงสร้างเงินทุนและผู้ถือหุ้นรายใหญ่

ข้อมูลเกี่ยวกับใบแสดงสิทธิในผลตอบแทนที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิง (NVDR)

(1) จำนวนหุ้นที่เป็นหลักทรัพย์อ้างอิงในการออกใบแสดงสิทธิในผลตอบแทนที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิง (NVDR)

ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2551 บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ออก NVDR ที่มีหุ้นของธนาคารเป็นหลักทรัพย์อ้างอิงจำนวน 416,571,712 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 21.82 ของทุนที่เรียกชำระแล้วของธนาคาร

(2) ผลกระทบต่อการลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้น อันเนื่องมาจากการที่ผู้ออก NVDR ไม่ใช้สิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น

เนื่องจากประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กจ.35/2543 กำหนดห้ามมิให้บริษัทผู้ออก NVDR ใช้สิทธิออกเสียงในฐานะผู้ถือหุ้น ยกเว้นในกรณีที่เป็นการออกเสียงเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการเพิกถอนหลักทรัพย์อ้างอิงจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จึงอาจมีผลทำให้การประชุมผู้ถือหุ้น (ที่บริษัทดังกล่าวเข้าร่วมประชุมด้วย) ไม่สามารถได้รับมติพิเศษ (3 ใน 4 ของผู้มาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน) ในกรณีที่เป็นมติสำคัญตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. บริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. 2535 เช่น การแก้ไขข้อบังคับหรือหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัท ฯลฯ

ข้อตกลงระหว่างกันในกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ในเรื่องที่มีผลกระทบต่อการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ หรือการบริหารงานของบริษัท โดยที่ข้อตกลงดังกล่าวมีบริษัทร่วมลงนามด้วย

ไม่มี

ผู้ถือหุ้น

สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันปิดทะเบียนผู้ถือหุ้นครั้งล่าสุด ณ วันที่ 12 กันยายน 2551

ลำดับที่	ชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้น (ล้านหุ้น)	ร้อยละของจำนวนหุ้นทั้งหมด
1.	ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	229.7	12.03
2.	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	190.9	10.00
3.	HSBC (Singapore) Nominees Pte, Ltd.	55.6	2.91
4.	State Street Bank and Trust Company	54.1	2.83
5.	HSBC Bank Plc - Abu Dhabi Investment Authority	53.7	2.81

ลำดับที่	ชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้น (ล้านหุ้น)	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
6.	UOB Kay Hian (Hong Kong) Limited - Client Account	48.1	2.52
7.	Nortrust Nominees Ltd.	43.9	2.30
8.	State Street Bank and Trust Company for Australia	40.1	2.10
9.	สำนักงานประกันสังคม	35.5	1.86
10.	บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)	35.4	1.86

ตามรายชื่อผู้ถือหุ้นต่างประเทศที่อยู่ใน 10 ลำดับแรก บางรายที่เป็นสถาบันการเงินต่างประเทศ หรือผู้ประกอบการธุรกิจต่างประเทศ ในฐานะเป็นผู้รับฝากหลักทรัพย์หรือผู้ถือหลักทรัพย์แทน (Trust Company หรือ Custodian) นั้น ธนาคารไม่ทราบรายชื่อผู้ถือหุ้นที่แท้จริง

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่โดยพฤตินัยมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายการจัดการ หรือการดำเนินงานของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

ไม่มี และไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการถือครองหุ้นของผู้ถือหุ้นที่อยู่ใน 10 ลำดับแรกว่ามีลักษณะการถือหุ้นไขว้ (Cross shareholding) หรือการถือหุ้นเป็นทอด ๆ (Pyramid holding)

ข้อมูลการกระจายการถือครองหุ้น (Free Float)

ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2551 การกระจายการถือครองหุ้น (Free Float) ของธนาคาร ตามการคำนวณของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คือประมาณ 97.22%

การกระจายการถือครองหุ้น (Free Float) หมายถึง สัดส่วนของหุ้นใน ส่วนที่ไม่ได้ถือโดย strategic shareholder และไม่ได้เป็นหุ้นที่ซื้อคืน เทียบกับจำนวนหุ้นที่ออกและชำระแล้วของธนาคาร ทั้งนี้ strategic shareholder ตามกฎเกณฑ์ของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หมายถึง ผู้ลงทุนที่ถือหุ้นเพื่อมีส่วนร่วมในการบริหาร หรือเพื่อเชิงกลยุทธ์ทางธุรกิจ

8.3 นโยบายการจ่ายเงินปันผล

▪ นโยบายของธนาคาร

ธนาคารจะพิจารณาจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นเมื่อผลประกอบการของธนาคารมีผลกำไร โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นในระยะยาว ควบคู่กับความเพียงพอของเงินกองทุนในการรองรับธุรกิจของธนาคาร เงินกำไรส่วนที่เหลือจากการจ่ายเงินปันผลอาจจัดสรรเป็นเงินสำรองต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

การจ่ายเงินปันผลต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ คณะกรรมการธนาคารอาจจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นได้เป็นครั้งคราว เมื่อเห็นว่าธนาคารมีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้น และเมื่อได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแล้ว จะรายงานให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมคราวต่อไป

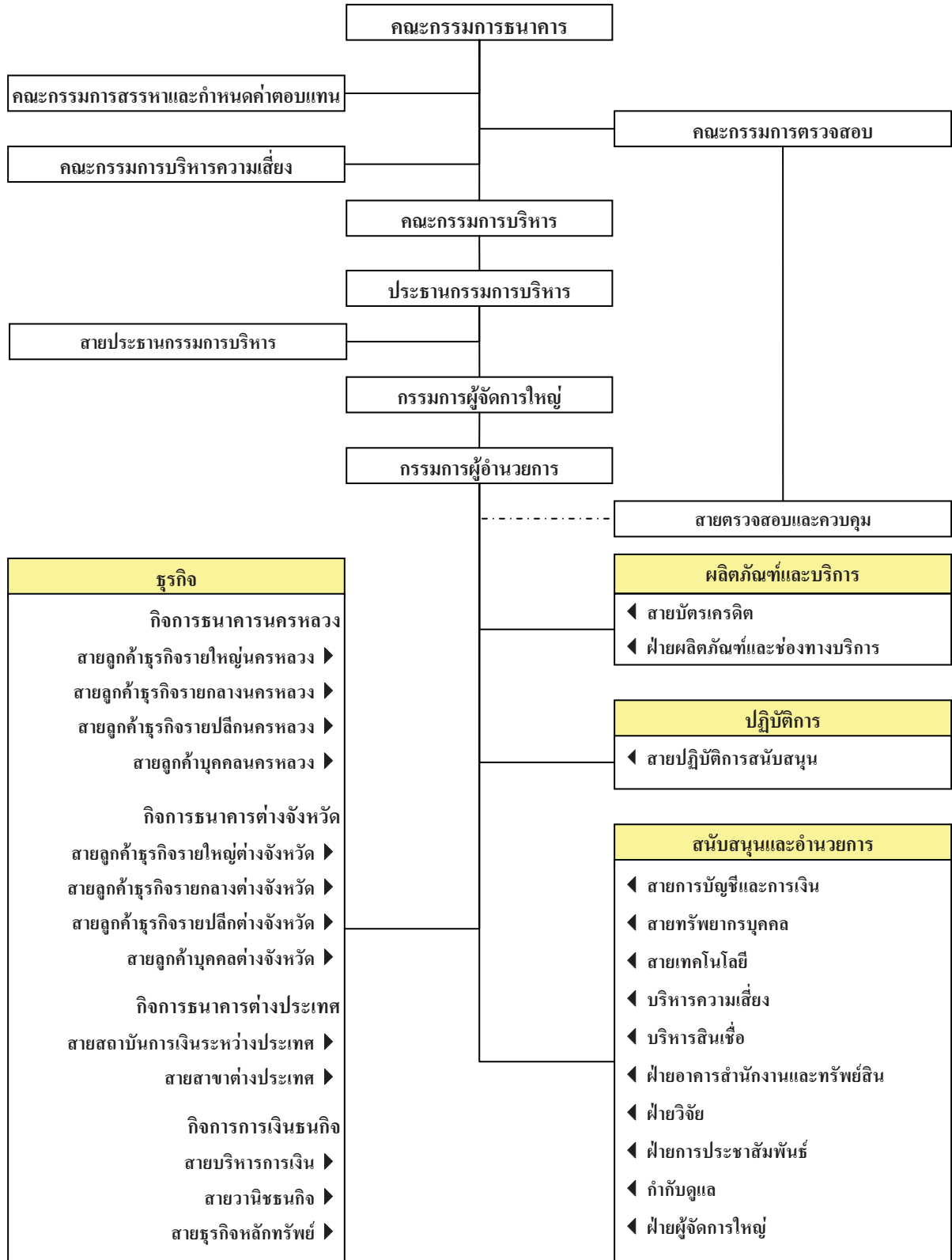
ทั้งนี้ การจ่ายเงินปันผลจะเป็นไปตามข้อบังคับของธนาคาร ข้อ 43 ที่กำหนดห้ามมิให้ธนาคารจ่ายเงินปันผลจากเงินประเภทอื่นนอกจากเงินกำไร และข้อ 45 ที่กำหนดให้ธนาคารจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งเป็นทุนสำรอง

ตามกฎหมาย ในจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิประจำปี หักด้วยยอดเงินขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่า
ทุนสำรองตามกฎหมายมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของทุนจดทะเบียน

นอกจากนี้ การจ่ายเงินปันผลของธนาคารต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของทางการ รวมทั้งข้อกำหนดของ
ธนาคารแห่งประเทศไทย ตามหนังสือ ธปท.สนส.(31)ว.1729/2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2546 ที่กำหนดว่า ธนาคาร
พาณิชย์ไม่ควรนำกำไรที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงหรือไม่มีกระแสเงินสดรับจริง หรือกำไรที่เกิดจากการขายทรัพย์สินที่มีได้มี
การซื้อขายจริง มาใช้ในการจ่ายเงินปันผล

- **นโยบายของบริษัทย่อย**

นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อย ขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละปีเป็นสำคัญ
และเป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริษัทและมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทนั้น ๆ

9. การจัดการ
แผนภูมิองค์กร ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

9.1 การจัดการ

โครงสร้างการจัดการของธนาคารประกอบด้วยคณะกรรมการธนาคาร คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน ตามรายละเอียดดังนี้

9.1.1 คณะกรรมการธนาคาร

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธนาคาร

1. แต่งตั้งและถอดถอนพนักงานของธนาคาร อำนาจเช่นว่านี้ คณะกรรมการธนาคารจะมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคนของธนาคารกระทำการแทนก็ได้
2. กำหนดจ่ายเงินบำเหน็จรางวัลแก่พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคารหรือบุคคลใดที่ทำกิจการให้กับธนาคาร โดยจะเป็นผู้ทำการประจำหรือไม่ประจำก็ได้
3. กำหนดเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้น
4. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ คณะกรรมการธนาคารอาจมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคน หรือบุคคลอื่น ไปปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งแทนคณะกรรมการธนาคารก็ได้

9.1.2 คณะกรรมการบริหาร

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 9.4 การกำกับดูแลกิจการ - การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี - โครงสร้างคณะกรรมการ

9.1.3 คณะกรรมการตรวจสอบ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 9.4 การกำกับดูแลกิจการ - การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี - โครงสร้างคณะกรรมการ

9.1.4 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 9.4 การกำกับดูแลกิจการ - การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี - โครงสร้างคณะกรรมการ

9.1.5 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 9.4 การกำกับดูแลกิจการ - การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี - โครงสร้างคณะกรรมการ

9.1.6 คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน

กำหนดแนวทางการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน ตลอดจนติดตามและควบคุมความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ มีความผันผวนน้อยที่สุด และสอดคล้องกับนโยบายที่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการธนาคารกำหนด โดยมีหน่วยงาน ความเสี่ยงด้านตลาด สังกัดสายบริหารความเสี่ยง ให้การสนับสนุน และทำหน้าที่บ่งชี้ ประเมิน ติดตาม รายงานและควบคุมความเสี่ยงด้านตลาดของธนาคาร

9.1.7 กรรมการอิสระ

กรรมการอิสระ หมายถึง กรรมการที่ไม่มีธุรกิจ หรือการทำงานที่เกี่ยวข้องกับธนาคารอันอาจมีผลต่อการตัดสินใจโดยอิสระของตน และมีความเป็นอิสระตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละศูนย์จุดห้าของทุนชำระแล้วของธนาคาร บริษัทในเครือ บริษัทร่วม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้นับรวมถึงหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

2. ไม่เป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหารของธนาคาร บริษัทในเครือ บริษัทร่วม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคาร รวมทั้งไม่เป็นลูกจ้าง หรือพนักงานที่ได้รับเงินเดือนประจำจากธนาคาร บริษัทในเครือ บริษัทร่วม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคาร นอกจากนี้ ต้องไม่เป็นที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำจากธนาคาร บริษัทในเครือ บริษัทร่วม หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคาร ทั้งนี้ ต้องไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

3. ไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมทั้งในด้านการเงินและการบริหารงานในธนาคาร บริษัทในเครือ บริษัทร่วม หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคาร ทั้งนี้ ต้องไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

4. ไม่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องหรือญาติสนิทของผู้บริหารระดับสูง หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคาร

9.1.8 ผู้บริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ผู้บริหารระดับสูงของธนาคาร มีดังนี้

1. นายโฆสิต	ปั้นเปี่ยมรัมย์ธุ์	ประธานกรรมการบริหาร
2. นายชาติศิริ	โสภณพนิช	กรรมการผู้จัดการใหญ่
3. นายสิงห์	ดังกัตตสวัสดิ์	กรรมการผู้อำนวยการ
4. นายเดชา	ตุลฉานันท์	รองประธานกรรมการบริหาร
5. นายธีระ	อภิวงษ์	กรรมการรองผู้จัดการใหญ่
6. นายประสงค์	อุทัยแสงชัย	กรรมการรองผู้จัดการใหญ่
7. นายสุวรรณ	แทนสถิตย์	กรรมการรองผู้จัดการใหญ่
8. นายชาลุตศักดิ์	เฟื่องฟู	รองผู้จัดการใหญ่
9. นายบุญส่ง	บุญยะสาระนันท์	รองผู้จัดการใหญ่

ผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่รองผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป และผู้บริหารของสายการบัญชีและการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ตามความหมายในประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กจ.32/2549 เรื่อง การยื่นและการยกเว้นการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ประกาศ ณ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2549 มีดังนี้

1. นายโฆสิต	ปั้นเปี่ยมรัมย์ธุ์	ประธานกรรมการบริหาร
2. นายชาติศิริ	โสภณพนิช	กรรมการผู้จัดการใหญ่
3. นายสิงห์	ดังกัตตสวัสดิ์	กรรมการผู้อำนวยการ
4. นายเดชา	ตุลฉานันท์	รองประธานกรรมการบริหาร
5. นายธีระ	อภิวงษ์	กรรมการรองผู้จัดการใหญ่

6. นายประสงค์	อุทัยแสงชัย	กรรมการรองผู้จัดการใหญ่
7. นายสุวรรณ	แทนสถิตย์	กรรมการรองผู้จัดการใหญ่
8. นายชาญศักดิ์	เฟื่องฟู	รองผู้จัดการใหญ่
9. นายบุญส่ง	บุญยะสาระนันท์	รองผู้จัดการใหญ่
10. นายประเสริฐ	หวังรัตนปราณี	ผู้จัดการสายการบัญชีและการเงิน

9.1.9 เลขานุการบริษัท

เลขานุการบริษัท : นายอภิชาติ รมยะรูป

รายชื่อและประเภทของกรรมการ ดังต่อไปนี้

ณ 31 ธันวาคม 2551

ลำดับ	รายชื่อคณะกรรมการ	คณะกรรมการธนาคาร	กรรมการผู้มีอำนาจลงนามและผูกพันธนาคาร	กรรมการอิสระ	คณะกรรมการบริหาร	คณะกรรมการตรวจสอบ	คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
1.	นายชาติรี โสภณพนิช	ประธาน	/					
2.	นายสถาพร กวิตานนท์	รองประธาน					/	
3.	นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์	/	/		ประธาน			
4.	นายปิติ สิทธิอำนวย	/	/		ประธานร่วม			
5.	พลเรือเอกประเจตน์ ศิริเดช	/		/		ประธาน		
6.	นายโกวิทช์ โปษยานนท์	/		/			ประธาน	
7.	นายสิงห์ ตังทัตสวัสดิ์	/	/		/			ประธาน
8.	นายคณิง ภาไชย	/		/		/		
9.	หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล	/		/		/		
10.	นางเกศินี วิฑูรชาติ	/		/		/		
11.	นายวิระ รมยะรูป	/		/				
12.	นายพรเทพ พรประภา	/		/				
13.	นายชาญ โสภณพนิช	/	/		/			/
14.	นายอมร จันทรสมบูรณ์	/	/		/		/	/
15.	นายชาติศิริ โสภณพนิช	/	/		/			
16.	นายเดชา ตูลานันท์	/	/		/			
17.	นายธีระ อภัยวงศ์	/	/		/			
18.	นายประสงค์ อุทัยแสงชัย	/	/		/			
19.	นายสุวรรณ แทนสถิตย์	/	/		/			/

คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่บริหารของธนาคาร ไม่มีประวัติการทำผิดกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

9.2 การสรรหากรรมการและผู้บริหาร

การคัดเลือกบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการธนาการรวมถึงกรรมการอิสระซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของธนาการเป็นไปตามแนวทางในการแต่งตั้งกรรมการตามข้อบังคับของธนาการ โดยคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้พิจารณาและนำเสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการธนาการเพื่อพิจารณากลับกรองบุคคลนั้น ๆ ก่อนนำเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาเลือกตั้ง

สำหรับการแต่งตั้งผู้บริหารเฉพาะผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่รองผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป ธนาการกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้คัดเลือกและเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ให้คณะกรรมการธนาการพิจารณาแต่งตั้งต่อไป ส่วนผู้บริหารอื่น ข้อบังคับของธนาการกำหนดให้คณะกรรมการธนาการมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนพนักงานของธนาการ อำนาจเช่นว่านี้ คณะกรรมการธนาการจะมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคนของบริษัทกระทำการแทนก็ได้ รวมทั้งให้มีอำนาจในการกำหนดจ่ายเงินบำเหน็จรางวัลแก่พนักงานหรือลูกจ้างของธนาการ หรือบุคคลใดที่ทำกิจการให้กับธนาการ โดยจะเป็นผู้ทำการประจำหรือไม่ประจำก็ได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการธนาการอาจมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคน หรือบุคคลอื่นเป็นผู้ดำเนินการแทนคณะกรรมการก็ได้

9.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการธนาการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 คณะกรรมการธนาการ มีจำนวนทั้งสิ้น 19 ท่าน โดยเป็นกรรมการอิสระ 7 ท่าน ซึ่งทุกท่านมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยและมีสัญชาติไทย

9.2.2 การแต่งตั้งกรรมการธนาการ

ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี กำหนดให้กรรมการจำนวน 1 ใน 3 ของกรรมการทั้งหมดออกจากตำแหน่งตามวาระ โดยคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาสรรหาบุคคลที่เหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งแทนกรรมการที่ออกตามวาระ และเสนอให้คณะกรรมการธนาการพิจารณา ซึ่งอาจเป็นกรรมการที่ออกจากตำแหน่งตามวาระก็ได้ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วก็จะเสนอผู้ถือหุ้นเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการแต่งตั้งกรรมการ นอกจากนี้ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงด้วยเหตุอื่น นอกจากถึงคราวออกตามวาระเช่น ดาย ลาออก ศาลมีคำสั่งให้ออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะเป็นผู้พิจารณาสรรหาบุคคลที่เหมาะสมเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเช่นกัน และคณะกรรมการสามารถแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่ มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย เข้าเป็นกรรมการแทนตำแหน่งกรรมการที่ว่างลงได้ในการประชุมคณะกรรมการคราวถัดไป

สำหรับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการในการประชุมผู้ถือหุ้น ให้ถือปฏิบัติดังนี้

- (ก) ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับ 1 หุ้นต่อ 1 เสียง
- (ข) การเลือกตั้งกรรมการ จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นรายบุคคลหรือเป็นคณะครั้งเดียวเต็มตามจำนวนกรรมการทั้งหมดที่จะต้องเลือกตั้งในคราวนั้นก็ได้ ทั้งนี้ ตามแต่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะเห็นสมควร โดยในการออกเสียงลงคะแนนไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งเป็นรายบุคคลหรือเป็นคณะบุคคลแต่ละคนที่ผู้ถือหุ้นออกเสียงเลือกตั้ง จะได้รับคะแนนเสียงจากผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นนั้นมีอยู่ทั้งหมดตาม (ก) โดยผู้ถือหุ้นดังกล่าวจะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใดมากหรือน้อยเพียงใดไม่ได้

(ค) บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ผู้เป็นประธานเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

9.3 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในการประชุมผู้ถือหุ้นเมื่อปี 2536 ที่ประชุมฯ ได้มีมติให้คณะกรรมการธนาคารเป็นผู้พิจารณาอนุมัติค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูง ตั้งแต่รองผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป ซึ่งคณะกรรมการธนาคารได้มอบให้คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้กำหนดกรอบค่าตอบแทนที่เหมาะสม

ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

(1) ค่าตอบแทนกรรมการในรูปค่าตอบแทนรายเดือนและเงินบำเหน็จ ในปี 2551 รวม 20 ราย เป็นเงิน 87.75 ล้านบาท เทียบกับ ปี 2550 จำนวน 19 ราย เป็นเงิน 85.75 ล้านบาท ตามรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	รายชื่อคณะกรรมการ		ตำแหน่ง	ปี 2551	ปี 2550
1.	นายชาติรี	โสภณพนิช	ประธานกรรมการธนาคาร	7,200,000	7,200,000
2.	นายสถาพร	กวิตานนท์	รองประธานกรรมการธนาคาร และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	5,400,000	5,400,000
3.	นายโสมสิต	ปั้นเปี่ยมรัมย์ ¹	ประธานกรรมการบริหาร	3,500,000	-
4.	นายปิติ	สิทธิอำนาจ ²	ประธานกรรมการบริหารร่วม	7,000,000	7,000,000
5.	พลเรือเอกประเจตน์	ศิริเดช	ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการอิสระ	4,800,000	4,800,000
6.	นายโกวิทย์	โปษยานนท์	ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการอิสระ	4,600,000	4,600,000
7.	นายสิงห์	ดังกัทสวัสดิ์	ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง และ กรรมการบริหาร	4,000,000	4,000,000
8.	นายคณิง	ภุชไชย	กรรมการตรวจสอบ และกรรมการอิสระ	4,600,000	4,600,000
9.	หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม	ยุคล	กรรมการตรวจสอบ และกรรมการอิสระ	4,600,000	4,600,000
10.	นางเกศินี	วิฑูรชาติ	กรรมการตรวจสอบ และกรรมการอิสระ	4,600,000	3,350,000
11.	นายวิระ	รมยะรูป	กรรมการอิสระ	4,000,000	4,000,000
12.	นายพรเทพ	พรประภา	กรรมการอิสระ	4,000,000	3,000,000
13.	นายชาญ	โสภณพนิช	กรรมการบริหาร และกรรมการบริหารความเสี่ยง	4,600,000	4,600,000
14.	นายอมร	จันทรสมบูรณ์	กรรมการบริหาร กรรมการบริหารความเสี่ยง และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	4,600,000	4,600,000
15.	นายธรรมบุญ	เลากัยกุล ³	กรรมการ	250,000	4,000,000
16.	นายชาติศิริ	โสภณพนิช	กรรมการบริหาร	4,000,000	4,000,000
17.	นายเดชา	ตุลานันท์ ⁴	รองประธานกรรมการบริหาร	4,000,000	4,000,000
18.	นายธีระ	อภัยวงศ์	กรรมการบริหาร	4,000,000	4,000,000
19.	นายประสงค์	อุทัยแสงชัย	กรรมการบริหาร	4,000,000	4,000,000
20.	นายสุวรรณ	แทนสถิตย์	กรรมการบริหาร และกรรมการบริหารความเสี่ยง	4,000,000	4,000,000
				87,750,000	85,750,000

- หมายเหตุ 1 แต่งตั้งเป็นกรรมการธนาคาร และเป็นประธานกรรมการบริหาร ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2551
2 แต่งตั้งเป็นประธานกรรมการบริหารร่วม ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2551
3 ลาออกจากกรรมการธนาคาร ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551
4 แต่งตั้งเป็นรองประธานกรรมการบริหาร ตั้งแต่วันที่ 26 ธันวาคม 2551

- (2) ค่าตอบแทนรวม (ประกอบด้วยเงินเดือน โบนัส และเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) ของผู้บริหารระดับสูง 4 ระดับแรก ตั้งแต่รองผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป ในปี 2551 รวม 9 ราย เป็นเงิน 220.81 ล้านบาท เทียบกับปี 2550 จำนวน 8 ราย เป็นเงิน 154.13 ล้านบาท
- (3) ค่าตอบแทน (ประกอบด้วยเงินเดือน โบนัส และเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) ของกรรมการที่เป็นลูกจ้างและมีอำนาจในการจัดการ (ตามนิยามที่กำหนดในพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551) ในปี 2551 รวม 48 ราย เป็นจำนวนเงินรวม 491.40 ล้านบาท

ค่าตอบแทนอื่น ๆ : ไม่มี

9.4 การกำกับดูแลกิจการ

การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ธนาคารตระหนักถึงความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการเสริมสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ธนาคารจึงมุ่งส่งเสริมให้การดำเนินกิจการของธนาคารเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี อันจะเป็นพื้นฐานของการเจริญเติบโตที่ยั่งยืน

คณะกรรมการธนาคารตระหนักถึงความสำคัญของการเพิ่มมูลค่าหุ้นในระยะยาว โดยการรักษาระดับฐานะการเงินให้มีความแข็งแกร่ง มีผลการดำเนินงานที่ดีอย่างต่อเนื่อง และเสริมสร้างชื่อเสียงอันดีงามให้ดำรงไว้อย่างยั่งยืน ดังนั้น ธนาคารจึงมุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจด้วยความระมัดระวังรอบคอบ โดยจัดให้มีระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่เพียงพอและเหมาะสมตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี นอกจากนี้ ธนาคารได้ปฏิบัติตามนโยบายการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น เมื่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานมีความแข็งแกร่งพอสมควรและเอื้ออำนวยให้สามารถดำเนินการได้

ธนาคารได้จัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการธนาคารแล้ว นโยบายการกำกับดูแลกิจการดังกล่าวครอบคลุมหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ได้แก่ สิทธิของผู้ถือหุ้น และสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย การเปิดเผยสารสนเทศ โครงสร้าง บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบและความเป็นอิสระของคณะกรรมการธนาคาร การควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง จรรยาบรรณและจริยธรรมธุรกิจ ทั้งนี้ ธนาคารได้เผยแพร่แนวนโยบายดังกล่าวให้กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานทราบและถือปฏิบัติ อีกทั้งยังได้มีการมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นมีหน้าที่สอดส่องดูแลและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนด รวมทั้งการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

คณะกรรมการธนาคารได้ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี มาปรับใช้ให้ครอบคลุมอย่างรัดกุมเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และสภาพการณ์ของธนาคาร

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

ธนาคารเคารพและคำนึงถึงสิทธิของผู้ถือหุ้น และได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักปฏิบัติเพื่อดูแลให้ผู้ถือหุ้นได้รับการปฏิบัติด้วยดี ทั้งนี้ ธนาคารได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้า และเสนอวาระการประชุมได้ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนดและเผยแพร่ให้ผู้ถือหุ้นทราบโดยทั่วไปแล้ว

ธนาคารจัดส่งหนังสือนัดประชุมพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนวันประชุม ธนาคารกำหนดวัน เวลาที่เหมาะสม และกำหนดสถานที่ในการจัดประชุมผู้ถือหุ้น โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้ถือหุ้นที่จะเข้าประชุม อำนวยความสะดวกต่างๆในการเข้าร่วมประชุมของผู้ถือหุ้น ธนาคารให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ผู้ถือหุ้น และมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีสาระสำคัญอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้น ได้มีเวลาศึกษาข้อมูลประกอบการประชุมล่วงหน้าก่อน ได้รับข้อมูลในรูปแบบเอกสารจากธนาคาร ผู้ถือหุ้นสามารถดูข้อมูลหนังสือเชิญประชุม และข้อมูลประกอบวาระการประชุมผู้ถือหุ้นได้จากเว็บไซต์ของธนาคาร

ในการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นในเดือนเมษายน 2551 มีกรรมการธนาคารเข้าร่วมประชุมทั้งหมด 17 ท่าน ซึ่งรวมถึง ประธานกรรมการธนาคาร ประธานกรรมการบริหาร ประธานกรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการผู้จัดการใหญ่ ประธานในที่ประชุมได้เปิดโอกาสและให้เวลาแก่ผู้ถือหุ้นในการสอบถามและแสดงความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ อย่างเต็มที่ ผู้ถือหุ้นของธนาคารสามารถใช้สิทธิในการลงมติ และแสดงความคิดเห็นหรือซักถามในการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ได้อย่างเป็นอิสระ

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

ธนาคารตระหนักและให้ความสำคัญถึงสิทธิของผู้ถือหุ้น และได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักปฏิบัติเพื่อดูแลและปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นด้วยความเป็นธรรม ทั้งนี้ ธนาคารได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการธนาคารได้ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนดและเผยแพร่ให้ผู้ถือหุ้นทราบโดยทั่วไปแล้ว

ในการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเดือนเมษายน 2551 ธนาคารอำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นที่มาประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้สามารถใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียง มีการดำเนินการประชุมเป็นไปตามลำดับวาระการประชุมโดยไม่มีการเพิ่มวาระการประชุม มีการใช้บัตรลงคะแนนเสียง และแจ้งผลการลงคะแนนเสียงในแต่ละวาระ นอกจากนี้ ในการลงคะแนนเสียงแต่งตั้งกรรมการ ธนาคารเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาและลงคะแนนเสียงเป็นรายบุคคล

ธนาคารได้ให้ความสำคัญกับการพิจารณาเรื่องที่เกิดหรืออาจเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการระหว่างกัน และมีการดำเนินการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตลอดจนข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ของทางการ ในกรณีที่ธนาคารต้องพิจารณาเรื่องที่เกิดหรืออาจเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการระหว่างกัน กรรมการ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องไม่เข้าร่วมการพิจารณาอนุมัติรายการนั้น นอกจากนี้ จะไม่มีการกำหนดเงื่อนไขใดที่มีลักษณะพิเศษไปจากปกติเพื่อกรรมการผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

กรรมการและผู้บริหารระดับสูงต้องรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือหุ้นของธนาคารต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และแจ้งให้ธนาคารทราบภายใน 3 วันทำการนับจากวันที่มีการเปลี่ยนแปลงการถือหุ้น

นอกจากนี้ ธนาคารได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน โดยได้เผยแพร่ให้พนักงานผู้บริหาร และกรรมการธนาคารได้ทราบและให้ถือปฏิบัติเป็นการทั่วไปแล้ว เช่น ข้อห้ามสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบการเงิน ทำการซื้อหรือขาย หรือเสนอซื้อเสนอขาย หรือชักชวนให้บุคคลอื่นซื้อหรือขาย หรือเสนอซื้อหรือเสนอขายหุ้นของธนาคารในช่วงเวลา 1 เดือนก่อนการประกาศงบการเงินรายไตรมาส จนถึงครบ 3 วันหลังจากการประกาศงบการเงินรายไตรมาสนั้น เป็นต้น

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

ธนาคารตระหนักดีว่า ยังมีผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆนอกจากผู้ถือหุ้น และได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักปฏิบัติเพื่อดูแลและปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียด้วยความเป็นธรรม โดยยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต ความมีมิตรภาพ และความเอื้ออาทรเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างเหมาะสม ดังนี้

ลูกค้า

ลูกค้าเป็นผู้มีอุปการคุณอย่างสูงต่อความสำเร็จและการเจริญเติบโตของธนาคาร ธนาคารมุ่งมั่นที่จะตอบสนองความต้องการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า ด้วยผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับลูกค้าเสมือนเป็นเพื่อนคู่คิด มิตรคู่บ้าน ดังนั้น ธนาคารจึงได้พัฒนาระบบงานและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้อย่างเหมาะสม จัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเป็นผู้ให้บริการ เพื่อให้มั่นใจว่าลูกค้าจะได้รับบริการที่ดีที่สุด ขยายเครือข่ายสาขาและสำนักงานธุรกิจให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง ดูแลรักษาข้อมูลของลูกค้า ตลอดจนดูแลการรับซื้ออสังหาริมทรัพย์และดำเนินการแก้ไขตามความเหมาะสม

พนักงาน

ธนาคารตระหนักถึงความสำคัญของพนักงานธนาคาร ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าของธนาคาร ธนาคารจึงได้จัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดี สนับสนุนการจัดสถานที่ทำงานให้เหมาะสม และเอื้ออำนวยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน อีกทั้งจัดให้มีสวัสดิการในด้านการรักษาพยาบาล กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และเงินสงเคราะห์บุตรของพนักงาน นอกจากนี้ พนักงานจะได้รับการปฐมนิเทศ และการพัฒนาความรู้ความสามารถ โดยธนาคารได้จัดให้มีงบประมาณสำหรับการฝึกอบรมภายในและภายนอกในแขนงต่าง ๆ ตลอดปีมากกว่า 100 หลักสูตร ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ ทักษะการปฏิบัติงาน ทักษะการบริหาร ตลอดจนทักษะทางเทคนิคอื่น ๆ ทั้งนี้ ธนาคารได้สร้างหลักสูตรหลักของธนาคารขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือหนึ่งของการพัฒนาความรู้และทักษะสำคัญๆที่พนักงานส่วนใหญ่ของธนาคารหรือบางตำแหน่งงานหลักของธนาคารจะต้องมีเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน และหลักสูตรเพื่อการพัฒนาทักษะตนเองอื่นๆ ตัวอย่างหลักสูตรที่ธนาคารจัดอบรม ได้แก่

- (1) หลักสูตรการพัฒนาทั่วไป เช่น เทคนิคการเป็นหัวหน้างานอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ และเทคนิคการวิเคราะห์และเขียนรายงาน เป็นต้น
- (2) หลักสูตรตามตำแหน่งหน้าที่งาน เช่น เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก เจ้าหน้าที่การตลาด ผู้จัดการสาขา และเจ้าหน้าที่สินเชื่อ เป็นต้น ทั้งนี้ หลักสูตรที่ธนาคารจัด ครอบคลุมความรู้และทักษะสำคัญๆ เช่น ทักษะการขายสำหรับลูกค้าบุคคล การจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านการขาย การบริหารผลิตภัณฑ์ การบริหารความเสี่ยง ความเสี่ยงและจริยธรรมสินเชื่อ การติดตามดูแลสินเชื่อ การบรรเทาและควบคุมความเสี่ยง/การจัดโครงสร้างสินเชื่อ และการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เป็นต้น

อนึ่ง ธนาคารได้จัดให้มีทุนการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศแก่พนักงานด้วย

คู่ค้า

ธนาคารถือว่าคู่ค้าเป็นผู้ที่มีส่วนสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของธนาคาร ธนาคารจะปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการค้าและสัญญาที่มีต่อคู่ค้า ด้วยความเข้าใจและความร่วมมือที่ดีระหว่างกัน โดยคำนึงถึงกรอบกติกาการแข่งขันที่ดี หรือประเพณีที่ถือปฏิบัติในตลาด

เจ้าหน้าที่

ธนาคารตระหนักถึงความสำคัญต่อภาระความรับผิดชอบตามข้อตกลงที่ได้ทำ จึงถือเป็นภารกิจหลักในการปฏิบัติตามเงื่อนไขการกู้ยืมเงินและข้อตกลงตามที่มีต่อเจ้าหน้าที่และผู้ฝากเงิน ตลอดจนหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินจากประชาชน โดยการออกตั๋วแลกเงินของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ธนาคารตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินภารกิจเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ ชุมชนและสังคมโดยรวม ตลอดจน การรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์อันยั่งยืน โดยให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกื้อกูลชุมชนและสังคมไทยอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น การสนับสนุนและส่งเสริมในด้านการศึกษา กิจกรรมทางศาสนา กีฬา ศิลปวัฒนธรรมไทย การประหยัดพลังงาน และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อื่น ๆ เพื่อสร้างสรรค์สังคมเป็นต้น

ธนาคารมีนโยบายสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่โครงการที่เป็นการประหยัดพลังงาน โครงการเกษตรเพื่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมการรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ธนาคารเชื่อมั่นว่า การดำเนินการต่อผู้มีส่วนได้เสียตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น ย่อมจะช่วยเสริมสร้างมูลค่าขององค์กร สร้างงาน และสรรค์สร้างองค์กรให้มีฐานะการเงินที่มั่นคงอย่างยั่งยืน และได้เผยแพร่ภารกิจต่าง ๆ ตลอดจนบทบาทที่เกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียต่างๆที่สำคัญไว้ในเว็บไซต์ของธนาคาร

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

ธนาคารตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยสารสนเทศที่มีสาระสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นหรือผู้ลงทุน โดยกำหนดเป็นนโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักปฏิบัติเพื่อดูแลให้การเปิดเผยสารสนเทศดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและน่าเชื่อถือเพื่อให้ผู้ถือหุ้นหรือผู้ลงทุนได้รับสารสนเทศอย่างกว้างขวาง

คณะกรรมการธนาคารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดให้มีการทำรายงานทางการเงินของธนาคารและบริษัทย่อย และมอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่ดูแลให้รายงานทางการเงินของธนาคารตรงต่อความเป็นจริง และเชื่อถือได้ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้จัดทำรายงานแสดงความเห็นไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

ธนาคารให้ความสำคัญกับการเปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญของธนาคาร รายงานข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทั่วไป รวมทั้งรายงานประจำปี โดยได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อให้ผู้ลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบผ่านช่องทางและสื่อการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ การจัดส่งข้อมูลให้แก่ผู้ถือหุ้นทางไปรษณีย์ การแถลงข่าวหรือเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อมวลชน รวมทั้งสื่อการเผยแพร่ข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การพบปะกับนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ของธนาคาร ซึ่งธนาคารได้ระบุถึงวิธีการติดต่อและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่ทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารกับผู้ลงทุนไว้ในเว็บไซต์ดังกล่าวแล้ว

ธนาคารได้กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารเพื่อให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย โดยได้คำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ อัตราและจำนวนผลตอบแทนของธุรกิจสถาบันการเงินชั้นนำของประเทศและของภูมิภาค อัตราและจำนวนผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนชั้นนำในประเทศ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลการปฏิบัติงานของ

คณะกรรมการธนาคาร และคณะผู้บริหารระดับสูง ผลประกอบการของธนาคาร และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ รวมถึงปัจจัยอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อธุรกิจธนาคารหรือภาวะเศรษฐกิจโดยรวม

คำตอบแทนของกรรมการธนาคารในปี 2551 เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น โดยอยู่ในระดับและสัดส่วนที่เทียบเคียงได้กับธนาคารพาณิชย์อื่นในประเทศ โดยคำนึงถึงขนาดของสินทรัพย์ของธนาคาร ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนได้พิจารณาถึงความเหมาะสมผลของคำตอบแทนแล้ว นอกจากนี้ธนาคารได้จัดให้มีรายงานของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และแสดงรายละเอียดคำตอบแทนกรรมการเป็นรายบุคคลแสดงเป็นส่วนหนึ่งในรายงานประจำปี 2551 แล้ว

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

ธนาคารตระหนักถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการธนาคารที่มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลกิจการเพื่อประโยชน์สูงสุดของธนาคาร โดยได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักปฏิบัติซึ่งทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่า คณะกรรมการธนาคารมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และดำเนินกิจการของธนาคารให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของธนาคาร และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ธนาคารเจริญเติบโต และพัฒนาเคียงคู่กับเศรษฐกิจและสังคมไทยมาโดยตลอด โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ คือ ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์

คณะกรรมการธนาคารประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ ทักษะและความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย และมีภาวะผู้นำ ซึ่งเป็นที่ยอมรับ กรรมการธนาคารมีความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะกรรมการ

วิสัยทัศน์ ภารกิจ และคุณค่าหลักที่มุ่งหวังของธนาคาร คือ

วิสัยทัศน์ (Vision)

มุ่งหมายที่จะเป็นธนาคารที่ให้บริการด้านการเงินที่มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า มีความพร้อมด้วยบุคลากรที่มีคุณภาพ มีเทคโนโลยีและระบบงานที่ทันสมัย คงไว้ซึ่งความเป็นสากล ตลอดจนการเป็นธนาคารชั้นนำแห่งภูมิภาคเอเชีย

ภารกิจ (Mission)

ภารกิจหลักของธนาคาร ประกอบด้วย ภารกิจด้านการเงิน ด้านการตลาดและลูกค้า ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน และด้านศักยภาพขีดความสามารถ ดังนี้

ด้านการเงิน

- ให้ผลประกอบการทางการเงินมีความก้าวหน้าอย่างมีเสถียรภาพมั่นคง

ด้านการตลาดและลูกค้า

- เป็นผู้นำในธุรกิจ ด้านคุณภาพบริการที่เป็นเลิศ

ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน

- มีกระบวนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และมีวิธีการในการตรวจสอบคุณภาพ
- มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และสามารถนำข้อมูลจากกระบวนการปฏิบัติงานมาใช้ในการตัดสินใจสั่งการ

ด้านศักยภาพขีดความสามารถ

- ให้งานมีศักยภาพพร้อมที่จะรองรับแนวทางการขยายธุรกิจของธนาคาร

คุณค่าหลักที่มุ่งหวัง (Core Value)

คุณค่าหลักที่ทำให้ธนาคารเป็นธนาคารชั้นนำของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง เป็นสิ่งที่ทุกคนในธนาคารจะต้องร่วมรักษาไว้ โดยจะต้องคำนึงถึงและนำมาใช้ในทุกรณ คือ “ให้บริการทางการเงินที่สร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าตามแนวทาง เพื่อนคู่คิด มิตรคู่บ้าน” โดยมีปรัชญาการทำงาน ดังนี้

- ให้บริการที่เป็นเลิศในทัศนะของลูกค้า
- ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ
- ปฏิบัติงานในลักษณะของผู้มีจรรยาบรรณ และเป็นมืออาชีพ
- มุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันทำงานเป็นทีมด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
- ให้ความสำคัญในการพัฒนาพนักงาน

จริยธรรมธุรกิจ

ธนาคารเชื่อมั่นว่า การมีหลักปฏิบัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณและจริยธรรมธุรกิจเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเสริมสร้างและยกระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดี ธนาคารจึงได้กำหนดหลักปฏิบัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณและจริยธรรมธุรกิจ สำหรับกรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างไว้แล้ว โดยถือเป็นการประมวลความประพฤติในทางที่ดีงาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณและชื่อเสียงอันดีของธนาคาร หลักปฏิบัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณและจริยธรรมธุรกิจที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการธนาคารแล้ว ทั้งนี้ ธนาคารได้เผยแพร่หลักปฏิบัติดังกล่าวให้กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานทราบและถือปฏิบัติ อีกทั้งยังได้มีการมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นมีหน้าที่สอดส่องดูแลและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามหลักปฏิบัติที่กำหนด รวมทั้งการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ระบบการควบคุมและการตรวจสอบ

ธนาคารได้ดำเนินมาตรการในด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างมาตรฐานของระบบการควบคุม ให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการและหน่วยงานต่าง ๆ ทำหน้าที่ดังนี้

1. คณะกรรมการตรวจสอบ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการสอบทานให้ธนาคารมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเปิดเผยอย่างเพียงพอ สอบทานให้ธนาคารมีระบบการควบคุมและการตรวจสอบที่เพียงพอเหมาะสมและมีประสิทธิผล โดยสอบทานร่วมกับผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายใน
2. สายตรวจสอบและควบคุม มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในการตรวจสอบหน่วยงานในธนาคาร โดยครอบคลุมถึงการตรวจสอบระบบงาน ข้อมูล และการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ภายใต้งานกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบ
3. หน่วยงานกำกับดูแล มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการให้ความชัดเจนเกี่ยวกับกฎข้อบังคับของทางราชการ ตลอดจนกำกับดูแลให้ธนาคารมีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามกฎหมายและกฎระเบียบของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

ในเรื่องการบริหารความเสี่ยง ธนาคารได้ให้ความสำคัญในเรื่องการดูแลควบคุมบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับธนาคาร โดยถือปฏิบัติตามแนวทางและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแนะนำ

ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติ โดยได้จัดตั้ง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีหน้าที่หลักในการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงโดยรวม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการธนาคาร ตลอดจนกำกับดูแลและติดตามการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด

ในการปฏิบัติงานประจำเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคาร เพื่อบริหารให้ความเสี่ยงด้านตลาดอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของราคาต่าง ๆ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีความผันผวนน้อยที่สุด ธนาคารได้จัดตั้ง คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

โครงสร้างคณะกรรมการ

การรวม หรือแยกตำแหน่ง

ธนาคารกำหนดให้มีการแยกกันทั้งบทบาท หน้าที่และบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการธนาคาร กับบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร

กรรมการอิสระ

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2551 คณะกรรมการของธนาคารมีจำนวน 19 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระ 7 ท่าน คือ พลเรือเอก ประเจตน์ ศิริเดช นายโกวิทย์ โปษยานนท์ นายคณิง ฤๅไชย หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล นางเกศินี วิฑูรชาติ นายวิระ รมยะรูป และนายพรเทพ พรประภา

การดำรงตำแหน่งของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงในบริษัทจำกัดอื่น

ธนาคารปฏิบัติตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย คือ กรรมการและผู้บริหารระดับสูงของธนาคารเป็นประธานกรรมการ กรรมการบริหาร หรือกรรมการผู้มีอำนาจลงนามอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในบริษัทจำกัดอื่นได้ไม่เกิน 3 กลุ่มธุรกิจ นอกจากนี้ ธนาคารมีข้อกำหนดให้ เจ้าหน้าที่ชั้นบริหารของธนาคารต้องขออนุญาตต่อคณะกรรมการบริหาร หากจะดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจำกัดอื่นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบในห้างหุ้นส่วน

เลขานุการบริษัท

ธนาคารได้แต่งตั้งให้นายอภิชาติ รมยะรูปเป็นเลขานุการบริษัท โดยธนาคารพิจารณาแล้วว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม คือ มีประสบการณ์การทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการธนาคาร ผ่านการอบรมหลักสูตรเลขานุการบริษัทที่จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย และมีคุณสมบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ เลขานุการบริษัท มีหน้าที่และความรับผิดชอบใน 4 เรื่อง ดังนี้

1. เรื่องการประชุม เช่น การจัดการประชุมคณะกรรมการและผู้ถือหุ้น การจัดเตรียมหรือจัดทำวาระการประชุม หนังสือเชิญประชุม เอกสารประกอบการประชุม รายงานประจำปี และรายงานการประชุม รวมทั้งดำเนินการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น เช่น การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนต่อกระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น
2. เรื่องทะเบียนและการจัดเก็บเอกสารต่างๆ ได้แก่ ทะเบียนกรรมการ รายงานการมีส่วนได้เสีย ที่รายงานโดยกรรมการและผู้บริหาร เอกสารประกอบการประชุม และรายงานการประชุมคณะกรรมการและผู้ถือหุ้น
3. เรื่องการให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการในการปฏิบัติตามข้อบังคับ กฎหมาย และกฎระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

4. เรื่องการติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอก คือ เป็นบุคคลติดต่อ (Contact Person) กับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทยและหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเป็นผู้แจ้งข้อมูลต่างๆต่อหน่วยงานดังกล่าว ตามที่กฎหมาย และกฎระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกำหนด และเป็นผู้ประสานงานในการรับข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นจากผู้ถือหุ้นหรือผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ เช่น ลูกค้า เพื่อเสนอให้คณะกรรมการ และผู้บริหารพิจารณา

คณะกรรมการชุดย่อย

ธนาคาร ได้จัดตั้งคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานของธนาคารอย่างใกล้ชิด และรายงานต่อคณะกรรมการธนาคารอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการจัดการ

(ก) คณะกรรมการบริหาร

วัตถุประสงค์

เพื่อปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธนาคาร

องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหาร

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2551 คณะกรรมการบริหารประกอบด้วยกรรมการธนาคารที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่กรรมการบริหารรวม 10 ท่าน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. นายโฆสิต	ปิ่นเปี่ยมรัชฎ์	ประธานกรรมการบริหาร
2. นายปิติ	สิทธิอำนาจ	ประธานกรรมการบริหารร่วม
3. นายเดชา	ตุลนันท์	รองประธานกรรมการบริหาร
4. นายชาญ	โสภณพนิช	กรรมการบริหาร
5. นายอมร	จันทรมบูรณ์	กรรมการบริหาร
6. นายชาติศิริ	โสภณพนิช	กรรมการบริหาร
7. นายสิงห์	ดงทัตสวัสดิ์	กรรมการบริหาร
8. นายธีระ	อภัยวงศ์	กรรมการบริหาร
9. นายประสงค์	อุทัยแสงชัย	กรรมการบริหาร
10. นายสุวรรณ	แทนสถิตย์	กรรมการบริหาร

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

1. ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธนาคาร ซึ่งรวมถึงการพิจารณาอนุมัติการให้สินเชื่อ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การลงทุนในหลักทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนการดำเนินงานต่างๆ ของธนาคาร อันเป็นการประกอบธุรกิจปกติหรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบธุรกิจปกติของธนาคาร

2. พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ซึ่งต้องได้รับการอนุมัติหรือความเห็นชอบจากคณะกรรมการธนาคารหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้น ตามกฎหมายหรือข้อบังคับของธนาคาร เช่น เป้าหมาย นโยบาย แผนการดำเนินธุรกิจในด้านต่าง ๆ และการออกหลักทรัพย์ของธนาคาร เป็นต้น

การประชุมของคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารกำหนดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายทุกสัปดาห์ โดยทั่วไปสัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยในปี 2551 คณะกรรมการบริหารมีการประชุมรวม 101 ครั้ง

การรายงานของคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่รายงานต่อคณะกรรมการธนาคาร

(ข) คณะกรรมการตรวจสอบ

วัตถุประสงค์

เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยแบ่งเบาภารกิจของคณะกรรมการธนาคารเกี่ยวกับการสอบทานรายงานทางการเงิน การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน รวมทั้งการพิจารณาคัดเลือกและการประสานงานกับผู้สอบบัญชีของธนาคาร

องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วยกรรมการธนาคารจำนวน 4 ท่าน ทุกท่านเป็นกรรมการอิสระ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายด้าน ได้แก่ ด้านการบัญชีและการเงิน ด้านกฎหมาย และด้านการบริหารองค์กร ทั้งนี้ ประธานกรรมการตรวจสอบไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในคณะกรรมการชุดย่อยอื่นๆ

คณะกรรมการตรวจสอบ มีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. พลเรือเอก ประเจตน์	ศิริเดช	ประธานกรรมการตรวจสอบ
2. นายคณิง	ภาไชย	กรรมการตรวจสอบ
3. หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม	ยุคล	กรรมการตรวจสอบ
4. นางเกศินี	วิฑูรชาติ	กรรมการตรวจสอบ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

1. สอบทานให้ธนาคารมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเปิดเผยอย่างเพียงพอ โดยการประสานงานกับผู้สอบบัญชีและผู้บริหารที่รับผิดชอบการจัดทำรายงานทางการเงิน
2. สอบทานให้ธนาคารมีระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล โดยสอบทานร่วมกับผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายใน
3. พิจารณา คัดเลือก เสนอแต่งตั้ง และเสนอค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีของธนาคาร
4. สอบทานการปฏิบัติของธนาคารให้เป็นไปตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของธนาคาร
5. พิจารณาการเปิดเผยข้อมูลของธนาคาร ในกรณีที่เกิดรายการที่เกี่ยวข้องโยกกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีความถูกต้องและครบถ้วน
6. เรียกเอกสาร ข้อมูล หรือเชิญฝ่ายบริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของธนาคารมาให้คำชี้แจงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ
7. พิจารณาว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้คำปรึกษาตามที่คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาว่าเหมาะสม
8. จัดทำรายงานการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของธนาคาร ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานกรรมการตรวจสอบ
9. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการธนาคารมอบหมาย ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

การประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบกำหนดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างน้อย 3 เดือนต่อครั้ง โดยในปี 2551 คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมรวม 14 ครั้ง

การรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่รายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบต่อคณะกรรมการธนาการ รวมทั้งจัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของธนาการ

(ค) คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

วัตถุประสงค์

เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาคัดเลือกและเสนอชื่อต่อคณะกรรมการธนาการเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการธนาการ กรรมการชด้อยต่าง ๆ และผู้บริหารระดับสูง ตลอดจนกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสม

องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วยกรรมการธนาการจำนวน 3 ท่าน โดยเป็นกรรมการอิสระ 1 ท่าน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระ

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน มีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. นายโกวิทช์ โปษยานนท์ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
2. นายสถาพร กวิตานนท์ กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
3. นายอมร จันทรมบูรณ์ กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

1. กำหนดนโยบายต่าง ๆ ดังนี้

- (1) นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการสรรหากรรมการ และผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป
- (2) นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่น รวมถึงจำนวนค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่นที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป โดยต้องมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน

ทั้งนี้ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการธนาการพิจารณาอนุมัติ และส่งนโยบายดังกล่าวให้ธนาการแห่งประเทศไทยได้เมื่อทวงถาม

2. คัดเลือกและเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการธนาการ

- (1) กรรมการ
- (2) กรรมการในคณะกรรมการชด้อยต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงจากคณะกรรมการธนาการ
- (3) ผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป

3. คู่มือให้คณะกรรมการการชนาคารมีขนาดและองค์ประกอบที่เหมาะสมกับองค์กร รวมถึงมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยคณะกรรมการการชนาคารประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ

4. คู่มือให้กรรมการและผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ขึ้นไปของชนาคาร ได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบที่ตนมีต่อชนาคาร โดยกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายนั้น

5. กำหนดแนวทางการประเมินผลงานของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป เพื่อพิจารณาปรับผลตอบแทนประจำปี โดยได้คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง รวมถึงให้ความสำคัญกับการเพิ่มมูลค่าของส่วนของผู้ถือหุ้นในระยะยาวประกอบการพิจารณาประเมินผลด้วย

6. เปิดเผยแพร่รายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนไว้ในรายงานประจำปีของชนาคาร

การประชุมของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนกำหนดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยในปี 2551 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนมีการประชุมรวม 8 ครั้ง

การรายงานของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนมีหน้าที่รายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนต่อคณะกรรมการการชนาคาร และจัดทำรายงานการกำหนดค่าตอบแทน ทั้งนี้ โดยแสดงไว้ในรายงานประจำปีของชนาคาร

(ง) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

วัตถุประสงค์

เพื่อปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลในเรื่องการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามแผนกลยุทธ์ของชนาคารและนโยบายบริหารความเสี่ยงโดยรวม

องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มีจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย กรรมการการชนาคาร 4 ท่านและผู้บริหารของชนาคาร 1 ท่าน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. นายสิงห์ ดั่งทัดสวัสดิ์	ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง
2. นายชาญ โสภณพนิช	กรรมการบริหารความเสี่ยง
3. นายอมร จันทรสมบูรณ์	กรรมการบริหารความเสี่ยง
4. นายสุวรรถ แทนสดีชัย	กรรมการบริหารความเสี่ยง
5. นายอายุสม์ กฤษณามระ	กรรมการบริหารความเสี่ยง

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

1. กำหนดนโยบายเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการของธนาคาร เพื่อพิจารณาในเรื่องของการบริหารความเสี่ยงโดยรวม ซึ่งต้องครอบคลุมถึงความเสี่ยงที่สำคัญ เช่น ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงจากตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อชื่อเสียงของกิจการ เป็นต้น
2. วางกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยง โดยสามารถประเมินติดตาม และดูแลปริมาณความเสี่ยงของธนาคารให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม
3. ทบทวนความเพียงพอของนโยบายและระบบการบริหารความเสี่ยง โดยรวมถึงความมีประสิทธิภาพของระบบและการปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนด
4. ให้ข้อเสนอแนะในสิ่งที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ที่คณะกรรมการธนาคารกำหนด

การประชุมของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง กำหนดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างน้อย 3 เดือนต่อครั้ง โดยในปี 2551 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มีการประชุมรวม 11 ครั้ง

การรายงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่รายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการธนาคาร

(จ) คณะกรรมการจัดการ

ในการดำเนินกิจการให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้ ธนาคารจัดให้มีคณะกรรมการจัดการ ซึ่งประกอบด้วย กรรมการผู้จัดการใหญ่ รองผู้จัดการใหญ่ และผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ที่รับผิดชอบสายงานธุรกิจหลัก โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. พิจารณาและ/หรือดำเนินการตามแผนนโยบายที่ได้รับจากคณะกรรมการบริหาร หรือกรรมการผู้จัดการใหญ่
2. พิจารณาและตรวจสอบเป้าหมายและแผนงานในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ
  - (1) สินเชื่อ เงินฝาก และธุรกิจต่าง ๆ ของธนาคาร
  - (2) การขยายงานสาขาทั้งในและต่างประเทศ
  - (3) การตลาด และการพัฒนาบริการใหม่
  - (4) การบริหารการเงินและการค้าเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งการบริหารเงินกองทุน สภาพคล่องทางการเงิน อัตราดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียม
  - (5) การพัฒนาศักยภาพทางเทคโนโลยีของธนาคาร
  - (6) การบริหารและพัฒนาบุคลากร
  - (7) การบริหารงบประมาณลงทุน และงบประมาณด้านอื่น ๆ ของธนาคาร
3. พิจารณาและติดตามผลงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของธนาคารให้เป็นไปตามเป้าหมายและแผนงานในข้อ 2.
4. กำหนดแผนนโยบายในด้านต่าง ๆ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริหารพิจารณา

5. พิจารณาระบบงาน กระบวนการทำงาน และระบบการบริหารงาน เพื่อเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมและทันสมัย เช่น

- ระบบงานสาขา และระบบการส่งมอบบริการให้ลูกค้า
- ระบบงานด้านสินเชื่อ
- ระบบงานด้านธุรกิจต่าง ๆ ของธนาคาร
- ระบบการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสำนักงานใหญ่
- ระบบข้อมูลและสารสนเทศ
- ระบบการพัฒนาและบริหารทรัพยากรบุคคล

6. บริหารการสื่อความภายในธนาคาร ให้ถูกต้องเหมาะสมและทั่วถึง เพื่อสร้างระบบการทำงานเป็นทีม

7. บริหารการสื่อความกับบุคคลภายนอก รวมถึงการบริหารงานโฆษณา และประชาสัมพันธ์ของธนาคาร เพื่อส่งเสริมการประกอบการของธนาคาร

8. พิจารณาโครงการและการบริการ ตลอดจนแนวทางการบริหารและกลยุทธ์ทางธุรกิจที่เป็นเรื่องใหม่ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริหาร

การประชุมคณะกรรมการ

คณะกรรมการธนาคารมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ โดยทั่วไปจะกำหนดให้มีการจัดประชุมเป็นประจำทุก 2 เดือน และอาจมีการเรียกประชุมเพิ่มเติมตามความจำเป็น ในการประชุมแต่ละครั้ง ฝ่ายจัดการจัดข้อมูลเอกสารอ้างอิง และรายละเอียดเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาให้แก่คณะกรรมการทุกท่าน และในระหว่างการประชุม ประธานกรรมการธนาคารได้ให้เวลาแก่กรรมการในการพิจารณาเรื่องที่น่าเสนอแต่ละวาระอย่างรอบคอบ รวมทั้งเปิดโอกาสให้กรรมการอภิปรายปัญหาสำคัญ และซักถาม ตลอดจนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ เพื่อให้กรรมการธนาคารสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่

ในปี 2551 ธนาคารมีการประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ โดยมีสรุปการเข้าร่วมประชุมของกรรมการแต่ละท่าน ดังนี้

หน่วย : จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมในปี 2551

รายชื่อคณะกรรมการ	คณะกรรมการธนาคาร ประชุมรวม 13 ครั้ง	คณะกรรมการ ตรวจสอบ ประชุมรวม 14 ครั้ง	คณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน ประชุมรวม 8 ครั้ง	คณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง ประชุมรวม 11 ครั้ง
1. นายชาติรี โสภณพนิช	12			
2. นายสถาพร กวิตานนท์	13		8	
3. นายโฆสิต บั้นเปี่ยมรัษฎ์*	10*			
4. นายปิติ สิทธิอำนวย	13			
5. พลเรือเอกประเจตน์ ศิริเดช	13	14		
6. นายโกวิทช์ โปษยานนท์	12		8	
7. นายสิงห์ ตังทศสวัสดิ์	13			11
8. นายคณิง ฤกษ์ไชย	13	14		
9. หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล	12	13		
10. นางเกศินี วิฑูรชาติ	13	13		

รายชื่อคณะกรรมการ	คณะกรรมการธนาคาร ประชุมรวม 13 ครั้ง	คณะกรรมการ ตรวจสอบ ประชุมรวม 14 ครั้ง	คณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน ประชุมรวม 8 ครั้ง	คณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง ประชุมรวม 11 ครั้ง
11.นายวิระ รมยะรูป	6			
12.นายพรเทพ พรประภา	12			
13.นายชาญ โสภณพนิช	11			11
14.นายอมร จันทรมบูรณ์	13		8	11
15.นายธรรมนุญ เลากัยกุล**	2**			
16.นายชาติศิริ โสภณพนิช	13			
17.นายเคชา ตูลานันท์	13			
18.นายธีระ อภัยวงศ์	13			
19.นายประสงค์ อุทัยแสงชัย	11			
20.นายสุวรรณ แทนสถิตย์	13			11

หมายเหตุ * นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการธนาคารในเดือนมีนาคม 2551 โดยได้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการธนาคารครบทุกครั้งจำนวน 10 ครั้งนับตั้งแต่ได้รับการแต่งตั้ง

** นายธรรมนุญ เลากัยกุล ลาออกจากการเป็นกรรมการธนาคารโดยมีผลในเดือนกุมภาพันธ์ 2551 และในปี 2551 ได้เข้าร่วมการประชุมครบทุกครั้งจำนวน 2 ครั้งในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งกรรมการ

การประเมินตนเองของคณะกรรมการ

กรรมการธนาคารได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการธนาคาร ซึ่งครอบคลุมถึงการประเมินผลงานของกรรมการผู้จัดการใหญ่และประธานกรรมการบริหารเป็นรายปี การประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าว มีขึ้นเพื่อให้มีการพิจารณาทบทวน ประมวลข้อคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธนาคาร และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการอันจะก่อให้เกิดการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการ ทั้งนี้ ธนาคารได้จัดทำแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการธนาคาร ซึ่งกรรมการแต่ละท่านเป็นผู้กรอกแบบประเมิน และนำผลการประเมินที่ได้ไปพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการธนาคาร

การพัฒนากรรมการและผู้บริหาร

ธนาคารได้มีการชี้แจงข้อมูลทั่วไปให้แก่กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการธนาคารครั้งแรก และจัดให้มีคู่มือกรรมการธนาคาร ตลอดจนสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับกรรมการธนาคารที่ประสงค์จะเข้ารับการอบรมหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการธนาคาร นอกจากนี้ ธนาคารได้สนับสนุนโครงการการพัฒนากรรมการและผู้บริหารระดับต่างๆอย่างสม่ำเสมอ เช่น การฝึกอบรม การสัมมนา และกิจกรรมบรรยายโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เป็นต้น

กรรมการธนาคารที่ผ่านการอบรมหลักสูตร Directors Certification Program จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ได้แก่ นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ นายปิติ สิทธิอำนวย นายอมร จันทรมบูรณ์ นายชาติศิริ โสภณพนิช นายธีระ อภัยวงศ์ นายสิงห์ ตังทศสวัสดิ์ พลเรือเอก ประเจตน์ สิริเดช หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล นายสุวรรณ แทนสถิตย์ และนางเกสินี วิฑูรชาติ สำหรับกรรมการธนาคารที่ได้รับการอบรมหลักสูตร Director Accreditation Program ได้แก่ นายชาติศิริ โสภณพนิช นายสถาพร กวิตานนท์ นายวิระ รมยะรูป นายคณิง ฤาไชย นายโกวิทย์ โปษยานนท์ และนายพรเทพ พรประภา

9.5 การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

ได้กล่าวไว้ในหัวข้อความขัดแย้งทางผลประโยชน์และการดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน ตามข้อ 9.4 การกำกับดูแลกิจการ – การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี – หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน และ หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

9.6 บุคลากร

9.6.1 การบริหารทรัพยากรบุคคล

บุคลากรถือว่าเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนให้ธนาคารดำเนินธุรกิจไปตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นธนาคารจึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีจำนวนที่เพียงพอในแต่ละงาน ธนาคารได้มีการพัฒนาระบบและเครื่องมือในการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้รูปแบบของพฤติกรรมสู่ความสำเร็จ (Competency Model) เป็นหลัก ตั้งแต่กระบวนการคัดเลือกบุคลากรให้ตรงกับความต้องการ การพัฒนาและการฝึกอบรม การบริหารผลการปฏิบัติงาน การคัดเลือกและการเตรียมผู้บริหาร ฯลฯ เพื่อให้แน่ใจได้ว่าธนาคารจะมีบุคลากรที่มีความสามารถพร้อมสำหรับการแข่งขันทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธนาคารมีการวางแผนกำลังคนและแผนการสรรหาพนักงานในเชิงรุก โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายทั้งจำนวน เวลา คุณสมบัติ และ คุณลักษณะที่ต้องการอย่างชัดเจน มุ่งเน้นใน 3 ด้าน คือ การบริหารช่องทางการสรรหาบุคลากรให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย การพัฒนากระบวนการคัดเลือก เช่น แบบทดสอบเฉพาะตำแหน่งงานและการสัมภาษณ์เชิงพฤติกรรมให้กับหัวหน้างาน เพื่อให้สามารถคัดเลือกบุคลากรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การปรับปรุงกระบวนการทำงานโดยนำเทคโนโลยีมาช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ธนาคารมุ่งเน้นการสร้างให้เป็นองค์กรที่ผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ (High Performance Organization) โดยให้ความสำคัญของการบริหารผลการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ให้พนักงานและผู้บริหารมีการวางแผนการปฏิบัติงานของตนเองและหน่วยงาน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายทางธุรกิจของธนาคาร มีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน และวัดผลความสำเร็จ มีการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาผลงานและพัฒนาความสามารถพนักงานเพิ่มขึ้น รวมทั้ง มีการจ่ายค่าตอบแทนที่สะท้อนถึงผลการปฏิบัติงานและจูงใจให้มีการสร้างผลงานที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

9.6.2 นโยบายการพัฒนาพนักงาน

ธนาคารได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาพนักงานที่มุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆเป็นจำนวนมากตลอดทั้งปี เพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของพนักงานให้สอดคล้องกับความต้องการทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว พนักงานจะได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรหลักของธนาคาร (BBL Core Curriculum) ที่สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานในแต่ละระดับ และยังสนับสนุนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องภายในหน่วยงาน อันจะช่วยพัฒนาพนักงานให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างรวดเร็ว โดยมีการสอนงานและดูแลพนักงานอย่างใกล้ชิดเป็นขั้นเป็นตอน รวมทั้งเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ต่างๆ เช่น ผ่านบริการของศูนย์ความรู้ (Resource Center) การถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ และวิทยากรของธนาคารไปสู่พนักงาน ผ่านระบบ Video Conference และ E-Learning ในระบบ Intranet ของธนาคาร และการพัฒนาความรู้ทางไกลผ่านดาวเทียม NTU (National Technological University) เพื่อเปิดโอกาสและส่งเสริมการเรียนรู้ให้กว้างขวางและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ธนาคารสนับสนุนการพัฒนาตนเองต่างๆ เช่น ให้มีการไปอบรมสัมมนาดูงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ในหลากหลายรูปแบบ เช่น การจัด BBL Executive Forum ในประเด็นที่น่าสนใจ การให้ทุนการศึกษาในระดับต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่สอดคล้องกับความต้องการในการขยายธุรกิจของธนาคาร และให้มีการหมุนเวียนพนักงานและผู้บริหารระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ ประสบการณ์และความสามารถ

ธนาคารมีการเตรียมผู้บริหารทดแทน โดยการคัดเลือกและจัดเตรียมผู้บริหารทดแทนทุกระดับ รวมทั้งมีการจัดทำแผนการพัฒนารายบุคคลโดยเน้นให้ผู้บังคับบัญชามีบทบาทสำคัญในการสอนงาน ดูแลและพัฒนาอย่างใกล้ชิด ขณะเดียวกันได้มีการส่งเสริมพัฒนาความรู้และศักยภาพโดยการให้ไปอบรมและดูงานทั้งภายในและต่างประเทศ เช่น Harvard Business School, Pacific Rim Bankers Program, โครงการพัฒนาผู้บริหารธนาคารยุคใหม่ (Mobex), โครงการสัมมนาผู้บริหารธนาคารและสถาบันการเงิน (FINEX) ,การพัฒนาระดับบริหารของธนาคารและสถาบันการเงิน (YOBEX) เป็นต้น ซึ่งเป็นการพัฒนาให้ผู้บริหารรุ่นใหม่ได้มีความรู้ความสามารถ เตรียมความพร้อม และสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริหารในองค์กรต่างๆ

9.6.3 จำนวนพนักงานทั้งหมดและจำนวนพนักงานในสายงานหลัก ณ 31 ธันวาคม 2551

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารมีพนักงานทั้งสิ้น 21,192 คน แจกแจงตามสายงานหลักได้ดังนี้

หน่วยงาน	จำนวนพนักงาน
1. เจ้าหน้าที่บริหารระดับสูง	9
2. สายประธานกรรมการธนาคาร	72
3. สายตรวจสอบและควบคุม	266
4. กิจการธนาคารนครหลวง	5,910
5. กิจการธนาคารต่างจังหวัด	6,691
6. กิจการธนาคารต่างประเทศ	850
7. กิจการการเงินธนกิจ	266
8. ผลิตภัณฑ์และบริการ	559
9. ปฏิบัติการ	3,373
10. สนับสนุนและอำนวยการ	3,196
จำนวนพนักงานรวมทั้งธนาคาร	21,192

9.6.4 ผลตอบแทนที่ให้กับพนักงาน

ในปี 2551 ธนาคารได้จ่ายค่าตอบแทนพนักงานทั้งในรูปของเงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ค่ารักษาพยาบาล เงินสมทบประกันสังคม ค่าฝึกอบรม เงินสงเคราะห์และผลประโยชน์อื่นๆ รวม 13,593 ล้านบาท อีกทั้งให้การดูแลด้านสวัสดิการแก่พนักงานและลูกจ้าง ทั้งการสนับสนุนด้านเงินสวัสดิการต่างๆ เช่น เงินช่วยเหลือบุตรรายเดือน เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและเงินกู้ประเภทต่างๆ เป็นต้น และยังมี การสนับสนุนด้านการเพิ่มคุณภาพชีวิตต่างๆ เช่นการจัดสโมสร สนามกีฬาประเภทต่างๆ ให้พนักงานจัดกิจกรรมและออกกำลังกาย เป็นต้น

10. การควบคุมภายใน

ในการดำเนินธุรกิจบริการทางการเงินให้แก่ประชาชนและองค์กรนิติบุคคลทั่วไป ธนาคารตระหนักดีถึงการปฏิบัติงานที่ต้องมีระบบการควบคุมกำกับกับการปฏิบัติการ ที่สามารถประเมินผลได้ทุกขณะ เพื่อให้งานบริการเป็นไปอย่างโปร่งใส ถูกต้องครบถ้วน และเป็นที่น่าไว้วางใจของผู้ใช้บริการ ในกรณีนี้ ธนาคารมีการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในเป็นประจำทุกปี โดยมีองค์ประกอบการควบคุมภายใน 5 ประการ ได้แก่ 1) องค์กรและสภาพแวดล้อม 2) การบริหารความเสี่ยง 3) กิจกรรมการควบคุม 4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล และ 5) การติดตามและประเมินผล

ธนาคารได้การจัดตั้งองค์กรเพื่อรับผิดชอบในการตรวจสอบระบบการควบคุมภายใน ได้แก่

- คณะกรรมการตรวจสอบ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการสอบทานให้ธนาคารมีระบบการควบคุม และการตรวจสอบที่เพียงพอเหมาะสมและมีประสิทธิผล และสอบทานให้ธนาคารมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้อง และเปิดเผยอย่างเพียงพอตามนโยบายทางบัญชี และปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชีที่สอดคล้องกับธุรกิจของธนาคาร

- คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงโดยรวม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการธนาคาร ตลอดจนกำกับดูแลและติดตามการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด

- คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน มีหน้าที่บริหารให้ความเสี่ยงด้านตลาดอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของราคาต่าง ๆ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีความผันผวนน้อยที่สุด

- สายตรวจสอบและควบคุม มีหน้าที่ตรวจสอบหน่วยงานในธนาคาร โดยครอบคลุมถึงการตรวจสอบระบบงาน ข้อมูล และปฏิบัติการ ทั้งนี้ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบ

- หน่วยงานกำกับดูแล มีหน้าที่ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับกฎข้อบังคับของทางราชการ ตลอดจนกำกับดูแลให้ธนาคารมีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย และกฎระเบียบของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้านการจัดเก็บเอกสารสำคัญของธนาคาร ธนาคารมีระบบจัดเก็บเอกสารอย่างชัดเจน เพื่อป้องกันมิให้เอกสารมีการทำลายก่อนเวลาอันควร และต้องเป็นไปตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

11. รายการระหว่างกัน

11.1 เงินให้กู้ยืมและภาระผูกพัน

ในการพิจารณาให้เงินกู้ยืมหรือก่อภาระผูกพันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ธนาคารมีนโยบายถือปฏิบัติเช่นเดียวกับลูกค้าทั่วไป และเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าโดยปกติของธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ธนาคารมีเงินให้กู้ยืมและภาระผูกพันแก่บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ซึ่งหมายถึงผู้บริหารของธนาคาร ญาติสนิทของผู้บริหารของธนาคาร หรือนิติบุคคลที่ผู้บริหารของธนาคารเป็นผู้มีอำนาจควบคุม หรือมีส่วนได้เสียอื่นใดอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : บาท

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์	ณ 31 ธันวาคม 2551		ณ 31 ธันวาคม 2550	
		เงินให้กู้ยืม	ภาระผูกพัน	เงินให้กู้ยืม	ภาระผูกพัน
บจ.สยามกลการอะไหล่	นายพรเทพ พรประภา	-	254,400.00	-	258,150,411.79

11.2 รายการระหว่างกันอื่น

รายละเอียดรายการระหว่างกันอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ ดอกเบี้ยจ่าย ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เงินฝาก เงินรับฝาก ค่าธรรมเนียม และรายการอื่น ๆ ได้แสดงในรายละเอียดหมายเหตุประกอบงบการเงินของธนาคาร สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550

11.3 มาตรการและขั้นตอนในการอนุมัติรายการระหว่างกัน

ธนาคารมีขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานที่ชัดเจนในการนำเสนอ วิเคราะห์คำขอและการอนุมัติการทำธุรกรรมของลูกค้าที่มีหลักฐานตรวจสอบได้ โดยเฉพาะในการอนุมัติสินเชื่อ ธนาคารมีระเบียบคำสั่งปฏิบัติงานภายในธนาคารที่กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียในธุรกรรมจะต้องไม่เกี่ยวข้องในกระบวนการอนุมัติสินเชื่ออื่น ๆ

11.4 ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับรายการที่เกิดขึ้น

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการระหว่างกันในปี 2551 แล้ว ไม่มีความเห็นที่แตกต่างไปจากมติคณะกรรมการธนาคาร

11.5 การทำรายการระหว่างกันในอนาคต

ธนาคารอาจมีการทำรายการระหว่างกันในอนาคตตามการดำเนินธุรกิจทั่วไปของธนาคาร ซึ่งธนาคารมีการกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงานที่ชัดเจนในการอนุมัติธุรกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ ตามแนวทางที่ทางการได้กำหนดให้ธนาคารถือปฏิบัติ

12.ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

12.1 งบการเงิน

▪ ผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชี คือ บริษัท ดีลอยท์ ทูช ไร้มัทสு ไชยศ สอบบัญชี จำกัด ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบงบการเงินประจำปี 2549, 2550 และ 2551

▪ สรุปรายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี สำหรับงบการเงินประจำปี 2549, 2550 และ 2551

- ปี 2549

ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549

- ปี 2550

ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550 โดยมีวรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์อ้างอิงถึงหมายเหตุประกอบงบการเงินว่าธนาคารได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมจากวิธีส่วนได้เสียมาเป็นวิธีราคาทุนสำหรับงบการเงินเฉพาะกิจการ เพื่อให้เป็นไปตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี และได้มีการปรับย้อนหลังงบกำไรขาดทุนเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549 และงบดุลเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 สำหรับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีดังกล่าว

- ปี 2551

ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551

ตารางสรุปงบการเงินรวม (งบดุล งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด)
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบดุล

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	ธันวาคม 2551	ธันวาคม 2550	ธันวาคม 2549
สินทรัพย์			
เงินสด	41,505.8	35,715.1	33,114.9
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	138,897.4	177,364.9	155,562.2
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	-	10,200.0	32,000.0
เงินลงทุนสุทธิ	283,841.4	312,000.8	291,052.7
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ			
เงินให้สินเชื่อ	1,181,217.1	1,042,074.2	962,070.3
ดอกเบี้ยค้างรับ	3,405.7	3,093.1	3,240.5
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	1,184,622.8	1,045,167.3	965,310.8
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(53,980.2)	(63,386.8)	(67,034.5)
ค่าเผื่อการรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	(6,370.5)	(4,082.5)	(4,666.8)
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,124,272.1	977,698.0	893,609.5
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	35,980.6	40,300.4	43,405.7
ภาระของลูกค้านี้จากการรับรอง	492.9	554.3	552.1
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	30,822.5	30,189.1	31,293.2
ผลต่างจากการตีราคาตราสารอนุพันธ์	9,477.8	3,264.6	4,424.8
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	11,820.7	8,684.1	8,583.4
รวมสินทรัพย์	1,677,111.2	1,595,971.3	1,493,598.5

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบดุล (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	ธันวาคม 2551	ธันวาคม 2550	ธันวาคม 2549
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
เงินรับฝาก	1,322,287.4	1,277,371.3	1,228,451.4
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	55,899.4	64,156.4	49,511.3
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	5,449.8	5,703.0	6,209.0
เงินกู้ยืม			
เงินกู้ยืมระยะสั้น	59,833.9	34,072.3	17,359.0
เงินกู้ยืมระยะยาว	9,293.6	8,643.1	9,593.2
รวมเงินกู้ยืม	69,127.5	42,715.4	26,952.2
ภาระของธนาคารจากการรับรอง	492.9	554.3	552.1
ประมาณการหนี้สิน	4,106.3	4,000.3	-
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	6,992.4	9,497.5	12,382.8
ผลต่างจากการตีราคาตราสารอนุพันธ์	15,189.6	3,035.4	-
หนี้สินอื่น	21,962.8	22,300.7	20,624.9
รวมหนี้สิน	1,501,508.1	1,429,334.4	1,344,683.7
ทุนที่ออกและชำระแล้วและส่วนเกินมูลค่าหุ้น	75,434.7	75,434.7	75,434.7
กำไรสะสม	79,487.2	64,064.8	49,193.7
อื่น ๆ	20,050.7	26,479.9	23,639.5
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	174,972.6	165,979.4	148,267.9
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	630.4	657.5	646.9
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	1,677,111.2	1,595,971.3	1,493,598.5
ภาระผูกพันทั้งสิ้น			
การรับอวัลด์ตัวเงินและการค้าประกันการกู้ยืมเงิน	6,243.3	5,920.2	9,107.9
ภาระตามตั๋วแลกเงินค่าสินค้าเข้าที่ยังไม่ครบกำหนด	10,555.0	11,501.6	10,125.0
เล็ดเตอร์ออฟเครดิต	26,113.2	35,765.5	30,533.8
ภาระผูกพันอื่น	1,006,601.6	983,464.5	737,937.2
รวมภาระผูกพันทั้งสิ้น	1,049,513.1	1,036,651.8	787,703.9

หมายเหตุ ปี 2549 ประมาณการหนี้สิน และผลต่างจากการตีราคาตราสารอนุพันธ์ รวมอยู่ในหนี้สินอื่น

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุน

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	ธันวาคม 2551	ธันวาคม 2550	ธันวาคม 2549
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	80,621.6	80,251.0	77,134.3
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	27,694.6	33,237.6	32,673.6
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	52,927.0	47,013.4	44,460.7
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับ)	663.0	6,065.7	12,218.3
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ (โอนกลับ)	5,915.2	(486.6)	(2,270.5)
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิหลังหักหนี้สูญและ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้	46,348.8	41,434.3	34,512.9
รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	21,565.8	23,156.1	26,406.2
ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย	38,425.1	36,032.7	37,727.9
กำไรก่อนภาษีเงินได้	29,489.5	28,557.7	23,191.2
ภาษีเงินได้	9,165.1	9,219.8	5,216.5
หัก กำไรสุทธิในส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยในบริษัทย่อย	81.4	120.0	120.0
กำไรสุทธิ	20,243.0	19,217.9	17,854.7
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	10.60	10.07	9.35

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	ธันวาคม 2551	ธันวาคม 2550	ธันวาคม 2549
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรก่อนภาษีเงินได้	29,489.5	28,557.7	23,191.2
รายการปรับกระทบกำไรสุทธิเป็น เงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน	11,641.5	5,677.6	13,125.2
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	41,131.0	34,235.3	36,316.4
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(139,179.2)	(138,531.1)	(154,834.9)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)	63,020.2	81,567.2	74,669.9
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	(35,028.1)	(22,728.7)	(43,848.6)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	46,572.0	39,939.7	47,020.8
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(5,779.5)	(14,585.5)	(4,157.9)
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อเงินสด	26.2	(25.3)	(121.0)
เงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	5,790.7	2,600.2	(1,106.6)
เงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	35,715.1	33,114.9	34,221.5
เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	41,505.8	35,715.1	33,114.9

▪ อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

ธนาคารกรุงเทพและบริษัทย่อย	ธันวาคม 2551	ธันวาคม 2550	ธันวาคม 2549
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)			
อัตรากำไรขั้นต้น	67.95%	61.76%	61.03%
อัตรากำไรสุทธิ	19.81%	18.58%	17.24%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	11.89%	12.10%	12.37%
อัตราดอกเบี้ยรับ	5.47%	5.85%	5.84%
อัตราดอกเบี้ยจ่าย	1.96%	2.48%	2.56%
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย	3.52%	3.37%	3.28%
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน	2.90%	4.38%	6.18%
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
อัตรารายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์	3.26%	3.05%	3.04%
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	1.25%	1.25%	1.22%
อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.06	0.07	0.07
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	8.55	8.58	9.03
อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินกู้ยืม	84.56%	78.60%	76.26%
อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินฝาก	89.33%	81.58%	78.32%
อัตราส่วนเงินฝากต่อหนี้สินรวม	88.06%	89.37%	91.36%
อัตราการจ่ายเงินปันผล	28.29%	29.80%	29.40%
อัตราส่วนคุณภาพสินทรัพย์ (Asset Quality Ratio)			
อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อรวม	5.09%	6.46%	7.43%
อัตราส่วนหนี้สูญต่อสินเชื่อรวม	0.94%	0.95%	1.73%
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้ต่อสินเชื่อรวม	4.62%	7.86%	9.24%
อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อรวม	0.29%	0.30%	0.34%

▪ วิเคราะห์ราคาปิดต่อหุ้นและกำไรต่อหุ้น

	ปี 2551	ปี 2550	ปี 2549
ราคาปิดต่อหุ้นถัวเฉลี่ย (บาท)	109.27	114.98	109.92
กำไรต่อหุ้น (บาท)	10.60	10.07	9.35
ราคาปิดต่อกำไรต่อหุ้น (เท่า)	10.31	11.42	11.76

ในปี 2551 ราคาปิดต่อหุ้นถัวเฉลี่ยของหุ้นธนาคารในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลดลงร้อยละ 5.0 จาก 114.98 บาทในปี 2550 เป็น 109.27 บาทในปี 2551 ขณะที่กำไรต่อหุ้น (EPS) เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 จาก 10.07 บาทต่อหุ้นในปี 2550 เป็น 10.60 บาทต่อหุ้นในปี 2551 ส่งผลให้สัดส่วนของราคาปิดต่อกำไรต่อหุ้น (P/E Ratio) ของธนาคารลดลงจาก 11.42 ในปี 2550 เป็น 10.31 ในปี 2551

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของธนาคารและบริษัทย่อย

ภาพรวมการดำเนินงาน

ธนาคารและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิในปี 2551 จำนวน 20,324 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 986 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.1 เมื่อเทียบกับปี 2550 ซึ่งมีจำนวน 19,338 ล้านบาท โดยรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิมีจำนวน 52,927 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 5,914 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.6 เป็นผลให้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิในปี 2551 เพิ่มขึ้นเป็นอัตราร้อยละ 3.37 เทียบกับอัตราร้อยละ 3.15 ในปี 2550

รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการเพิ่มขึ้น 1,658 ล้านบาท และกำไรจากการปริวรรตเงินตราเพิ่มขึ้น 295 ล้านบาท แต่มีขาดทุนจากเงินลงทุนสุทธิ 2,984 ล้านบาท ส่วนใหญ่จากการตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนในตราสารหนี้ต่างประเทศซึ่งได้รับผลกระทบจากความผันผวนในตลาดการเงินในสหรัฐฯ ดังนั้นรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยของธนาคารและบริษัทย่อยจึงมีจำนวนลดลงจากปี 2550 จำนวน 1,590 ล้านบาท เป็น 21,566 ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 2,392 ล้านบาท เป็น 38,425 ล้านบาท ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากค่าใช้จ่ายด้านการพนักงานและด้านสถานที่และอุปกรณ์ เนื่องจากการขยายเครือข่ายสาขา ดังนั้น โดยรวมธนาคารและบริษัทย่อยจึงมีกำไรจากการดำเนินงาน (ก่อนหักค่าใช้จ่ายค่าเพื่อหนี้สูญและภาษีเงินได้นิติบุคคล) จำนวน 36,068 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 1,931 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.7

ในปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายค่าเพื่อหนี้สูญ เพิ่มขึ้น 999 ล้านบาท เป็น 6,578 ล้านบาท ในขณะที่มีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลง 55 ล้านบาท เป็น 9,165 ล้านบาท จึงมีกำไรสุทธิ 20,324 ล้านบาท และมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยร้อยละ 11.88 และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยร้อยละ 1.24

ณ สิ้นปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อย มีเงินให้สินเชื่อรวม 1,181,217 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4 จาก 1,042,074 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2550 ในขณะเดียวกัน การแก้ไขสินเชื่อด้วยคุณภาพมีความก้าวหน้าในระดับหนึ่ง เป็นผลให้สินเชื่อด้วยคุณภาพลดลงจาก 82,100 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2551 เป็น 55,085 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2551 หรือคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 4.6 ของเงินให้สินเชื่อรวม เทียบกับร้อยละ 7.9 ณ สิ้นปี 2550

เงินรับฝาก ณ สิ้นปี 2551 มีจำนวน 1,322,287 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 จาก 1,277,371 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2550 และอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝากเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 81.6 เป็นร้อยละ 89.3 ณ สิ้นปี 2551

ส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เพิ่มขึ้นจาก 166,637 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2550 เป็น 175,603 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 8,966 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.4

ในปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิต่อหุ้นเท่ากับ 10.60 บาท เปรียบเทียบกับปี 2550 ที่มีกำไรสุทธิต่อหุ้น 10.07 บาท เพิ่มขึ้น 0.53 บาท หรือร้อยละ 5.3 และเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2551 ธนาคารได้จ่ายเงินปันผลงวดสุดท้ายสำหรับผลการดำเนินงานประจำปี 2550 ในอัตราหุ้นละ 2.00 บาท และเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2551 ธนาคารได้จ่ายเงินปันผลหุ้นสามัญระหว่างกาล จากผลการดำเนินงานงวด มกราคม-มิถุนายน 2551 ในอัตราหุ้นละ 1.00 บาท

หน่วย : ล้านบาท

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	2551	2550	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	80,622	80,251	371	0.5
เงินให้สินเชื่อ	64,206	58,673	5,533	9.4
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	5,181	8,546	(3,365)	(39.4)
การให้เช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน	-	-	-	-
เงินลงทุน	11,235	13,032	(1,797)	(13.8)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	27,695	33,238	(5,543)	(16.7)
เงินรับฝาก	23,886	29,296	(5,410)	(18.5)
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	774	1,923	(1,149)	(59.8)
เงินกู้ยืมระยะสั้น	1,622	584	1,038	177.7
เงินกู้ยืมระยะยาว	1,413	1,435	(22)	(1.5)
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	52,927	47,013	5,914	12.6

รายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลในปี 2551 มีจำนวน 80,622 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 371 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.5 ส่วนใหญ่เพิ่มที่รายได้ดอกเบี้ยรับจากเงินให้สินเชื่อ จำนวน 5,533 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.4 จากการที่ธนาคารและบริษัทย่อยมีการปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4 ส่วนรายได้ดอกเบี้ยรับจากรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินลดลง 3,365 ล้านบาท เนื่องจากมีปริมาณรายการลดลงและระดับอัตราดอกเบี้ยที่ลดลง ส่วนรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลรับจากเงินลงทุนลดลง 1,797 ล้านบาท เนื่องจากมีปริมาณเงินลงทุนลดลง

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

ในปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย 27,695 ล้านบาท ลดลง 5,543 ล้านบาท โดยค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินรับฝากลดลง 5,410 ล้านบาท เป็น 23,886 ล้านบาท ตามระดับอัตราดอกเบี้ยที่ปรับตัวลดลง ส่วนค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพิ่มขึ้นจำนวน 1,016 ล้านบาท เป็น 3,035 ล้านบาท เนื่องจากได้มีการออกตั๋วแลกเงินในประเทศเพิ่มขึ้น

สำหรับค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินด้านหนี้สินปรับตัวลดลง 1,149 ล้านบาท เป็น 774 ล้านบาท ส่วนใหญ่จากการที่อัตราดอกเบี้ยได้ปรับตัวลดลง

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ

ธนาคารและบริษัทย่อยมีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิในปี 2551 เพิ่มขึ้น 5,914 ล้านบาท เป็น 52,927 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.6 และส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิ (Net Interest Margin) ปรับตัวสูงขึ้นจากร้อยละ 3.15 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 3.37 ในปี 2551

รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย

ในปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ 18,351 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,658 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.9 โดยมีปริมาณธุรกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้น เช่น บริการเอทีเอ็ม บริการบัตรเครดิต บริการโอนเงิน บริการด้านการลงทุนผ่านกองทุนรวม และบริการประกันชีวิตผ่านธนาคาร เป็นต้น นอกจากนี้ ในปี 2551 จากการที่ประเทศไทยมียอดการค้าระหว่างประเทศสูง ธนาคารและบริษัทย่อยจึงมีปริมาณการซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับลูกค้าเพิ่มขึ้น โดยมีกำไรจากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศสุทธิ เพิ่มขึ้น 295 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.3 เป็น 4,315 ล้านบาท

ในเรื่องของทรัพย์สินรอการขาย ในปี 2551 ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อจำหน่ายสินทรัพย์ดังกล่าวหลายครั้ง โดยได้จำหน่ายไปทั้งสิ้น 6,941 ล้านบาท และมีกำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ จำนวน 1,330 ล้านบาท

ในด้านเงินลงทุน ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลไทย แต่ในปี 2551 เงินลงทุนในตราสารหนี้ต่างประเทศได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตในตลาดการเงินในต่างประเทศ ส่งผลให้รายได้จากเงินลงทุนสุทธิในปี 2551 ขาดทุน 2,984 ล้านบาท ส่วนใหญ่จากการตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนในตราสารหนี้ของบริษัท เลห์แมน บราเธอร์ส โฮลดิ้งส์ สหรัฐอเมริกา

ในภาพรวม ธนาคารและบริษัทย่อยจึงมีรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย ในปี 2551 จำนวน 21,566 ล้านบาท ลดลง 1,590 ล้านบาท จากปี 2550 หรือร้อยละ 6.9

หน่วย : ล้านบาท

รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	2551	2550	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	ร้อยละ
รวมรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	21,566	23,156	(1,590)	(6.9)
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนสุทธิ	(2,984)	601	(3,585)	(596.5)
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุน ในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธีส่วนได้เสีย	92	93	(1)	(1.1)
ค่าธรรมเนียมและบริการ	18,351	16,693	1,658	9.9
กำไรจากการปริวรรตสุทธิ	4,315	4,020	295	7.3
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	1,330	1,321	9	0.7
รายได้อื่น	462	428	34	7.9

ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย

ในปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย 38,425 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,392 ล้านบาท จากปี 2550 หรือร้อยละ 6.6 รายการที่สำคัญได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์เพิ่มขึ้น 759 ล้านบาท เป็น 7,236 ล้านบาท จากการขยายเครือข่ายสาขาและเครื่อง ATM และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานเพิ่มขึ้น 1,733 ล้านบาท เป็น 14,187 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.9 ส่วนหนึ่งจากการจ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษให้แก่พนักงานเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น และจากการที่มีพนักงานเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

หน่วย : ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายที่มีโชคเบี้ย	2551	2550	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	ร้อยละ
รวมค่าใช้จ่ายที่มีโชคเบี้ย	38,425	36,033	2,392	6.6
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	14,187	12,454	1,733	13.9
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์	7,236	6,477	759	11.7
ค่าภาษีอากร	2,699	3,052	(353)	(11.6)
ค่าธรรมเนียมและบริการ	4,028	3,834	194	5.1
ค่าตอบแทนกรรมการ	96	96	-	-
เงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินและกองทุนคุ้มครองเงินฝาก	4,773	4,716	57	1.2
ค่าใช้จ่ายอื่น	5,406	5,404	2	0.0

หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้

ในปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ จำนวน 6,578 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 999 ล้านบาท โดยมีผลขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ 5,915 ล้านบาท และมีหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ 663 ล้านบาท

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ธนาคารและบริษัทย่อยได้ประมาณค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี 2551 จำนวน 9,165 ล้านบาท ลดลงจากปี 2550 จำนวน 55 ล้านบาท และคิดเป็นร้อยละ 31.1 ของกำไรก่อนภาษีเงินได้ ลดลงจากร้อยละ 32.3 ในปี 2550

ฐานะทางการเงิน

สินทรัพย์

หน่วย : ล้านบาท

สินทรัพย์	2551	2550	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	ร้อยละ
สินทรัพย์รวม	1,677,111	1,595,971	81,140	5.1
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	138,897	177,365	(38,468)	(21.7)
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	-	10,200	(10,200)	(100.0)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์สุทธิ	283,841	312,001	(28,160)	(9.0)
เงินให้สินเชื่อ	1,181,217	1,042,074	139,143	13.4
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	35,981	40,300	(4,319)	(10.7)

สินทรัพย์รวมของธนาคารและบริษัทย่อย ณ สิ้นปี 2551 มีจำนวน 1,677,111 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2550 จำนวน 81,140 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.1 จากการที่มีการปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้น 139,143 ล้านบาท ในขณะที่รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ลดลงจากสิ้นปี 2550 จำนวน 38,468 ล้านบาท เป็น 138,897 ล้านบาท และเงินลงทุนในหลักทรัพย์สุทธิลดลง 28,160 ล้านบาท เป็น 283,841 ล้านบาท

ทรัพย์สินรอกการขายสุทธิของธนาคารและบริษัทย่อย ณ สิ้นปี 2551 มีจำนวน 35,981 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2550 จำนวน 4,319 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.7 โดยได้มีการจำหน่ายสินทรัพย์ จำนวน 6,941 ล้านบาท ขณะที่รับโอนทรัพย์สินเพิ่มเติมจากลูกหนี้ จำนวน 2,621 ล้านบาท

เงินให้สินเชื่อ

ณ สิ้นปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีเงินให้สินเชื่อจำนวน 1,181,217 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2550 จำนวน 139,143 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.4 และสัดส่วนของเงินให้สินเชื่อต่อสินทรัพย์รวม เท่ากับร้อยละ 70.4 โดยเพิ่มขึ้นที่สินเชื่อเพื่อธุรกิจทั้งลูกค้ารายใหญ่และรายกลาง สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อสาขาต่างประเทศ

ณ สิ้นปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยได้ให้สินเชื่อแก่ธุรกิจในภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์ในสัดส่วนสูงที่สุดที่ร้อยละ 56.4 ของเงินให้สินเชื่อรวม รองลงมาได้แก่ ธุรกิจการสาธารณสุขโลกและบริการร้อยละ 12.3 ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้างร้อยละ 10.7 สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยร้อยละ 9.4 โดยยอดสินเชื่อที่ให้แก่ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์ เพิ่มขึ้นสูงสุด จำนวน 76,955 ล้านบาท สินเชื่อเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง เพิ่มขึ้น 25,286 ล้านบาท และสินเชื่อเพื่อการสาธารณสุขโลกและบริการ เพิ่มขึ้น 19,668 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

สินเชื่อตามภาคธุรกิจ	2551	2550	เปลี่ยนแปลง		สัดส่วน (ร้อยละ)	
			จำนวน	ร้อยละ	2551	2550
รวมสินเชื่อตามภาคธุรกิจ	1,181,217	1,042,074	139,143	13.4	100.0	100.0
การเกษตรและเหมืองแร่	32,778	23,184	9,594	41.4	2.8	2.2
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	665,714	588,759	76,955	13.1	56.4	56.5
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	126,684	101,398	25,286	24.9	10.7	9.7
การสาธารณสุขโลกและบริการ	145,280	125,612	19,668	15.7	12.3	12.1
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	111,140	103,804	7,336	7.1	9.4	10.0
อื่น ๆ	99,621	99,317	304	0.3	8.4	9.5

คุณภาพเงินให้สินเชื่อ

ณ สิ้นปี 2551 คุณภาพสินเชื่อของธนาคารและบริษัทย่อย มีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีสินเชื่อจัดชั้นปกติจำนวน 1,103,200 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 159,863 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.9 และมีสัดส่วนต่อเงินให้สินเชื่อรวมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 90.3 เป็นร้อยละ 93.1

ในปี 2551 ธนาคารได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้รวม 74,520 ล้านบาท และ ณ สิ้นธันวาคม 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีสินเชื่อด้อยคุณภาพ จำนวน 55,085 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2550 จำนวน 27,015 ล้านบาท หรือร้อยละ 32.9 ทำให้สัดส่วนของสินเชื่อด้อยคุณภาพต่อเงินให้สินเชื่อรวมก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของธนาคาร ณ สิ้นปี 2551 เท่ากับร้อยละ 4.6 ลดลงจากร้อยละ 7.9 ณ สิ้นปี 2550

หน่วย : ล้านบาท

สินเชื่อด้อยคุณภาพ	2551	2550	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	ร้อยละ
สินเชื่อด้อยคุณภาพ	55,085	82,100	(27,015)	(32.9)
อัตราร้อยละต่อเงินให้สินเชื่อรวม	4.6	7.9		(3.3)
สำรองตามเกณฑ์ ธปท.	34,684	52,146	(17,462)	(33.5)
สำรองทั้งสิ้น	60,351	67,469	(7,118)	(10.6)
สัดส่วนสำรองทั้งสิ้นต่อสินเชื่อด้อยคุณภาพ	109.6	82.2		27.4
สัดส่วนสำรองทั้งสิ้นต่อสำรองตามเกณฑ์ ธปท.	174.0	129.4		44.6

ในปี 2549 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมจากเดิมที่ให้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราที่กำหนดสำหรับแต่ละชั้นหนี้ โดยเพิ่มในส่วนของสินเชื่อด้อยคุณภาพให้พิจารณากันสำรองจากผลต่างของยอดหนี้คงค้างกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ หรือผลต่างของยอดหนี้คงค้างกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน ทั้งนี้ เงินสำรองที่ต้องกันทั้งสิ้นต้องไม่ต่ำกว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งตามชั้นหนี้

สำหรับปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อย ได้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกันตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว รวมทั้งได้ใช้หลักเกณฑ์การกันเงินสำรองแบบกลุ่มสินเชื่อ (Collective Approach) สำหรับเงินให้สินเชื่อรายย่อยที่จัดชั้นปกติและกล่าวถึงเป็นพิเศษ

ณ สิ้นปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 60,351 ล้านบาท ลดลงจาก 67,469 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2550 เนื่องจากมีการตัดหนี้สูญ 11,193 ล้านบาท แต่สำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่มีอยู่ ยังคงมีจำนวนสูงกว่าสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยจำนวน 25,667 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 174.0 ของสำรองขั้นต่ำ ทั้งนี้ สำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย ณ สิ้นปี 2551 คิดเป็นจำนวน 34,684 ล้านบาท ลดลงจากจำนวน 52,146 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2550 เนื่องจากมีสินเชื่อด้อยคุณภาพลดลง สัดส่วนของสำรองค่าเผื่อหนี้สูญต่อเงินให้สินเชื่อด้อยคุณภาพ ณ สิ้นปี 2551 เท่ากับร้อยละ 109.6 เทียบกับปี 2550 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 82.2

หนี้สิน

หน่วย : ล้านบาท

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	2551	2550	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	ร้อยละ
หนี้สินรวม	1,501,508	1,429,334	72,174	5.0
เงินรับฝาก	1,322,287	1,277,371	44,916	3.5
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	55,899	64,156	(8,257)	(12.9)
เงินกู้ยืม	69,127	42,715	26,412	61.8
หนี้สินอื่น	21,963	22,301	(338)	(1.5)
ส่วนของผู้ถือหุ้น	175,603	166,637	8,966	5.4

ธนาคารและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวม ณ สิ้นปี 2551 จำนวน 1,501,508 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 72,174 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.0 จากสิ้นปี 2550 ประกอบด้วย เงินรับฝาก รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินด้านหนี้สิน และเงินกู้ยืม โดยมีรายการที่สำคัญดังนี้

เงินรับฝากของธนาคารและบริษัทย่อย ณ สิ้นปี 2551 มีจำนวน 1,322,287 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2550 จำนวน 44,916 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.5 ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นที่เงินฝากประจำ จำนวน 76,267 ล้านบาท จากการเสนอ บริการใหม่เพื่อสนองตอบความต้องการของลูกค้า

ส่วนเงินกู้ยืมเพิ่มขึ้น 26,412 ล้านบาท ส่วนใหญ่จากการเสนอตั๋วแลกเงินระยะสั้น (Bill of Exchange หรือ B/E) เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการออมเงินสำหรับลูกค้า และเป็นการเพิ่มความหลากหลายของแหล่งเงินทุนเพื่อ ดำเนินการของธนาคาร โดย ณ สิ้นปี 2551 มียอดทั้งสิ้น 58,932 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 25,543 ล้านบาท นอกจากนี้ ธนาคารยังมีเงินกู้ยืมในรูปของหุ้นกู้ด้อยสิทธิอีกจำนวน 15,724 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 526 ล้านบาท จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน

รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินด้านหนี้สินของธนาคารและบริษัทย่อย ณ สิ้นปี 2551 มีจำนวน 55,899 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2550 จำนวน 8,257 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.9 โดยรายการกับสถาบันการเงินในประเทศ ลดลง 3,551 ล้านบาท และรายการกับสถาบันการเงินต่างประเทศลดลง 4,706 ล้านบาท

แหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของธนาคารและบริษัทย่อย ยังคงเป็นเงินรับฝาก โดย ณ สิ้นปี 2551 สัดส่วนเงิน รับฝากต่อหนี้สินรวม เท่ากับ ร้อยละ 88.1 และสัดส่วนเงินรับฝากต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับร้อยละ 78.8 ลดลงจากร้อยละ 89.4 และร้อยละ 80.0 ในปี 2550 ตามลำดับ

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้นสุทธิของธนาคารและบริษัทย่อย ณ สิ้นปี 2551 มีจำนวน 175,603 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้น ปี 2550 จำนวน 8,966 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.4 โดยในปี 2551 มีกำไรสุทธิ จำนวน 20,324 ล้านบาท ส่วนกำไรที่ยังไม่ เกิดจากการตีราคาเงินลงทุนสุทธิลดลง 5,896 ล้านบาท ในขณะที่มีการจ่ายเงินปันผล 2 ครั้ง คือ วันที่ 9 พฤษภาคม 2551 (เป็นเงินปันผลงวดสุดท้ายประจำปี 2550) และวันที่ 26 กันยายน 2551 (เป็นเงินปันผลระหว่างกาลงวดไตรมาส ถึงมิถุนายน 2551) รวมเป็นเงินจำนวน 5,727 ล้านบาท

ณ สิ้นปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีสำรองตามกฎหมาย 13,000 ล้านบาท สำรองทั่วไป 46,500 ล้านบาท และกำไรที่ยังไม่ได้จัดสรร 19,987 ล้านบาท

ภาระผูกพัน

ณ สิ้นปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อย มีภาระผูกพันรวม 1,049,513 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 12,861 ล้านบาท โดย ภาระผูกพันที่เพิ่มขึ้นประกอบด้วย ภาระผูกพันวงเงินเบิกเกินบัญชีที่ลูกค้ายังไม่ได้ถอนมีจำนวน 136,264 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 6,008 ล้านบาท ภาระผูกพันอื่น ๆ มีจำนวน 30,927 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 29,360 ล้านบาท และสัญญาอัตราดอกเบี้ย มีจำนวน 6,465 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,865 ล้านบาท ในขณะที่ภาระผูกพันตามสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมี จำนวน 737,105 ล้านบาท ลดลง 8,297 ล้านบาท การค้ำประกันทั่วไปมีจำนวน 94,093 ล้านบาท ลดลง 6,858 ล้านบาท และเล็ดเตอร์ออฟเครดิตมีจำนวน 26,113 ล้านบาท ลดลง 9,652 ล้านบาท

คุณภาพสินทรัพย์

ในปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อย มีสินทรัพย์เฉลี่ยรายไตรมาสจำนวน 1,637,733 ล้านบาท โดยร้อยละ 92.5 เป็นสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งประกอบด้วยสินทรัพย์หลัก คือ เงินให้สินเชื่อ มีสัดส่วนต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ทั้งหมดร้อยละ 71.7 เงินลงทุนมีสัดส่วนร้อยละ 18.2 และรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินมีสัดส่วนร้อยละ 10.1 ในขณะที่สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีสัดส่วนร้อยละ 7.5 ของสินทรัพย์รวม

เงินลงทุนในหลักทรัพย์

ณ สิ้นปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์สุทธิจำนวน 283,841 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2550 จำนวน 28,160 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.0

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ซึ่ง ณ สิ้นปี 2551 มีจำนวน 207,230 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2550 จำนวน 52,941 ล้านบาท หรือร้อยละ 20.3 นอกจากนี้ เงินลงทุนในหลักทรัพย์ยังประกอบด้วยตราสารหนี้ต่างประเทศ จำนวน 40,133 ล้านบาท ตราสารหนี้ภาคเอกชน จำนวน 10,616 ล้านบาท และเงินลงทุนในตราสารทุน จำนวน 28,345 ล้านบาท

อนึ่ง สำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้ของบริษัทเลห์แมน บราเธอร์ส โฮลดิ้งส์ สหรัฐอเมริกา จำนวน 3,081 ล้านบาท ซึ่งได้รับผลกระทบจากความผันผวนในตลาดการเงินในสหรัฐฯ ธนาคารได้รับรู้ด้วยดีเกี่ยวกับเงินลงทุนเต็มจำนวนผ่านงบกำไรขาดทุน ปี 2551 เป็นเงินรวม 3,081 ล้านบาท

ในปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยได้จำหน่ายหุ้นที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ 2 รายการ ได้แก่ หุ้นของบริษัท ทุนเท็กซ์ (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน 256,370,000 หุ้น จำหน่ายให้แก่ บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด มูลค่าขายรวม 256.4 ล้านบาท เท่ากับต้นทุนรวม 256.4 ล้านบาท และได้จำหน่ายหุ้นบริษัท ไทยโพลีเมอร์เท็กซ์ไทล์ จำกัด จำนวนทั้งสิ้น 13,662,400 หุ้น โดยจำหน่ายให้แก่ นายบุญนำ บุญนำทรัพย์ จำนวน 6,831,200 หุ้น และนายสุชาติ จันทรานาคราช จำนวน 6,831,200 หุ้น มูลค่าขายรวม 47.2 ล้านบาท โดยมีต้นทุนรวม 136.6 ล้านบาท จึงมีผลขาดทุนจากการขายหุ้น 89.4 ล้านบาท

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งหมด จำแนกได้เป็นเงินลงทุนชั่วคราวร้อยละ 42.5 และเงินลงทุนระยะยาวร้อยละ 57.3 โดย ณ สิ้นปี 2551 เงินลงทุนชั่วคราวมีจำนวน 120,743 ล้านบาท ลดลง 22,038 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.4 และเงินลงทุนระยะยาว มีจำนวน 162,698 ล้านบาท ลดลง 6,201 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.7

ถ้าจำแนกตามประเภทการถือครอง เงินลงทุนของธนาคารและบริษัทย่อยจะประกอบด้วย หลักทรัพย์เพื่อขาย มีจำนวน 213,639 ล้านบาท มีสัดส่วนสูงสุดร้อยละ 75.3 เพิ่มขึ้น 16,462 ล้านบาท ตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนดมีจำนวน 43,119 ล้านบาท มีสัดส่วนร้อยละ 15.2 ลดลง 47,989 ล้านบาท เงินลงทุนทั่วไปมีจำนวน 13,259 ล้านบาท มีสัดส่วนร้อยละ 4.7 เพิ่มขึ้น 1,342 ล้านบาท หลักทรัพย์เพื่อค้ำมีจำนวน 13,424 ล้านบาท มีสัดส่วนร้อยละ 4.7 เพิ่มขึ้น 1,946 ล้านบาท และเงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิมีจำนวน 401 ล้านบาท มีสัดส่วนร้อยละ 0.1 เพิ่มขึ้น 80 ล้านบาท

ระยะเวลาคงเหลือของหลักทรัพย์เพื่อขาย และตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนด ณ สิ้นปี 2551 จำแนกได้เป็นส่วนที่มีระยะเวลาคงเหลือไม่เกิน 1 ปี จำนวน 107,184 ล้านบาท ลดลง 24,044 ล้านบาท ส่วนที่มีระยะเวลาคงเหลือเกิน 1 ปี – 5 ปี มีจำนวน 112,186 ล้านบาท ลดลง 3,196 ล้านบาท และส่วนที่มีระยะเวลาคงเหลือเกิน 5 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 25,510 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3,857 ล้านบาท

เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

ปี 2551 ธนาคารมีเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ แสดงตามวิธีราคาทุนจำนวน 6,065 ล้านบาท ลดลง 58 ล้านบาท จาก 6,123 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2550

แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

ณ สิ้นปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญประกอบด้วย เงินรับฝาก 1,322,287 ล้านบาท รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินด้านหนี้สิน 55,899 ล้านบาท และเงินกู้ยืม 69,127 ล้านบาท

การใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญ ได้แก่ เงินให้สินเชื่อ ณ สิ้นปี 2551 มีจำนวน 1,181,217 ล้านบาท เงินลงทุนในหลักทรัพย์สุทธิ 283,841 ล้านบาท และรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินด้านสินทรัพย์ 138,897 ล้านบาท

แหล่งที่มาของเงินทุน

ธนาคารและบริษัทย่อยมีการระดมทุนส่วนใหญ่จากการรับฝากเงิน ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีเงินรับฝากจากธุรกรรมในประเทศ จำนวน 1,213,879 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 91.8 ของเงินรับฝากรวม และเงินรับฝากจากธุรกรรมต่างประเทศจำนวน 108,408 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.2 ของเงินรับฝากรวม นอกจากนี้ ธนาคารและบริษัทย่อยยังมีการระดมทุนจากสถาบันการเงินทั้งในประเทศและต่างประเทศในรูปของเงินรับฝากและเงินกู้ยืม 55,899 ล้านบาท และการกู้ยืมในรูปของตั๋วแลกเงิน และหุ้นกู้ด้อยสิทธิ รวม 69,127 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

แหล่งที่มาของเงินทุน	2551	2550	2549
เงินรับฝาก	1,322,287	1,277,371	1,228,451
ในประเทศ	1,213,879	1,174,878	1,133,565
ต่างประเทศ	108,408	102,493	94,886
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินด้านหนี้สิน	55,899	64,156	49,511
ในประเทศ	18,564	20,860	19,693
ต่างประเทศ	37,335	43,296	29,818
เงินกู้ยืม	69,127	42,716	26,953
ในประเทศ	59,263	33,662	1,061
ต่างประเทศ	9,864	9,054	25,892

แหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน

ธนาคารและบริษัทย่อยใช้เงินทุนประมาณร้อยละ 81.6 หรือ 1,181,217 ล้านบาท ในการอำนวยสินเชื่อ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีสินเชื่อจากธุรกรรมในประเทศ จำนวน 972,429 ล้านบาท และสินเชื่อจากธุรกรรมต่างประเทศ จำนวน 208,788 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.3 และร้อยละ 17.7 ของเงินให้สินเชื่อรวม ตามลำดับ

นอกจากนี้ ธนาคารและบริษัทย่อยได้มีการลงทุนในหลักทรัพย์และลงทุนในตลาดเงิน โดย ณ สิ้นปี 2551 ธนาคารและบริษัทย่อยมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์สุทธิจำนวน 283,841 ล้านบาท และมีรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินด้านสินทรัพย์ จำนวน 138,897 ล้านบาท โดยเป็นการนำฝากกับสถาบันการเงินในต่างประเทศจำนวน 104,741 ล้านบาท หรือร้อยละ 75.4 ของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

หน่วย : ล้านบาท

แหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน	2551	2550	2549
เงินให้สินเชื่อ	1,181,217	1,042,074	962,070
ในประเทศ	972,429	860,439	818,838
ต่างประเทศ	208,788	181,635	143,232
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินด้านสินทรัพย์	138,897	177,365	155,562
ในประเทศ	34,156	13,357	16,566
ต่างประเทศ	104,741	164,008	138,996
เงินลงทุน	283,841	312,001	291,053
ในประเทศ	269,463	306,036	287,756
ต่างประเทศ	14,378	5,965	3,297
หลักทรัพย์ซื้อ โดยมีสัญญาขายคืน	-	10,200	32,000

การเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ตามงบกระแสเงินสดของธนาคารและบริษัทย่อย ณ สิ้นปี 2551 มีจำนวน 41,506 ล้านบาท เพิ่มขึ้นสุทธิ 5,791 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2550 รายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงมีดังนี้

เงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน สำหรับปี 2551 มีจำนวน 35,028 ล้านบาท ประกอบด้วย กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน จำนวน 41,131 ล้านบาท รายการสำคัญได้แก่ เงินสดรับจากกำไรก่อนภาษีเงินได้ 29,490 ล้านบาท และจากรายการปรับกระทบกำไรก่อนภาษีเงินได้ที่ไม่ใช่เงินสดที่สำคัญได้แก่ รายการขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ 5,915 ล้านบาท ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน 4,236 ล้านบาท และค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี 3,483 ล้านบาท สำหรับสินทรัพย์ดำเนินงานในปีเพิ่มขึ้น 139,179 ล้านบาท ที่สำคัญเนื่องจากเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น 156,872 ล้านบาท เงินลงทุนชั่วคราวประเภทหลักทรัพย์เพื่อค้าเพิ่มขึ้น 27,002 ล้านบาท และรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินลดลง 37,723 ล้านบาท ส่วนหนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น 73,109 ล้านบาท ที่สำคัญเนื่องจากเงินรับฝากเพิ่มขึ้น 44,916 ล้านบาท และเงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น 25,795 ล้านบาท

เงินสดสุทธิที่ได้จากกิจกรรมลงทุน มีจำนวน 46,572 ล้านบาท โดยธนาคารและบริษัทย่อยมีเงินสดเพิ่มจากการจำหน่ายหลักทรัพย์และจากการครบกำหนดของตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนด รวม 200,710 ล้านบาท ในขณะที่มีการใช้เงินสดในการลงทุนในหลักทรัพย์ 150,543 ล้านบาท และในการลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ 3,635 ล้านบาท

เงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน มีจำนวน 5,779 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการจ่ายเงินปันผล จำนวน 5,727 ล้านบาท และเงินปันผลจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นส่วนน้อย จำนวน 106 ล้านบาท สำหรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อเงินสด ทำให้เงินสดเพิ่มขึ้น 26 ล้านบาท

การดำรงอัตราส่วน

การดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

เงินกองทุนของธนาคาร ณ สิ้นปี 2551 มีจำนวน 175,645 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินกองทุนชั้นที่ 1 จำนวน 142,236 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2550 จำนวน 15,760 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.5 และเงินกองทุนชั้นที่ 2 จำนวน 33,605 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2550 จำนวน 6,519 ล้านบาท หรือร้อยละ 24.1

ธนาคารได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนของธนาคารแห่งประเทศไทยตามแนวทาง Basel II ที่ประกาศใหม่และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เป็นต้นไป ซึ่งกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการเพิ่มเติมจากความเสี่ยงด้านเครดิต และความเสี่ยงด้านตลาด และได้ปรับปรุงวิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง ซึ่งมีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของธนาคาร ณ สิ้นปี 2551

จากกรณีดังกล่าว ธนาคารจึงมีอัตราส่วนเงินกองทุนรวมต่อสินทรัพย์เสี่ยง ที่ร้อยละ 13.8 สูงกว่าเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดที่ร้อยละ 8.5 โดยมีอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง ที่ร้อยละ 11.2 และอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 2 ต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่ร้อยละ 2.6

อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง *

เงินกองทุน	31 ธ.ค. 51**	30 ก.ย. 51	30 มิ.ย. 51	31 มี.ค. 51	31 ธ.ค. 50
เงินกองทุนชั้นที่ 1	11.17%	11.96%	11.12%	11.38%	11.98%
เงินกองทุนชั้นที่ 2	2.62%	2.76%	2.65%	2.98%	2.56%
เงินกองทุนทั้งสิ้น	13.79%	14.72%	13.77%	14.36%	14.54%

หมายเหตุ :

* ไม่นับรวมกำไรสุทธิของแต่ละงวด โดยธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้รวมกำไรสุทธิของงวดแรกเป็นเงินกองทุนหลังจากผ่านการประชุมคณะกรรมการธนาคารตามข้อบังคับของธนาคาร และรวมกำไรสุทธิของงวดครึ่งปีหลังเข้าเป็นเงินกองทุนหลังจากผ่านมติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ยกเว้นกรณีมีผลขาดทุนสุทธิ จะต้องนำไปหักจากเงินกองทุนทันที

** ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารเริ่มมีการรายงานการดำรงเงินกองทุน ภายใต้หลักเกณฑ์ใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งบังคับใช้แนวทาง Basel II แล้ว

การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

สินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารและบริษัทย่อย ประกอบด้วย เงินสด หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืนรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน หลักทรัพย์เพื่อค้า และหลักทรัพย์เพื่อขาย ซึ่ง ณ สิ้นปี 2551 แม้ว่าจะมีสินทรัพย์สภาพคล่องลดลงจากปี 2550 แต่การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องยังคงอยู่ในระดับสูง โดยมีสินทรัพย์สภาพคล่องรวม 407,466 ล้านบาท ลดลง 24,469 ล้านบาท จากสิ้นปี 2550 ที่สำคัญได้แก่รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินซึ่งลดลง 38,468 ล้านบาท และหลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืนซึ่งลดลง 10,200 ล้านบาท อัตราส่วนของสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินรับฝากและหนี้สินระยะสั้น ณ สิ้นปี 2551 อยู่ที่ร้อยละ 29.5 เปรียบเทียบกับสิ้นปี 2550 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 32.9 และอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก อยู่ที่ร้อยละ 89.3 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2550

ตารางแสดงสถานะของสินทรัพย์สภาพคล่อง

	2551	2550	2549
สินทรัพย์สภาพคล่อง (ล้านบาท)	407,466	431,935	422,367
เงินให้สินเชื่อ/เงินรับฝาก (%)	89.3	81.6	78.3
สินทรัพย์สภาพคล่อง/สินทรัพย์รวม (%)	24.3	27.1	28.3
สินทรัพย์สภาพคล่อง/เงินรับฝาก (%)	30.8	33.8	34.4
สินทรัพย์สภาพคล่อง/เงินรับฝากและหนี้ระยะสั้น (%)	29.5	32.9	33.9

อันดับความน่าเชื่อถือ

จากภาวะวิกฤตในตลาดการเงินในต่างประเทศ การถดถอยของภาวะเศรษฐกิจโลก และความไม่แน่นอนด้านการเมืองของประเทศไทย ในปี 2551 สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือต่างๆ ได้แก่ Moody's Investors Service, Standard & Poor's และ Fitch Ratings จึงได้ปรับอันดับความน่าเชื่อถือสากลของธนาคารด้านแนวโน้มจาก "มีเสถียรภาพ" เป็น "เชิงลบ" โดยยังคงอันดับความน่าเชื่อถือด้านอื่นของธนาคารตามเดิม รายละเอียดดังนี้

สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ *	31 ธ.ค. 2551	31 ธ.ค. 2550
Moody's Investors Service		
ระยะยาว - ตราสารหนี้ค้ำยสิทธิ	Baa1	Baa1
- เงินฝาก	Baa1	Baa1
ระยะสั้น - ตราสารหนี้ / เงินฝาก	P-2 / P-2	P-2 / P-2
แนวโน้ม	เชิงลบ	มีเสถียรภาพ
ความแข็งแกร่งทางการเงิน	D+	D+
แนวโน้มความแข็งแกร่งทางการเงิน	มีเสถียรภาพ	มีเสถียรภาพ
Standard & Poor's		
ระยะยาว - ตราสารหนี้	BBB+	BBB+
- ตราสารหนี้ค้ำยสิทธิ	BBB	BBB
- เงินฝาก	BBB+	BBB+
ระยะสั้น - ตราสารหนี้ / เงินฝาก	A-2 / A-2	A-2 / A-2
ความแข็งแกร่งทางการเงิน	C	C
แนวโน้ม	เชิงลบ	มีเสถียรภาพ
Fitch Ratings		
อันดับความน่าเชื่อถือสากล		
ระยะยาว - ตราสารหนี้	BBB+	BBB+
- ตราสารหนี้ค้ำยสิทธิ	BBB	BBB
ระยะสั้น - ตราสารหนี้	F2	F2
ความแข็งแกร่งทางการเงิน	C	C
อันดับความน่าเชื่อถือสนับสนุน	2	2
แนวโน้ม	เชิงลบ	มีเสถียรภาพ
อันดับความน่าเชื่อถือในประเทศ		
ระยะยาว - ตราสารหนี้	AA	AA
- ตราสารหนี้ค้ำยสิทธิ	AA-	AA-
ระยะสั้น - ตราสารหนี้	F1+	F1+
แนวโน้ม	มีเสถียรภาพ	มีเสถียรภาพ

หมายเหตุ :

* อันดับความน่าเชื่อถือระยะยาว ซึ่งถือเป็นระดับที่น่าลงทุน (Investment Grade) สำหรับสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ Moody's Investors Service, Standard & Poor's และ Fitch Ratings คือระดับตั้งแต่ Baa2, BBB และ BBB- ตามลำดับ ขณะที่ในกรณีของอันดับความน่าเชื่อถือระยะสั้นนั้น ระดับที่น่าลงทุนสำหรับสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ Moody's Investors Service, Standard & Poor's และ Fitch Ratings จะได้แก่ระดับตั้งแต่ P-2, A-2 และ F3 ตามลำดับ

ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

บริษัท คีลอยท์ พู๊ซ โรมัทสุ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของธนาคาร และในปี 2551 ธนาคารและบริษัทในเครือ ได้ใช้บริการสอบบัญชีและบริการอื่นจากบริษัท คีลอยท์ พู๊ซ โรมัทสุ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด และบริษัทในเครือของ คีลอยท์ พู๊ซ โรมัทสุ ในประเทศไทยและในต่างประเทศ และมีค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ค่าตอบแทนจากการสอบบัญชีสำหรับปี 2551

ธนาคารและบริษัทในเครือมีค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนจากการสอบบัญชีที่จ่ายให้แก่บริษัท คีลอยท์ พู๊ซ โรมัทสุ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด จำนวน 12,891,000.00 บาท

ธนาคารมีค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนจากการสอบบัญชีของสาขาต่างประเทศที่จ่ายให้แก่บริษัทในเครือของ คีลอยท์ พู๊ซ โรมัทสุ ในต่างประเทศ จำนวน 11,830,185.55 บาท

2. ค่าบริการอื่นสำหรับปี 2551

ธนาคารมีค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนของงานบริการอื่น ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบเพื่อจัดทำรายงานพิเศษตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย และการตรวจสอบเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ที่จ่ายให้แก่ บริษัท คีลอยท์ พู๊ซ โรมัทสุ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด จำนวน 700,000.00 บาท และจะต้องจ่ายในอนาคตเมื่อการให้บริการตามที่ตกลงกันได้ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 1,535,000.00 บาท

นอกจากนี้ ธนาคารมีค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนของงานบริการอื่น ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ และการให้บริการด้านกฎหมายและภาษี ที่จ่ายให้แก่บริษัทในเครือของ คีลอยท์ พู๊ซ โรมัทสุ ในประเทศไทย และในต่างประเทศจำนวน 757,605.16 บาท และจะต้องจ่ายในอนาคตเมื่อการให้บริการตามที่ตกลงกันได้ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 587,861.55 บาท

การจัดสรรกำไร ประจำปี 2551

ในปี 2551 ธนาคารมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน จำนวน 20,043,200,088.89 บาท และมีกำไรพึงจัดสรรสำหรับปี 2551 ทั้งสิ้น 25,207,350,358.08 บาท ซึ่งคณะกรรมการธนาคารได้มีการจัดสรรกำไรบางส่วนในงวดแรก โดยมีการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2551 ในอัตรา 1.00 บาทต่อหุ้น และคณะกรรมการธนาคารได้มีมติเห็นชอบให้เสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาการจัดสรรกำไรและจ่ายเงินปันผลงวดสุดท้ายในอัตรา 2.00 บาทต่อหุ้น รายละเอียดการจัดสรรกำไรสรุปได้ดังนี้

กำไรพึงจัดสรร		25,207,350,358.08	บาท
การจัดสรร			
สำรองตามกฎหมาย			
งวด มกราคม-มิถุนายน 2551	500,000,000.00	บาท	
งวด กรกฎาคม-ธันวาคม 2551	500,000,000.00	บาท	1,000,000,000.00 บาท
สำรองทั่วไป			
งวด มกราคม-มิถุนายน 2551	5,000,000,000.00	บาท	
งวด กรกฎาคม-ธันวาคม 2551	5,000,000,000.00	บาท	10,000,000,000.00 บาท
จ่ายเงินปันผลหุ้นสามัญ			
1,908,842,894 หุ้น ที่อัตรา 1.00 บาทต่อหุ้น	1,908,842,894.00	บาท	
1,908,842,894 หุ้น ที่อัตรา 2.00 บาทต่อหุ้น	3,817,685,788.00	บาท	5,726,528,682.00 บาท
กำไรคงเหลือหลังจากการจัดสรร ยกไปงวดหน้า		8,480,821,676.08	บาท

หากที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติตามเสนอ ธนาคารจะมีการจ่ายเงินปันผลหุ้นสามัญประจำปี 2551 จำนวน 1,908,842,894 หุ้น ในอัตราทั้งสิ้น 3.00 บาทต่อหุ้น รวมเป็นเงิน 5,726,528,682.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.57 ของกำไรสุทธิประจำปี เทียบกับปี 2550 ที่ได้จ่ายเงินปันผลในอัตรา 3.00 บาทต่อหุ้น รวมเป็นเงิน 5,726,528,682.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.98 ของกำไรสุทธิประจำปี

13. ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

- นายทะเบียนหลักทรัพย์
บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
62 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ชั้น 4)
ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ 0-2229-2800
- ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ - ไม่มี
- ผู้สอบบัญชี
นายนิติ จິงนิจันรันตร์
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3809
บริษัท ดีลอยท์ ทูซ โรมัทสุ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด
183 อาคารจินนาการ ชั้น 25 ถนนสาทรใต้ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120
โทรศัพท์ 0-2676-5700 แฟกซ์ 0-2676-5757
- ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย

นายประดิษฐ์	เอกมณี	โทรศัพท์ 0-2230-2643
นายประสิทธิ์	แสนศิริ	โทรศัพท์ 0-2230-2729
นายชูชาติ	ศรีแสง	โทรศัพท์ 0-2230-2969
นายวัชร	กาญจนวิโรจน์	โทรศัพท์ 0-2230-2731
- นักลงทุนสัมพันธ์

นายสุรยุทธ	ทวีกุลวัฒน์	ผู้จัดการฝ่าย
นางชลิกา	แสงอุดมเลิศ	Assistant Vice President นักลงทุนสัมพันธ์

E-mail : ir@bbl.co.th

ส่วนที่ 3**การรับรองความถูกต้องของข้อมูล**

บริษัทได้สอบทานข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีฉบับนี้แล้ว และด้วยความระมัดระวัง บริษัทขอรับรองว่า ข้อมูลดังกล่าวถูกต้องครบถ้วน ไม่เป็นเท็จ ไม่ทำให้ผู้อื่นสำคัญผิดหรือไม่ขาดข้อมูลที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ นอกจากนี้ บริษัทขอรับรองว่า

(1) งบการเงินและข้อมูลทางการเงินที่สรุปมาในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี ได้แสดงข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของบริษัทและบริษัทย่อยแล้ว

(2) บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการจัดให้มีระบบการเปิดเผยข้อมูลที่ดี เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของบริษัทและบริษัทย่อยอย่างถูกต้องครบถ้วนแล้ว รวมทั้งควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าว

(3) บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี และควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าว และบริษัทได้แจ้งข้อมูลการประเมินระบบการควบคุมภายใน ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2552 ต่อผู้สอบบัญชีและกรรมการตรวจสอบของบริษัทแล้ว ซึ่งครอบคลุมถึงข้อบกพร่องและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของระบบการควบคุมภายใน รวมทั้งการกระทำที่มีขอบที่อาจมีผลกระทบต่อการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย

ในการนี้ เพื่อเป็นหลักฐานว่าเอกสารทั้งหมดเป็นเอกสารชุดเดียวกันกับที่บริษัทได้รับรองความถูกต้องแล้ว บริษัทได้มอบหมายให้นายประเสริฐ หวังรัตนปราชญ์ เป็นผู้ลงลายมือชื่อกำกับเอกสารนี้ไว้ทุกหน้าด้วย หากเอกสารใดไม่มีลายมือชื่อของนายประเสริฐ หวังรัตนปราชญ์ กำกับไว้ บริษัทจะถือว่าไม่ใช่ข้อมูลที่บริษัทได้รับรองความถูกต้องของข้อมูลแล้วดังกล่าวข้างต้น

ชื่อ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
นายชาติศิริ โสภณพนิช	กรรมการผู้จัดการใหญ่	.....
ชื่อ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
<u>ผู้รับมอบอำนาจ</u>		
นายประเสริฐ หวังรัตนปราชญ์	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ / ผู้จัดการสายการบัญชีและการเงิน	.....

รายละเอียดเกี่ยวกับผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทาง การศึกษา	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทาง ครอบครัวระหว่าง ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
1. นายชาติรี โสภณพนิช ประธานกรรมการธนาคาร กรรมการผู้มีอำนาจลงนามฯ	75	บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ Pepperdine University ประเทศสหรัฐอเมริกา บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยเคอลาซาล ประเทศฟิลิปปินส์ ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม ประกาศนียบัตรวิชาการธนาคาร Institute of Bankers ประเทศสหราชอาณาจักร	0.76291%	เป็นบิดาของ นายชาติศิริ โสภณพนิช - กรรมการผู้จัดการใหญ่ เป็นพี่ชายของ นายชาญ โสภณพนิช - กรรมการ	ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน 2542 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานกรรมการ	บมจ. ดุสิตธานี บมจ. โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ บมจ. บางกอกเอนเตอร์เทนเมนท์ บจ. อาเซีย คลังสินค้า บมจ. ธนาคารกรุงเทพ
2. นายสถาพร กวิตานนท์ รองประธานกรรมการธนาคาร กรรมการสรรหาและกำหนด ค่าตอบแทน	68	วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น 30 เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย Vanderbilt ประเทศสหรัฐอเมริกา เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ไม่มี	ไม่มี	2550 – ปัจจุบัน 2548 – ปัจจุบัน 2547 – ปัจจุบัน 2547 – ปัจจุบัน 2547 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการตรวจสอบ และประธานกรรมการกำหนด ค่าตอบแทนและสรรหา ประธานกรรมการ กรรมการสรรหาและกำหนด ค่าตอบแทน ประธานกรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการอิสระ	บมจ. อาหารสยาม บางกอก แบงก์ เบอริฮาด ประเทศมาเลเซีย บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บจ. อินโดรามา พีโคโรเคมี บมจ. เบียร์ไทย (1991) บมจ. ไทยเบฟเวอเรจส์

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทาง การศึกษา	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทาง ครอบครัวระหว่าง ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
					2547 – ปัจจุบัน 2544 – ปัจจุบัน 2544 – ปัจจุบัน 2542 – ปัจจุบัน 2537 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน 2547 – ปัจจุบัน 2544 – 2550 2546 – 2547	ประธานกรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ ที่ปรึกษาทิดิมศักดิ์ รองประธานกรรมการ กรรมการ ประธานกรรมการอำนวยการ ที่ปรึกษา ประธานกรรมการบริหาร ประธาน กรรมการ กรรมการสรรหา	บจ. ที.ซี.ซี. เทคโนโลยี บมจ. เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ บจ. กันยง อิเลคทริก บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ ร.พ. ธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ สมาคมเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ สมาคมไทย-ญี่ปุ่น สภาธุรกิจไทย-สหรัฐอเมริกา บมจ. อมตะคอร์ปอเรชั่น บมจ. ธนาคารกรุงเทพ
3. นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ ประธานกรรมการบริหาร กรรมการผู้มีอำนาจลงนามฯ	66	ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิตศึกษาศาสตร์ (พัฒนาการเศรษฐกิจ) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เศรษฐศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 31 เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแมริแลนด์ ประเทศสหรัฐอเมริกา รัฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) สาขาการคลัง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ไม่มี	ไม่มี	มีนาคม 2551 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ตุลาคม 2549 – กุมภาพันธ์ 2551	ประธานกรรมการบริหาร กรรมการ กรรมการ ประธานสถาบันและ ประธานคณะกรรมการบริหาร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ฟริสแลนด์ ฟูดส์ โฟร์โมสต์ (ประเทศไทย) คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย กระทรวงอุตสาหกรรม
4. นายปิติ สิทธิอำนวย ประธานกรรมการบริหารร่วม กรรมการผู้มีอำนาจลงนามฯ	75	Advanced Management Program, Harvard Business School, Harvard University, Boston	0.007623%	ไม่มี	ปัจจุบัน 2528 – ปัจจุบัน 2549 – ก.พ.2551	ประธานกรรมการบริหารร่วม กรรมการ ประธานกรรมการบริหาร	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทาง การศึกษา	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทาง ครอบครัวระหว่าง ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		ประเทศสหรัฐอเมริกา Management Development Program, Asian Institute of Management ประเทศฟิลิปปินส์ Diploma in Business Administration, Hutching's Commercial College ประเทศมาเลเซีย Matriculation "A" Level, Cambridge University (Overseas) ประเทศสหราชอาณาจักร			2535 – 2549 2546 – 2548	รองประธานกรรมการบริหาร ประธานคณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยง	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ
5. พลเรือเอก ประเจตน์ ศิริเดช ประธานกรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ	73	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ทร.)	ไม่มี	ไม่มี	2546 – ปัจจุบัน 2542 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน 2549 – ก.พ.2551	ประธานกรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ รองประธานกรรมการ ประธานกรรมการ กรรมการ สมาชิก	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ มูลนิธิอนุรักษ์โบราณสถานในพระราชวังเดิม มูลนิธิรักเมืองไทย สถานิติบัญญัติแห่งชาติ
6. นายโกวิทช์ โปษยานนท์ ประธานกรรมการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทน กรรมการอิสระ	73	วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 30 เศรษฐศาสตร์ดุซันบัณฑิต กิตติมศักดิ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต และ เศรษฐศาสตร์ดุซันบัณฑิต Cornell University ประเทศสหรัฐอเมริกา ปริญญาตรี B.A. (เกียรตินิยม) Cambridge University	0.00026%	ไม่มี	2547 – ปัจจุบัน 2546 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน	ประธานกรรมการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทน กรรมการอิสระ ประธานกรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ กรรมการ กรรมการ กรรมการ รองประธานกรรมการ	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. แสตนลิริ บมจ. ฟรุททอวเม็ทท์ (ไทยแลนด์) บมจ. แชนกรี-ลา โฮเต็ล บมจ. โกลว์ พลังงาน บจ. กวีสามสิบ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทาง การศึกษา	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทาง ครอบครัวระหว่าง ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		ประเทศสหราชอาณาจักร			ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ กรรมการสภามหาวิทยาลัย	คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมกิจการ ประกันภัย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
7. นายสิงห์ ตังทัดสวัสดิ์ กรรมการบริหาร ประธานกรรมการบริหารความ เสี่ยง กรรมการผู้อำนวยการ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามฯ	66	Executive Development Program, Harvard Business School ประเทศสหรัฐอเมริกา Management Development Program, Wharton School ประเทศสหรัฐอเมริกา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขา การเงินการธนาคาร Wharton School of Finance and Commerce, University of Pennsylvania ประเทศสหรัฐอเมริกา เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ไม่มี	ไม่มี	2549 – ปัจจุบัน 2548 – ปัจจุบัน 2547 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน	กรรมการผู้อำนวยการ ประธานกรรมการบริหารความ เสี่ยง กรรมการ ประธานคณะกรรมการกำหนด ค่าตอบแทนและสรรหา กรรมการอิสระและ ประธานกรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ กรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษา	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ.กรุงเทพประกันภัย บมจ. ไทยออฟฟิศคอลล กูรูปี บมจ. ทีดีบีบลิวแซด คอร์ปอเรชั่น บจ. กาญจนทัต บจ. บูรพาธารินทร์ ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจด ทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
8. นายคณิง ภาไชย กรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ	85	นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ การจัดการดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ธรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และ การเมือง	ไม่มี	ไม่มี	2542 – ปัจจุบัน 2542 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ปรึกษา ประธานกรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการ กรรมการตรวจสอบ	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ คณะกรรมการความร่วมมือระหว่างประเทศ ทางอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ บมจ. ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค บจ. สำนักงานกฎหมายคณิงแอนด์พาร์ทเนอร์ บมจ. ไทยเบฟเวอเรจส์

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทาง การศึกษา	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทาง ครอบครัวระหว่าง ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		Bachelor of Arts, Hons., Bachelor of Law, University of Cambridge ประเทศสหราชอาณาจักร Barrister-at-Law, Gray's Inn, London ประเทศสหราชอาณาจักร Certificate of Public International Law, Council of Legal Education ประเทศสหราชอาณาจักร			ปัจจุบัน	กรรมการตรวจสอบ	บมจ. เบียร์ไทย 1991
9. หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล กรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ	72	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต Northeastern University ประเทศสหรัฐอเมริกา พณิชยศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	0.001302%	ไม่มี	2547 – ปัจจุบัน 2546 – ปัจจุบัน	กรรมการตรวจสอบ กรรมการธนาคาร	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ
10. นางเกศินี วิฑูรชาติ กรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ	61	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเท็กซัสแห่งออสติน ประเทศสหรัฐอเมริกา พณิชยศาสตร์บัณฑิต (การเงิน การธนาคาร) เกียรตินิยมดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 3 ประกาศนียบัตรด้านการพัฒนาการ เรียนการสอนด้วยทุน โคลัมโบ Monash University ประเทศออสเตรเลีย ประกาศนียบัตรการประเมินค่า	ไม่มี	ไม่มี	2551 – ปัจจุบัน 2550 – ปัจจุบัน 2550 – ปัจจุบัน 2550 – ปัจจุบัน 2549 – ปัจจุบัน 2549 – ปัจจุบัน 2547 – ปัจจุบัน	กรรมการ กรรมการตรวจสอบ อนุญาโตตุลาการ อนุญาโตตุลาการ กรรมการ ที่ปรึกษา คณบดี	Global Foundation of Management Education (GFME) องค์การระดับโลกด้านพัฒนา มาตรฐานการศึกษาบริหารธุรกิจ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานระงับข้อพิพาทระหว่างผู้ประกอบการ ธุรกิจหลักทรัพย์หรือที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ หลักทรัพย์กับลูกค้า มูลนิธิศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย คณะกรรมการบริหาร สมาคมผู้ประเมินค่า ทรัพย์สินแห่งประเทศไทย คณะพณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทาง การศึกษา	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทาง ครอบครัวระหว่าง ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		ทรัพย์สิน ASEAN Valuer Association ประกาศนียบัตร Operations Management, National University of Singapore ประเทศสิงคโปร์			2547 – ปัจจุบัน 2545 – ปัจจุบัน 2540 – 2550 2548 – 2549 2546 – 2547 2545 – 2547 2544 – 2547 2540 – 2547 2537 – 2547	กรรมการ ผู้ใกล้เคียง ผู้แทนประเทศไทย กรรมการ อนุกรรมการ ที่ปรึกษาอธิบดีกรมศุลกากร อนุกรรมการ กรรมการอิสระ กรรมการอิสระ	สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ใกล้เคียงข้อพิพาท สำนักงานระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม คณะกรรมการ AVA (ASEAN Valuation Association) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การจัดทำแผนแม่บทอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย การจัดทำระบบบริหารทรัพย์สิน กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง สภาวิทยาลัยด้านการตรวจสอบ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บมจ. อุตสาหกรรมผ้าเคลือบพลาสติกไทย บมจ. ยัวซ่า แบตเตอรี่ ประเทศไทย
11. นายวิระ รมยะรูป กรรมการอิสระ	89	บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิตศึกษาศึกษา ประเภททั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม เนติบัณฑิต เนติบัณฑิตยสภา ธรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	0.011357%	ไม่มี	2549 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน 2542 – 2551 2514 – 2551 2514 – 2547 2539 – 2549	ที่ปรึกษา กรรมการบริหาร ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการเหรียญกษาปณ์ กรรมการ เลขานุการคณะกรรมการ ประธานกรรมการ	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ มูลนิธิธนาคารกรุงเทพ บจ. นิธิกิจ บจ. อุดล้าข้าว บจ. เฟลซ์ แอนด์ เลอน มูลนิธิวิจัยประสาทในพระบรมราชูปถัมภ์ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ มูลนิธิมหาวิทยาลัยศรีปทุม
12. นายพรเทพ พรประภา กรรมการอิสระ	60	การป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐ ร่วมเอกชน (ปรอ.) รุ่นที่ 5 วิทยาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต ศึกษาศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์	ไม่มี	ไม่มี	2550 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ กรรมการ ประธานกรรมการกิตติมศักดิ์ ประธานกิตติมศักดิ์	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บจ. สยามนิสสัน ออโตโมบิล บจ. สยามกลการและนิสสัน

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทาง การศึกษา	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทาง ครอบครัวระหว่าง ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่			ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. มาห์เล่ สยาม ฟิลเตอร์ ซิสเต็มส์
		เทคโนโลยีการเกษตรคุณภูิบัณฑิต			ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. วาลีโอ สยาม เทอร์มอล ซิสเต็มส์
		กิตติมศักดิ์ สาขาวิชาเทคโนโลยี			ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. วาลีโอ เทอร์มอล ซิสเต็มส์เซลล์ (ประเทศไทย)
		ภูมิทัศน์ สถาบันเทคโนโลยี			ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. สยามไดกินเซลล์
		การเกษตรแม่โจ้			ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. เอ็น เอ็ส เค แบริ่งส์ (ประเทศไทย)
		วิทยาศาสตร์คุณภูิบัณฑิต			ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. สยาม เอ็น เอ็ส เค สเตียร์ริง ซิสเต็มส์
		กิตติมศักดิ์ สาขาภูมิศาสตร์			ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. เอ็น เอ็ส เค แบริ่งส์ เมนูแฟกเจอร์ริง (ประเทศไทย)
		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ			ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. สยามฮิตาซีเอเลลิเวเตอร์
		ปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ			ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. บางกอก ฮิตาซี เอเลลิเวเตอร์ เซอร์วิส
		California College of Commerce			ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. บางกอกโคมิตส์
		ประเทศสหรัฐอเมริกา			ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. นิตตัน (ประเทศไทย)
					ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. สยามปทุมวัน ดีเวลลอปเม้นท์
					ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจ. ซีเอสซีซ่า สยาม อินคัสตรีส์
					ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	บจ. สยามกลการ
					ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	บจ. สยามกลการเซลล์
					ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	บจ. สยามกลการเทรดดิ้ง
					ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	บจ. สยามนิสสันบอดี
					ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	บจ. สยามทรานสปอร์ต แอนด์ โลจิสติกส์
					ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	บจ. สยามกลการอะไหล่
					ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	บจ. สยาม ซีเอส แบตเตอรี่
					ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	บจ. สยามคันทรี่คลับ
					ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	บจ. สมบัติถาวร
					ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	บจ. สยามปทุมวัน ฮอนด้า ออโตโมบิล
					ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	บจ. สยามซีเอสเซลล์

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทาง การศึกษา	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทาง ครอบครัวระหว่าง ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
					ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่ กรรมการผู้จัดการใหญ่ กรรมการผู้จัดการใหญ่ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ	บจ. สยามนครียามาฮ่า บจ. บางกอกมอเตอร์เวคส์ บจ. บางกอกมอเตอร์อินเตอร์คัสตรีล บจ. บางกอกโคมิตูอินคัสตรีล บจ. บางกอกพอร์คลิฟท์โกลบอล บจ. บางกอกยูสแอนด์เรทลอีควิเปม้นท์ บจ. ทุนถาวร บจ. สยามคันทรีคลับแอนด์รีสอร์ท บจ. นิทโก้สยาม บจ. บิ๊ซ ออโตโมทีฟ (ประเทศไทย) บจ. สยาม แอ็ท สยาม
13. นายชาญ โสภณพนิช กรรมการบริหาร กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการผู้มีอำนาจลงนามฯ	67	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขา การเงิน University of Chicago ประเทศสหรัฐอเมริกา วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต University of Sydney ประเทศออสเตรเลีย	0.01065%	เป็นน้องชายของ นายชาติรี โสภณพนิช - ประธานกรรมการ เป็นอาของ นายชาติศิริ โสภณพนิช - กรรมการผู้จัดการใหญ่	2546 – ปัจจุบัน 2523 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน	กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บจ. พลังโสภณสอง บจ. ซี. อาร์. โฮลดิ้ง บจ. วัฒนโสภณพนิช
14. นายอมร จันทรสมบูรณ์ กรรมการบริหาร กรรมการสรรหาและกำหนด ค่าตอบแทน กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการผู้มีอำนาจลงนามฯ	78	ปริญญาเอกทางกฎหมายระหว่าง ประเทศ (แผนกคดีเมือง) มหาวิทยาลัยปารีส ประเทศฝรั่งเศส	0.000479%	ไม่มี	2548 – ปัจจุบัน 2546 – ปัจจุบัน 2533 – ปัจจุบัน 2531 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน 2545 – ก.ค.2551 2545 – 2549 2539 – 2550 2531 – 2550	กรรมการสรรหาและกำหนด ค่าตอบแทน กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการบริหาร กรรมการ ที่ปรึกษา กรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษา ที่ปรึกษา	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. สหยูเนี่ยน บมจ. สหยูเนี่ยน บมจ. ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมสิ่งทอ บจ. ยูเนี่ยนเอ็นเนอร์ยี (ไชน่า) บจ. ยูเนี่ยนเอ็นเนอร์ยี

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทาง การศึกษา	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทาง ครอบครัวระหว่าง ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
15. นายชาติศิริ โสภณพนิช กรรมการบริหาร กรรมการผู้จัดการใหญ่ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามฯ	49	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการ) Sloan School of Management, Massachusetts Institute of Technology ประเทศสหรัฐอเมริกา วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (เคมี) Massachusetts Institute of Technology ประเทศสหรัฐอเมริกา วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (เคมี) Worcester Polytechnic Institute ประเทศสหรัฐอเมริกา	0.30794%	เป็นบุตรของ นายชาติศิริ โสภณพนิช - ประธานกรรมการ เป็นหลานของ นายชาญ โสภณพนิช - กรรมการ	2547 – ปัจจุบัน 2546 – ปัจจุบัน 2537 – ปัจจุบัน 2535 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน 2549 – กุมภาพันธ์ 2551 2545 – มีนาคม 2551 2545 – 2549 2545 – 2549 2544 – 2550	กรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการผู้จัดการใหญ่ กรรมการ กรรมการ สมาชิก กรรมการ ประธาน กรรมการ กรรมการ	Board of Trustees, Singapore Management University คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. โฟสต์ ฟับลิชชิ่ง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ บมจ. การบินไทย สมาคมธนาคารไทย บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย VISA International - Asia Pacific
16. นายเดชา ตูลานันท์ รองประธานกรรมการบริหาร กรรมการผู้มีอำนาจลงนามฯ	74	Executive Program, Pennsylvania State University ประเทศสหรัฐอเมริกา เศรษฐศาสตรบัณฑิต Leicester University ประเทศสหราชอาณาจักร	0.00373%	ไม่มี	26 ธ.ค.51 – ปัจจุบัน 2547 – ปัจจุบัน 2543 – ปัจจุบัน 2542 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน 2535 – ธ.ค.2551	รองประธานกรรมการบริหาร กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการรองผู้จัดการใหญ่	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ซีวีดี เอ็นเตอร์เทนเมนต์ บจ. ซิตีเรียลตี้ บมจ. ฟรุททาว เมททอลล์ (ไทยแลนด์) บจ. สุขสบาย บิซริสอร์ท บมจ. ธนาคารกรุงเทพ
17. นายธีระ อภัยวงศ์ กรรมการบริหาร กรรมการรองผู้จัดการใหญ่ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามฯ	61	วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 37 วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (คอมพิวเตอร์) University of New South Wales ประเทศออสเตรเลีย	ไม่มี	ไม่มี	2541 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน ปัจจุบัน	กรรมการรองผู้จัดการใหญ่ ประธาน ประธานกรรมการ ประธานกรรมการบริหาร ประธานกรรมการ	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ คณะอนุกรรมการความร่วมมือเพื่อการชำระ เงินแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย (อชช.) บจ. เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ บจ. ศูนย์ประมวลผล บจ. บีบีแอล (เคแมน)

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทาง การศึกษา	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทาง ครอบครัวระหว่าง ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (ไฟฟ้าสื่อสาร) University of New South Wales ประเทศออสเตรเลีย			ปัจจุบัน	กรรมการ	บจ. ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ
18. นายประสงค์ อุทัยแสงชัย กรรมการบริหาร กรรมการรองผู้จัดการใหญ่ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามฯ	62	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ Norwood Technical College ประเทศสหราชอาณาจักร	ไม่มี	ไม่มี	2542 – ปัจจุบัน 2537 – ปัจจุบัน ปัจจุบัน	กรรมการรองผู้จัดการใหญ่ กรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บางกอก แบงก์ เบอร์ฮาด ประเทศมาเลเซีย บจ. บางกอก บีทีเอ็มยู
19. นายสุวรรณ แทนสติชัย กรรมการบริหาร กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการรองผู้จัดการใหญ่ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามฯ	64	วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 355 ปริญญาโท M.Sc. in Commerce, University of Santo Tomas ประเทศฟิลิปปินส์ ปริญญาตรี B.B.A. Management, University of the East ประเทศฟิลิปปินส์	0.000265%	ไม่มี	2549 – ปัจจุบัน 2549 – ปัจจุบัน 2548 – ปัจจุบัน 2545 – ปัจจุบัน 2539 – 2549	กรรมการรองผู้จัดการใหญ่ ประธานกรรมการ กรรมการกำหนดค่าตอบแทน และสรรหา ประธานกรรมการตรวจสอบ รองผู้จัดการใหญ่	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บจ. บริหารสินทรัพย์ทวี บมจ. กรุงเทพประกันภัย บมจ. ลิลิฟร็อพเพอร์ตี้ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ
20. นายชาญศักดิ์ เฟื่องฟู รองผู้จัดการใหญ่ ผู้อำนวยการลูกค้าธุรกิจ รายใหญ่ นครหลวง	59	Advanced Management Program, Harvard Business School ประเทศสหรัฐอเมริกา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต Asian Institute of Management ประเทศฟิลิปปินส์	ไม่มี	ไม่มี	2544 – ปัจจุบัน	รองผู้จัดการใหญ่ ผู้อำนวยการ ลูกค้าธุรกิจรายใหญ่ นครหลวง	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ
21. นายบุญส่ง บุญยะสาระนันท์ รองผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการสายบริหารการเงิน	58	วิทยาศาสตรบัณฑิต (คณิตศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ไม่มี	ไม่มี	2549 – ปัจจุบัน 2543 – 2549	รองผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการสายบริหารการเงิน ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการสายบริหารการเงิน	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทาง การศึกษา	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทาง ครอบครัวระหว่าง ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
22. นายประเสริฐ หวังรัตนปราณี ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการสายการบัญชีและการเงิน	58	บัญชีบัณฑิต (เกียรตินิยมดี) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นิสิตศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	0.00003%	ไม่มี	ปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการสายการบัญชีและการเงิน	บมจ. ธนาคารกรุงเทพ
					ปัจจุบัน	ประธานชมรมนักบัญชี	สมาคมธนาคารไทย
					ปัจจุบัน	อนุกรรมการกลั่นกรอง มาตรฐานบัญชี	สภาวิชาชีพบัญชี
					ปัจจุบัน	อนุกรรมการความร่วมมือเพื่อ การชำระเงินแห่งชาติ	ธนาคารแห่งประเทศไทย
					ปัจจุบัน	รองประธานคณะกรรมการ พัฒนาระบบโลจิสติกส์	คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.)
					ปัจจุบัน	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำ	คณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สิน ทางปัญญา
					2547 – 2548	อนุกรรมการด้านการคลัง	วุฒิสภา
					2548 – 2549	รองประธานคณะอนุกรรมการ ติดตามการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ	วุฒิสภา
					2548 – 2549	อนุกรรมการปราบปรามผู้มี อิทธิพลและการใช้อำนาจรัฐ	วุฒิสภา
					2550 – 2551	ที่ปรึกษา	คณะที่ปรึกษาเพื่อศึกษาและติดตามมาตรฐาน การบัญชีสากลและมาตรฐานการสอบบัญชี สากล กสค.
					2549 – ม.ค.2552	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ อาวุโส ด้านการเงินและควบคุม	บมจ. ธนาคารไทยธนาคาร
					2543 – 2548	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ ด้านการเงินและควบคุม	บมจ. ธนาคารไทยธนาคาร
					2551 – ม.ค.2552	กรรมการ	บจ. บริหารสินทรัพย์สาทร
					2549 – ม.ค.2552	กรรมการ	บลจ. กองทุนบีที
2543 – ม.ค.2552	กรรมการ	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพฝ่ายนายจ้าง					
2544 – 2551	กรรมการ	บมจ. ธนาคารไทยธนาคาร บจ. บีที ที่ปรึกษาธุรกิจ					

ตารางแสดงรายละเอียดผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุมของธนาคารเข้าดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารในบริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

รายชื่อ	BBL	บริษัทย่อย			บริษัทร่วม		บริษัทที่เกี่ยวข้อง								
		1	2	3	1	2	1	2	3	4	5-32	33	34	35	
1 นายชาติรี โสภณพนิช	X														
2 นายสถาพร กวีदानนท์	@	/													
3 นายโมสิต ปิ่นเปี่ยมรัมย์	XX														
4 นายปิติ สิทธิอำนาจ	*														
5 พลเรือเอกประเจตน์ สิริเศษ	XXX														
6 นายโกวิทช์ โปษยานนท์	XXXX														
7 นายสิงห์ ดั่งทัดสวัสดิ์	##						/	/							
8 นายคณิง ฉายไชย	/														
9 หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล	/														
10 นางเกศินี วิฑูรชาติ	/														
11 นายวิระ รมยะรูป	/								/	/					
12 นายพรเทพ พรประภา	/										/				
13 นายชาญ โสภณพนิช	/											/			
14 นายอมร จันทรสมบุญณ์	/														
15 นายชาติศิริ โสภณพนิช	#														
16 นายเดชา ตูลานันท์	@@														
17 นายธีระ อภัยวงศ์	###	/			/	/									
18 นายประสงค์ อุทัยแสงชัย	###	/													
19 นายสุวรรณ แทนสถิตย์	###			/											
20 นายชาญศักดิ์ เพ็ญฟู	△													/	/
21 นายบุญส่ง บุญยะสาระนันท์	△	/													
22 นายประเสริฐ หวังรัตนปราณี	⑩														

หมายเหตุ : X = ประธานกรรมการธนาคาร XX = ประธานกรรมการบริหาร * = ประธานกรรมการบริหารร่วม XXX = ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ XXXX = ประธานคณะกรรมการสรรหาฯ / = กรรมการ

@ = รองประธานกรรมการธนาคาร @@ = รองประธานกรรมการบริหาร # = กรรมการผู้จัดการใหญ่ ## = กรรมการผู้อำนวยการ ### = กรรมการรองผู้จัดการใหญ่ △ = รองผู้จัดการใหญ่ ⑩ = ผู้บริหาร

รายชื่อบริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้องที่มีผู้บริหารเป็นผู้บริหารของธนาคาร

บริษัทย่อย	บริษัทร่วม	บริษัทที่เกี่ยวข้อง	
1 บางกอกแบงก์ เบอร์ฮาด 2 บจ.บีบีแอล (เคแมน) 3 บจ.บริหารสินทรัพย์ทวี	1 บจ.ศูนย์ประมวลผล 2 บจ.เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์	1 บจ.กาญจนพัฑ 2 บจ.บูรพาธารินทร์ 3 บจ.นิธิกิจ 4 บจ.อุบลค้าข้าว 5 บจ.ทุนถาวร 6 บจ.นิตตัน (ประเทศไทย) 7 บจ.บางกอก ฮิตาชิ เอลลิเวเตอร์ เซอร์วิซ 8 บจ.บางกอกโกมัตสุ 9 บจ.บางกอกมอเตอร์เวอคส์ 10 บจ.บางกอกมอเตอร์อินดัสเตรียล 11 บจ.มาห์เล สยาม ฟิวเจอร์ ซิสเต็มส์ 12 บจ.วาไล โอ เทอร์มอลซิสเต็มส์เซลส์ (ประเทศไทย) 13 บจ.วาไล โอสยาม เทอร์มอลซิสเต็มส์ 14 บจ.สมบัติถาวร 15 บจ.สยาม เอ็น เอส เค สเตียร์ริง ซิสเต็มส์ 16 บจ.สยาม ฮิตาชิ เอลลิเวเตอร์ 17 บจ.สยาม ไดกินเซลส์ 18 บจ.สยามกลการ	19 บจ.สยามกลการ เทคคิง 20 บจ.สยามกลการเซลส์ 21 บจ.สยามกลการอะไหล่ 22 บจ.สยามคันทริคลับ 23 บจ.สยามคันทริคลับแอนด์รีสอร์ท 24 บจ.สยามคนตรียาม่า 25 บจ.สยามทรานสปอร์ต แอนด์ โลจิสติกส์ 26 บจ.สยามนิสสัน บอดี 27 บจ.สยามปทุมวัน ดีเวลลอปเม้นท์ 28 บจ.สยามปทุมวัน ฮอนด้า ออโตโมบิล 29 บจ.สยามซีเอสเซลส์ 30 บจ.สยามซีเอสแบคเคอรี่ 31 บจ.เอ็น เอส เค แบร์ริงส์ (ประเทศไทย) 32 บจ.เอ็น เอส เค แบร์ริงส์ แมนูแฟกเจอร์ริง (ประเทศไทย) 33 บจ.พลังโสภณสอง 34 บจ.ไทยอินดัสเตรียล เอสเตท 35 บจ.ไฮเทค นิทซู (ประเทศไทย)

เอกสารแนบ 3 อื่นๆ

- ไม่มี -